

W numerze m.in.:

- Głos Senatu w sprawie sytuacji szpitali klinicznych str. 13
- Nasi uczeni we władzach towarzystw naukowych str. 16
- Katedra Patofizjologii i Endokrynologii w Zabrze str. 18
- Aktualne problemy perinatologii i ginekologii str. 22

WYBORY OGÓLNOUCZELNIAJĄCE - KADENCJA 2005-2008

Regulamin ogólnouczeniowych wyborów w Śląskiej Akademii Medycznej

Załącznik nr 1 do uchwały Senatu ŚAM nr 48/2005 z dnia 2 marca 2005 r.

§1

Regulamin Wyborczy Śląskiej Akademii Medycznej na kadencję 2005–2008 zwany dalej „Regulaminem”, opracowany przez Uczelnianą Komisję Wyborczą, uchwalony na podstawie §§ 33, 34, 35, 39, 40, 41, 42, 43, 46, 47, 48 Statutu ŚAM określa szczegółowe postanowienia dotyczące czynności wyborczych oraz podział na okręgi.

§2

1. Wybór członków organów kolegialnych oraz wybór organów jednoosobowych na kadencję 2005–2008 powinien się zakończyć do dnia 30 czerwca 2005 r.
2. Szczegółowy kalendarz wyborów wraz z terminami zgłaszania kandydatów określa załącznik nr 1 do Regulaminu.

§3

1. Uczelniane Kolegium Elektorów liczy 373 osoby, zwane dalej „elektorami”.
2. W skład Uczelnianego Kolegium Elektorów wchodzi, z zastrzeżeniem postanowień ust. 4:
  - 1) wszyscy nauczyciele akademicy, zatrudnieni na stanowisku profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego oraz inni nauczyciele akademicy posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego zatrudnieni w dniu 31 stycznia 2005 r., w pełnym wymiarze czasu pracy w liczbie 223 osób; grupa ta stanowi 60% składu Uczelnianego Kolegium Elektorów,
  - 2) pozostali nauczyciele akademicy zatrudnieni w dniu 31 stycznia

2005 r. w pełnym wymiarze czasu pracy w Akademii wybierani na wydziałach przez wszystkich nauczycieli akademickich posiadających czynne prawo wyborcze (§40 pkt 6) – w liczbie 93 osób; grupa ta stanowi 25% składu Uczelnianego Kolegium Elektorów,

- 3) studenci w liczbie 38, wybrani w wyborach wydziałowych przez studentów Akademii posiadających czynne prawo wyborcze, proporcjonalnie do liczby studentów na poszczególnych wydziałach; grupa ta stanowi 10% składu Uczelnianego Kolegium Elektorów,
- 4) pracownicy nie będący nauczycielami akademickimi zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy w dniu 31 stycznia 2005 r. wybrani przez wszystkich pracowników nie będących nauczycielami akademickimi posiadającymi czynne prawo wyborcze w liczbie 19.
3. Liczbę miejsc mandatowych w Uczelnianym Kolegium Elektorów określa załącznik nr 2 do Regulaminu.

4. W posiedzeniu Uczelnianego Kolegium Elektorów mają prawo uczestniczyć i posiadają czynne prawo wyborcze nauczyciele akademicy, którzy uzyskali stopień naukowy doktora habilitowanego w okresie pomiędzy dniem 31 stycznia 2005 r. a dniem 16 maja 2005 r. Osoby te nie są uwzględnione w obliczeniach, o których mowa w ust. 2 i 3.

§4

1. Jeżeli liczba wybranych elektorów określonych w §3 ust. 1 będzie mniejsza od minimum określonego w §3 ust. 2 pkt 1–4, odpowiednio Uczelniana Komisja Wyborcza lub właściwe wydziałowe komisje wyborcze zarządzają następne tury głosowania w wyborach dodatkowych w poszczególnych grupach elektorów. Liczba mandatów w tych wyborach jest różnicą pomiędzy ustaloną liczbą elektorów z tej grupy pracowników a liczbą elektorów już wybranych.

ciąg dalszy na str. 2–5

II TURA WYBORÓW OGÓLNOUCZELNIAJĄCYCH w Śląskiej Akademii Medycznej odbędzie się

11 kwietnia 2005 roku

Wyniki głosowań z 16 marca (I tura)
zamieszczone są na stronie internetowej ŚAM
w WIADOMOŚCIACH BIEŻĄCYCH

Regulamin ogólnouczelnianych wyborów w Śląskiej Akademii Medycznej c.d.

2. Kandydatami są osoby, które w poprzednim głosowaniu uzyskały największą liczbę głosów, a nie zostały wybrane elektorami.
3. Liczba kandydatów w drugiej turze jest, z zastrzeżeniem ust. 5, maksymalnie o 25% większa, a w trzeciej i w następnych turach, z zastrzeżeniem ust. 5, jest maksymalnie o 5% większa niż liczba nie obsadzonych miejsc mandatowych.
4. Jeżeli w wyniku obliczeń określonych w ust. 3 otrzyma się liczbę kandydatów z ułamkiem, stosuje się matematyczne zasady zaokrąglania cyfr, z tym że jeżeli liczba miejsc mandatowych wynosi 1, to wybór następuje spośród 2 kandydatów.
5. Liczba kandydatów może być większa, niż to wynika z obliczeń dokonanych w myśl ust. 3 i 4, jeżeli okaże się, że więcej kandydatów uzyskało równą liczbę głosów.
6. Skład Rady Wydziału określa §49 Statutu, a liczbę określa załącznik nr 3 Regulaminu.
7. Postanowienia ust. 1–6 stosuje się odpowiednio do wyborów rad wydziałów.

§5

1. W przypadku uzyskania przez kandydatów, w wyborach prowadzonych w lokalach wyborczych, równej liczby głosów, o przydzieleniu mandatu decyduje liczba głosów uzyskanych w I turze wyborów, a gdy i to nie przyniesie rozstrzygnięcia, suma głosów uzyskanych we wszystkich turach wyborów.
2. W przypadku uzyskania przez kandydatów w wyborach, o których mowa w §14 ust. 2, równej liczby głosów, zarządza się następne tury wyborów pomiędzy kandydatami, aż do obsadzenia wszystkich miejsc mandatowych.
3. Dla ważności wyborów dokonanych przez Uczelniane Kolegium Elektorów konieczna jest obecność podczas głosowania co najmniej 50% + 1 osoba składu Uczelnianego Kolegium Elektorów.
4. Dla ważności wyborów dokonanych na zebraniach wyborczych niezbędny jest udział 50% + 1 osoba składu

uprawnionych do głosowania na danym zebraniu wyborczym.

5. We wszystkich rodzajach wyborów kandydat zostaje wybrany w kolejności z największą liczbą uzyskanych głosów przy minimum 50% + 1 ważnych głosów (głosy wstrzymujące się i przeciw traktowane są jako głosy oddane przeciw kandydatowi – głosów nieważnych nie wlicza się do ustalenia wyników wyborów).

§6

1. Przewodniczącego Uczelnianego Kolegium Elektorów wybiera Uczelniane Kolegium Elektorów spośród swojego grona według zasad określonych w §40 Statutu ŚAM.
2. Rektor i prorektorzy wybierani są zgodnie z zasadami §46 Statutu ŚAM.
3. W wyborach dokonywanych przez Uczelniane Kolegium Elektorskie po niedokonaniu wyboru w 3 turach głosowania, Przewodniczący Kolegium zarządza ponowne zgłaszanie kandydatur na nie obsadzone funkcje.

4. Jeżeli głosowanie przeprowadzone według zasad określonych w ust. 3 nie przyniesie rozstrzygnięcia Przewodniczący Uczelnianego Kolegium Elektorów zwołuje w ciągu 7 dni następne zebranie wyborcze Kolegium.
5. Do zebrania zwołanego w myśl ust. 4 stosuje się odpowiednio przepisy zawarte w §4 i 5 Regulaminu oraz ust. 1–4 §6.
6. W przypadku braku kworum, o którym mowa w ust. 3 §5, postanowienia ust. 4 stosuje się odpowiednio.

§7

1. Po ogłoszeniu wyników wyborów, rektor–elekt przedstawia, bezpośrednio po wyborze lub najpóźniej w ciągu 7 dni, Uczelnianemu Kolegium Elektorów kandydatów na funkcję prorektora ds. nauki, prorektora ds. klinicznych, prorektora ds. szkolenia podyplomowego, prorektora ds. integracji z Unią Europejską i współpracy z zagranicą i prorektora ds. studiów i studentów. Tę ostatnią kandydaturę rek-

SKŁAD UCZELNIANEJ KOMISJI WYBORCZEJ

Uchwała nr 28/2004 Senatu Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach z dnia 15 grudnia 2004 roku

Przewodnicząca: prof. dr hab. Aleksandra KOCHAŃSKA-DZIUROWICZ,

Wydział Farmaceutyczny (tel. 292-55-41 w. 395)

Zastępca przewodniczącej: prof. dr hab. Józef DZIELICKI,

Wydział Lekarski Zabrze (tel. 271-47-18)

Sekretarz: dr hab. n. med. Iwona ŻAK,

Wydział Opieki i Oświaty Zdrowotnej (tel. 252-84-32)

Członkowie:

1. Prof. dr hab. Antoni HRYCEK
2. Dr hab. n. farm. Stanisław BORYCZKA
3. Dr hab. n. przyr. Ewa MARCHWIŃSKA-WYRWAŁ
4. Dr hab. n. med. Monika MIKULSKA
5. Dr hab. n. med. Lech KRAWCZYK
6. Dr hab. n. med. Krystyna TRZEPIETOWSKA-STĘPIEŃ, prof. nadzw. ŚAM
7. Dr hab. n. med. Izabela ULMAN-WŁODARZ
8. Dr n. med. Grażyna GIEC-FUGLEWICZ
9. Dr n. med. Elżbieta KOPCZYŃSKA
10. Dr n. med. Ewa NOWAKOWSKA-ZAJDEL
11. Dr n. med. Jadwiga ROKICKA
12. Dr n. med. Jerzy STOJKO
13. Mgr Joanna KOBZA
14. Mgr Monika MAZUREK
15. Studentka Anna DYLA
16. Student Łukasz KAWIK

tor-elekt przedstawia po uzyskaniu zgody większości przedstawicieli studentów w Uczelnianym Kolegium Elektorów.

2. Wybór każdego prorektora odbywa się w odrębnym głosowaniu.
3. Wybory dziekana i prodziekanów przez nowo wybraną Radę Wydziału odbywają się po wyborach rektora i prorektorów na zasadach ujętych w §6 i 7 ust. 1 i 2 Regulaminu. Nowo wybrana Rada Wydziału nabywa prawa i obowiązki wynikające z przepisów ustawy o szkolnictwie wyższym i przepisów wydanych na jej podstawie z dniem 1 września br.

§8

1. W celu ułatwienia wszystkim pracownikom i studentom udziału w wyborach tworzy się okręgi wyborcze.
2. Wykaz okręgów wyborczych oraz grupy wyborców według miejsca zatrudnienia lub studiów określa załącznik nr 4 do niniejszego Regulaminu.

§9

W celu przeprowadzenia wyborów ogólnouczelnianych, rektor powołuje 10 uczelnianych okręgowych komisji wyborczych.

§10

1. W celu przeprowadzenia wyborów wydziałowych dziekan Wydziału Lekarskiego w Katowicach powołuje 3 okręgowe wydziałowe komisje wyborcze. Dziekan Wydziału Lekarskiego w Zabrze powołuje 3 okręgowe wydziałowe komisje wyborcze, dziekan Wydziału Farmaceutycznego powołuje 1 okręgową wydziałową komisję wyborczą, dziekan Wydziału Opieki i Oświaty Zdrowotnej powołuje 1 okręgową wydziałową komisję wyborczą i dziekan Wydziału Zdrowia Publicznego powołuje 1 okręgową wydziałową komisję wyborczą.
2. W skład uczelnianych okręgowych komisji wyborczych wchodzi nie mniej niż 3 osoby, lecz nie więcej niż 5, a do wydziałowych okręgowych komisji wyborczych wchodzi nie mniej niż 4 osoby, a nie więcej niż 7 osób.

§11

1. Do zadań uczelnianej i wydziałowych komisji wyborczych należy sprawne i zgodne z prawem przeprowadzenie wyborów, a w szczególności:

- ustalanie i podawanie do wiadomości list wyborców i kandydatów,
  - zwoływanie zebrań wyborczych,
  - czuwanie nad prawidłowym przebiegiem wyborów i ich dokumentacja,
  - ogłaszanie wyników wyborów.
2. Do zadań okręgowych komisji wyborczych należy:
    - przeprowadzanie głosowania w okręgach,
    - czuwanie w dniu wyborów nad przestrzeganiem przepisów prawa wyborczego:
      - w miejscu i czasie głosowania,
      - liczenie głosów wyborczych w siedzibie odpowiedniej komisji wyborczej w obecności jej członków,
      - sporządzenie protokołu.
  3. Postanowienia ust. 2 stosuje się odpowiednio do wydziałowych komisji wyborczych.
  4. W wyborach dokonywanych przez Uczelniane Kolegium Elektorów i zebrań wyborcze głosy obliczają komisje skrutacyjne, wybrane według zasad określonych w §40 Statutu ŚAM.

§12

Członkowie Komisji Wyborczych kandydujący do organów jednoosobowych Akademii nie mogą brać udziału w liczeniu głosów w wyborach, które ich dotyczą.

§13

Obsługę kancelaryjną i techniczną Uczelnianej Komisji Wyborczej wykonuje Biuro Organizacji i Zarządzania, a obsługę wydziałowych komisji wyborczych wykonują Dziekanaty.

§14

1. Wybory ogólnouczelniane i wydziałowe odbywają się z zastrzeżeniem wynikającym z ust. 3 i 4 łącznie i w tym samym dniu.
2. Przedstawiciele poszczególnych grup społeczności akademickiej do organów kolegialnych Uczelni wybierają członkowie tych grup w wyborach uczelnianych i wydziałowych.
3. Wybory do Senatu przedstawiciele nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowisku profesora albo posiadających stopień doktora habilitowanego odbywają się po dokonaniu wyborów organów jednoosobowych

Akademii oraz prorektorów i prodziekanów.

4. Wybory studentów do Uczelnianego Kolegium Elektorów i rad wydziałów odbywają się w dniu następnym po wyborach określonych w ust. 1.

§15

1. Wybory ogólnouczelniane i wydziałowe, z wyjątkiem wyborów określonych w §14 ust. 3 Regulaminu, odbywają się w lokalach wyborczych.
2. Wybory wymienione w §14 ust. 3 Regulaminu odbywają się na posiedzeniach rad wydziałów, będących zebrańmi wyborczymi.

§16

1. Lokale wyborcze organizuje się:
  - 1) dla Okręgu Wyborczego Nr 1 w Zabrze Rokitnicy, ul. Jordana 19,
  - 2) dla Okręgu Wyborczego Nr 2 w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 1 im. Prof. Stanisława Szyszko w Zabrze, ul. 3 Maja 13/15,
  - 3) dla Okręgu Wyborczego Nr 3 w Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Bytomiu, ul. Batorego 15,
  - 4) dla Okręgu Wyborczego Nr 4 w Zakładach Teorii Medycyny w Katowicach Ligocie, ul. Medyków 18,
  - 5) dla Okręgu Wyborczego Nr 5 w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym im. A. Mielęckiego w Katowicach, ul. Francuska 20/24,
  - 6) dla Okręgu Wyborczego Nr 6 w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 7 – Górnośląskie Centrum Medyczne w Katowicach Ochojcu, ul. Ziołowa 46,
  - 7) dla Okręgu Wyborczego Nr 7 w Sosnowcu, ul. Jagiellońska 4,
  - 8) dla Okręgu Wyborczego Nr 8 w Katowicach ul. Medyków 12 (Wydział Opieki i Oświaty Zdrowotnej),
  - 9) dla Okręgu Wyborczego Nr 9 w Bytomiu, ul. Piekarska 18,
  - 10) dla Okręgu Wyborczego Nr 10 w Katowicach, ul. Poniatowskiego 15, sala nr 9.
2. Siedziby uczelnianej i wydziałowych komisji wyborczych:
  - 1) siedzibą Uczelnianej Komisji Wyborczej jest budynek ŚAM w Katowicach, ul. Poniatowskiego 15, pokój nr 16 (parter),

Regulamin ogólnouczelnianych wyborów w Śląskiej Akademii Medycznej c.d.

- 2) siedzibą Wydziałowej Komisji Wyborczej Wydziału Lekarskiego w Zabrze jest Dziekanat w Zabrzu, pl. Traugutta 2,
  - 3) siedzibą Wydziałowej Komisji Wyborczej Wydziału Lekarskiego w Katowicach jest Dziekanat w Katowicach, ul. Medyków 18,
  - 4) siedzibą Wydziałowej Komisji Wyborczej Wydziału Farmaceutycznego jest Dziekanat w Sosnowcu, ul. Ostrogórska 30,
  - 5) siedzibą Wydziałowej Komisji Wyborczej Wydziału Opieki i Oświaty Zdrowotnej jest Dziekanat w Katowicach, ul. Medyków 12,
  - 6) siedzibą Wydziałowej Komisji Wyborczej Wydziału Zdrowia Publicznego jest Dziekanat w Bytomiu, ul. Piekarska 18.
3. Z zastrzeżeniem wynikającym z ust. 6 w okręgach wymienionych w ust. 1 pkt 1–3 odbywają się wybory wydziałowe Wydziału Lekarskiego w Zabrzu.
  4. Z zastrzeżeniem wynikającym z ust. 6 w okręgach wymienionych w ust. 1 pkt 4–6 odbywają się wybory wydziałowe Wydziału Lekarskiego w Katowicach.
  5. W Okręgu Wyborczym Nr 7 odbywają się wybory Wydziału Farmaceutycznego.
  6. W Okręgu Wyborczym Nr 8 odbywają się wybory Wydziału Opieki i Oświaty Zdrowotnej.
  7. W Okręgu Wyborczym Nr 9 odbywają się wybory Wydziału Zdrowia Publicznego.
  8. Wybory studentów odbywają się w siedzibach wydziałowych komisji wyborczych oraz Okręgu nr 1.
  9. Wybory ogólnouczelniane odbywają się we wszystkich okręgach wyborczych.

§17

Odpowiednie komisje wyborcze odpowiadają w lokalach wyborczych za warunki tajności głosowania.

§ 18

1. Spisy wyborców z grona pracowników sporządza Dział Spraw Pracowniczych według stanu na dzień 31 stycznia br.

2. Spisy wyborców z grona studentów według stanu na dzień 31 stycznia br. sporządzają właściwe dziekanaty.
3. Spisy wyborców przygotowuje się z podziałem na grupy wyborców oraz okręgi wyborcze.
4. Spisy wyborców muszą być dostępne do wglądu w odpowiednich dziekanatach i Uczelnianej Komisji Wyborczej od 7 marca br.

§19

1. Kandydatury w wyborach ogólnouczelnianych zgłasza się w formie pisemnej osobiście na karcie zgłoszenia do Uczelnianej Komisji Wyborczej (Katowice, Poniatowskiego 15, pok. 16) na ręce członków Uczelnianej Komisji Wyborczej, pełniących dyżury w godz. 9:00–15:00 według kalendarza wyborów, który został opublikowany na stronie www akademii.
2. Kandydatury w wyborach wydziałowych zgłasza się osobiście w formie pisemnej na ręce członków właściwej wydziałowej komisji wyborczej, pełniących dyżury w godz. 9:00–15:00 według kalendarza wyborów, który został opublikowany na stronie www akademii.
3. Ogólnouczelnianymi wyborami są wybory:
  - 1) przedstawicieli pracowników nie będących nauczycielami akademickimi do Uczelnianego Kolegium Elektorów,
  - 2) przedstawicieli pracowników nie będących nauczycielami akademickimi do Senatu,
  - 3) elektorów do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego w grupach:
    - profesorów i doktorów habilitowanych,
    - nauczycieli akademickich bez stopnia doktora habilitowanego.

4. Wyborami prowadzonymi przez wydziałowe komisje wyborcze są wybory:
  - 1) przedstawicieli profesorów i doktorów habilitowanych do Senatu,
  - 2) przedstawicieli nauczycieli akademickich nie będących profesorami i doktorami habilitowanymi do Senatu,
  - 3) przedstawicieli nauczycieli akademickich nie będących profesorami

- i doktorami habilitowanymi do Uczelnianego Kolegium Elektorów,
  - 4) przedstawicieli nauczycieli akademickich nie będących profesorami i doktorami habilitowanymi do Rady Wydziału,
  - 5) pracowników nie będących nauczycielami akademickimi zatrudnionych w wydziale do Rady Wydziału.
5. Czynne i bierne prawo wyborcze, warunki kandydowania oraz sposób i rodzaje wyborów określa załącznik nr 1 do Statutu.
  6. W wyborach prowadzonych na zebraniach wyborczych można zgłaszać kandydatów także bezpośrednio w trakcie zebrania.

§20

Terminy zgłaszania kandydatów określa kalendarz wyborów.

§21

1. Do zgłoszenia kandydatury do organów kolegialnych i jednoosobowych uczelni oraz elektorów do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego należy dołączyć pisemną zgodę na kandydowanie osoby zgłaszanej.
2. Postanowienie ust. 1 nie dotyczy wyborów do kolegiów elektorów.
3. Zasady wyborcze do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego stanowią załącznik do niniejszego Regulaminu.

§22

Komisje wyborcze sporządzają listy kandydatów w układzie alfabetycznym i podają je do wiadomości w terminach określonych kalendarzem wyborów.

§23

1. Głosowanie w wyborach ogólnouczelnianych i wydziałowych odbywa się w lokalach wyborczych bez przerwy między godz. 9:00 a 15:00.
2. Przed rozpoczęciem głosowania w wyborach określonych w ust. 1 Okręgowa Komisja Wyborcza sprawdza, czy każda urna jest pusta, czy na miejscu znajdują się spisy wyborców, oraz potrzebna liczba osteplowanych kart do głosowania, jak również, czy w lokalu wyborczym znajdują się w dostatecznej ilości pomieszczenia zapewniające tajność głosowania, po

czym właściwa komisja zamyka i pieczętuje urnę.

3. Od chwili zapieczętowania aż do zakończenia głosowania nie wolno otwierać urny.

§24

W dniu wyborów wszelkie formy agitacji w lokalu wyborczym są zabronione.

§25

1. Od chwili rozpoczęcia głosowania w wyborach określonych w §15 ust. 1 Regulaminu do chwili jego zakończenia w lokalu wyborczym powinni być obecni:

- przewodniczący i co najmniej dwaj członkowie właściwych okręgowych komisji wyborczych,
- przedstawiciel Wydziałowej Komisji Wyborczej,
- przedstawiciel Uczelnianej Komisji Wyborczej.

2. W lokalu wyborczym oprócz wyborców nie mogą przebywać osoby inne niż wymienione w ust. 1.

3. W wyborach dokonywanych przez Uczelniane Kolegium Elektorów w lokalu wyborczym mogą być obecni oprócz elektorów tylko członkowie Uczelnianej Komisji Wyborczej i osoby wykonujące administracyjną obsługę wyborów.

§26

1. Głosować można tylko osobiście.
2. W wyborach uczelnianych i wydziałowych wyborca, po otrzymaniu karty do głosowania, udaje się do pomieszczenia zapewniającego tajność głosowania, znajdującego się w lokalu wyborczym, a następnie wrzuca kartę do urny w obecności osób wymienionych w §25.
3. Fakt oddania głosu jest potwierdzony podpisem wyborcy w liście wyborców.

§27

1. O godzinie 15:00 dnia wyborów uczelnianych i wydziałowych przewodniczący okręgowych komisji wyborczych zarządzają zamknięcie lokali wyborczych, pieczętują urny i przewożą je w obecności pozostałych członków komisji do właściwej z uwagi na rodzaj wyborów (uczelnianej lub wydziałowej) komisji wyborczej.

2. Niezwłocznie po otrzymaniu wszystkich urn z lokali wyborczych, Uczelniana Komisja Wyborcza lub Wydziałowa Komisja Wyborcza uczestniczy w otwarciu urn, a wszyscy członkowie okręgowych komisji wyborczych, niezależnie od przynależności, wspólnie liczą wszystkie oddane głosy. Jedyne przewodniczący okręgowych komisji wyborczych odpowiadają za sporządzenie protokołu z liczenia głosów w okręgu.

§28

1. Głos uważa się za nieważny, jeżeli nie jest zgodny z warunkami ważności głosu, podanymi w karcie głosowania.
2. Głos jest nieważny, jeżeli na liście kandydatów pozostawiono nie skreślonych więcej kandydatów niż liczba miejsc mandatowych.
3. W wyborach organów jednoosobowych, w których kandydują co najmniej dwie osoby, głos jest ważny, jeżeli na liście pozostawiono jednego kandydata lub skreślono wszystkie nazwiska.
4. Nieważne są karty do głosowania inne niż urzędowo ustalone.

§29

1. Okręgowa Komisja Wyborcza sporządza protokół z wyników głosowania ze swojego okręgu.
2. W protokole należy wymienić liczbę:
  - uprawnionych do głosowania,
  - oddanych głosów,
  - głosów nieważnych,
  - głosów ważnych,
  - głosów ważnie oddanych na poszczególnych kandydatów.
3. Okręgowa Komisja Wyborcza przesyła protokół, o którym mowa w ust. 1, odpowiednio do Uczelnianej Komisji Wyborczej lub do Wydziałowej Komisji Wyborczej.
4. Uczelniana Komisja Wyborcza lub odpowiednio Wydziałowa Komisja Wyborcza na podstawie protokołów otrzymanych z okręgów sporządza zbiorczy protokół wyborczy będący podstawą do stwierdzenia faktu wyboru.
5. Wydziałowe komisje wyborcze zobowiązane są do przesłania wyników wyborów:
  - nauczycieli akademickich nie będących profesorami i doktorami ha-

bilitowanymi do Uczelnianego Kolegium Elektorów,

- nauczycieli akademickich do Senatu w ciągu 3 dni od dnia zakończenia wyborów do Uczelnianej Komisji Wyborczej.

6. Wybór do Uczelnianego Kolegium Elektorów zostanie potwierdzony mandatem, który należy odebrać za potwierdzeniem na godzinę przed rozpoczęciem posiedzenia Uczelnianego Kolegium Elektorów.

§30

Prawa wyborcze przysługują wyłącznie osobom zatrudnionym w Śląskiej Akademii Medycznej w wymiarze przynajmniej 1/2 etatu.

§31

Szczegółowy tryb przeprowadzenia wyborów do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego określa odrębny regulamin wyborczy.

§32

Informacje o czasie i miejscu przeprowadzenia wyborów podaje się do wiadomości poprzez:

- 1) wywieszenie na tablicach ogłoszeń:
  - Rektoratu, przy ul. Warszawskiej 14 i Poniatowskiego 15,
  - administracji w Zabrze Rokitnicy,
  - katedr i zakładów teorii medycyny w Zabrze Rokitnicy,
  - zespołu teorii medycyny w Katowicach Ligocie,
  - dziekanatów,
  - szpitali klinicznych,
  - katedr i oddziałów klinicznych na bazie szpitali,
  - w siedzibach okręgów wyborczych o których mowa w §16 ust. 1,
- 2) podanie do wiadomości terminarza wyborów (zał. nr 1) wszystkim jednostkom Akademii,
- 3) umieszczenie informacji na stronie internetowej ŚAM.

§33

Wątpliwości dotyczące stosowania prawa wyborczego rozstrzyga Uczelniana Komisja Wyborcza.

§34

Regulamin Wyborczy zatwierdzony został uchwałą nr 48/2005 z 2 marca 2005 roku Senatu Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach.

*Załącznik nr 1
do Regulaminu Ogólnouczelnianych Wyborów
zatwierdzony uchwałą nr 48 Senatu ŚAM z 2 marca 2005*

KALENDARZ WYBORCZY

do organów jednoosobowych i kolegialnych Śląskiej Akademii Medycznej na kadencję 2005–2008

I. Zgłoszenia kandydatów

1. **Wydziałowe komisje wyborcze** (siedziby wydziałowych komisji wyborczych – dziekanaty wydziałów) w dniach 7–11 marca 2005 r. w godz. od 9:00 do 15:00 przyjmują zgłoszenia:

a) kandydatów do Rady Wydziału spośród nauczycieli akademickich bez stopnia doktora habilitowanego zatrudnionych w Wydziale w pełnym wymiarze czasu pracy – do zgłoszenia należy dołączyć pisemną zgodę kandydata,

b) kandydatów do Rady Wydziału spośród pracowników nie będących nauczycielami akademickimi zatrudnionych w Wydziale w pełnym wymiarze czasu pracy – do zgłoszenia należy dołączyć pisemną zgodę kandydata,

c) kandydatów do Senatu spośród nauczycieli akademickich bez stopnia doktora habilitowanego zatrudnionych w Wydziale w pełnym wymiarze czasu pracy – do zgłoszenia należy dołączyć pisemną zgodę kandydata,

d) kandydatów do Uczelnianego Kolegium Elektorów spośród nauczycieli akademickich bez stopnia doktora habilitowanego zatrudnionych w Wydziale w pełnym wymiarze czasu pracy – do zgłoszenia nie jest wymagana pisemna zgoda kandydata.

2. **Uczelniana Komisja Wyborcza** (siedziba Uczelnianej Komisji Wyborczej – Katowice, ul. Poniatowskiego 15, pokój nr 16) w dniach 7–11 marca 2005 r. od godz. 9:00 do 15:00 przyjmuje zgłoszenia:

a) kandydatów do Uczelnianego Kolegium Elektorów spośród pracowników nie będących nauczycielami akademickimi – do zgłoszenia nie

jest wymagana pisemna zgoda kandydata,

b) kandydatów do Senatu spośród pracowników nie będących nauczycielami akademickimi – do zgłoszenia wymagana jest pisemna zgoda kandydata,

c) kandydatów na elektorów do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego z grupy:

- profesorów i doktorów habilitowanych – do zgłoszenia wymagana jest pisemna zgoda kandydata,
- pozostałych nauczycieli akademickich ze stopniem doktora – do zgłoszenia wymagana jest pisemna zgoda kandydata.

II. Wybory w dniu 16 marca 2005 r.

1. Wybory do Uczelnianego Kolegium Elektorów z grup:

- nauczycieli akademickich bez stopnia doktora habilitowanego,
- pracowników nie będących nauczycielami akademickimi.

2. Wybory do Senatu z grup:

- nauczycieli akademickich bez stopnia doktora habilitowanego,
- pracowników nie będących nauczycielami akademickimi.

3. Wybory na elektorów do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego z grup:

- profesorów i doktorów habilitowanych,
- nauczycieli akademickich bez stopnia doktora habilitowanego.

4. Wybory do rad wydziałów z grup:

- nauczycieli akademickich bez stopnia doktora habilitowanego zatrudnionych w Wydziale w pełnym wymiarze czasu pracy,
- pracowników nie będących nauczycielami akademickimi zatrudnionych w Wydziale w pełnym wymiarze czasu pracy.

III. **Wybory przedstawicieli studentów: 4–8 kwietnia 2005 r.**

(wybory organizuje i przeprowadza Samorząd Studencki):

- do Uczelnianego Kolegium Elektorów,
- do Senatu,
- do rad wydziałów.

IV. **Termin ewentualnych wyborów dodatkowych: 11–29 kwietnia 2005 r.**

V. **Zgłaszanie do Uczelnianej Komisji Wyborczej kandydatów na funkcję rektora: od 4 maja do 6 maja 2005 r.** (wymagana pisemna zgoda kandydata oraz rekomendacja zgłaszającego).

VI. **Ogłoszenie listy kandydatów na funkcję rektora: 6 maja 2005 r.**

VII. **Wybór rektora i prorektorów: 16 maja 2005 r.**

Do 23 maja 2005 r. wybór rektora, prorektorów (dodatkowa tura).

VIII. **Zgłaszanie kandydatów na dziekanów do wydziałowych komisji wyborczych: 24–27 maja 2005 r.** (wymagana pisemna zgoda kandydata).

IX. **Wybory dziekanów i prodziekanów przez nowo wybrane rady wydziałów: 30 maja 2005 r.**

Do 3 czerwca 2005 r. wybory dziekanów, prodziekanów (dodatkowa tura).

X. **Wybory przedstawicieli do Senatu z grona profesorów i doktorów habilitowanych: 3 czerwca 2005 – zgłaszanie kandydatur na zebraniu wyborczym** (tzn. na posiedzeniu nowo wybranej Rady Wydziału – wymagana zgoda kandydata ustna lub pisemna).

Załącznik nr 2
do Regulaminu Ogólnouczelnianych Wyborów zatwierdzony
uchwałą nr 48 Senatu ŚAM z 2 marca 2005

Liczba miejsc mandatowych do Senatu i Uczelnianego Kolegium Elektorów

SENAT

Przedstawiciele	%	Wydział					Razem
		Lekarski w Katowicach	Lekarski w Zabrze	Farmaceutyczny	Opieki i Oświaty Zdrowotnej	Zdrowia Publicznego	
Profesorów i doktorów habilitowanych	48,5	5	5	3	2	1	16
Pozostałych nauczycieli akademickich	30,3	3	3	2	1	1	10
Studentów	15,2	1	1	1	1	1	5
Pracowników nie będących nauczycielami akademickimi	6,0	2					2
Razem	100	33 senatorów					

UCZELNIANE KOLEGIUM ELEKTORÓW

Przedstawiciele	%	Wydział					Razem
		Lekarski w Katowicach	Lekarski w Zabrze	Farmaceutyczny	Opieki i Oświaty Zdrowotnej	Zdrowia Publicznego	
Profesorów i doktorów habilitowanych	60	75	76	42	21	9	223
Pozostałych nauczycieli akademickich	25	30	32	18	9	4	93
Studentów	10	10	8	9	8	3	38
Pracowników nie będących nauczycielami akademickimi	5	19					19
Razem	100	373 elektorów					

Załącznik nr 3
do Regulaminu Ogólnouczelnianych Wyborów zatwierdzony
uchwałą nr 48 Senatu ŚAM z 2 marca 2005

Składy rad wydziałów wybierające dziekana i prodziekanów

Przedstawiciele	%	Wydział Lekarski w Zabrze	Wydział Lekarski w Katowicach	Wydział Farmaceutyczny	Wydział Opieki i Oświaty Zdrowotnej	Wydział Zdrowia Publicznego
Profesorów i doktorów habilitowanych	60,2	75	76	42	21	9
Pozostałych nauczycieli akademickich	24,9	30	32	18	9	4
Studentów	10,2	12	13	7	4	2
Pracowników nie będących nauczycielami akademickimi	4,7	6	6	3	2	1
Razem	100	123	127	70	36	16

Załącznik nr 4
do Regulaminu Ogólnouczelnianych Wyborów
zatwierdzony uchwałą nr 48 Senatu ŚAM
z 2 marca 2005

OKRĘGI WYBORCZE

OKRĘG NR 1

I. Wybory ogólnouczelniane

W wyborach ogólnouczelnianych biorą udział pracownicy zatrudnieni w jednostkach Akademii zlokalizowanych w Zabrze Rokitnicy.

II. Wybory wydziałowe – Wydział Lekarski w Zabrze

W wyborach wydziałowych biorą udział pracownicy zatrudnieni w jednostkach zlokalizowanych w Zabrze Rokitnicy, podporządkowanych Dziekanowi Wydziału Lekarskiego w Zabrze oraz studenci I i II roku Wydziału Lekarskiego w Zabrze.

OKRĘG NR 2

I. Wybory ogólnouczelniane

W wyborach ogólnouczelnianych biorą udział pracownicy Wydziału Lekarskiego w Zabrze zatrudnieni w:

- 1) jednostkach organizacyjnych Akademii działających na bazie:
  - a) Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Zabrze, ul. 3 Maja 13/15,
  - b) Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 3 w Zabrze, ul. Koziółka 1,
  - c) Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrze, ul. Szpitalna 2,
  - d) Szpitala Specjalistycznego w Zabrze, ul. Curie-Skłodowskiej 10;
- 2) jednostkach organizacyjnych Oddziału Stomatologicznego działających na bazie:
  - a) Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego im. A. Mielęckiego w Katowicach, ul. Francuska 20/24,
  - b) Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Zabrze, ul. 3 Maja 13/15 (I Katedra i Klinika Chirurgii Szcękowo-Twarzowej,
  - c) Specjalistycznej Lecznicy Stomatologicznej w Bytomiu – jednostki zlokalizowane w Zabrze, pl. Traugutta 2,
  - d) Specjalistycznej Lecznicy Stomatologicznej w Bytomiu, pl. Akademicki 17;

ciąg dalszy na str. 8

OKRĘGI WYBORCZE – dokończenie

- 3) jednostkach zlokalizowanych w Zabrzu, pl. Traugutta 1, 2,
- 4) jednostkach centralnej administracji zlokalizowanych w Zabrzu,
- 5) Katedrze i Zakładzie Mechanicznego Wspomagania Krążenia w Zabrzu, ul. Wolności 345a oraz

studenci Wydziału Lekarskiego i Oddziału Stomatologicznego w Zabrzu od III do VI roku

II. Wybory wydziałowe**– Wydział Lekarski w Zabrzu**

W wyborach wydziałowych biorą udział pracownicy Wydziału Lekarskiego w Zabrzu zatrudnieni w jednostkach wymienionych w pkt. I oraz studenci Wydziału Lekarskiego i Oddziału Stomatologicznego w Zabrzu od III do VI roku.

OKRĘG NR 3**I. Wybory ogólnouczelniane**

W wyborach ogólnouczelnianych biorą udział pracownicy Wydziału Lekarskiego w Zabrzu zatrudnieni w:

- 1) jednostkach organizacyjnych Akademii działających na bazie:
  - a) Szpitala Specjalistycznego Nr 1 w Bytomiu, ul. Żeromskiego 7,
  - b) Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Bytomiu, ul. Batorego 15,
  - c) Szpitala Zakaźnego w Bytomiu, al. Legionów 49,
  - d) Szpitala Wojewódzkiego Nr 4 w Bytomiu, al. Legionów 10;
- 2) Katedrze i Oddziale Klinicznym Ortopedii w Sosnowcu, pl. Medyków 1,
- 3) Katedrze i Oddziale Klinicznym Psychiatrii w Tarnowskich Górach, ul. Pyskowska 3,
- 4) Zakładzie Diagnostyki i Terapii Laserowej Nowotworów – Uzdrawisko Krynica-Żegiestów,
- 5) Zakładzie Medycyny Rodzinnej – Kędzierzyn-Koźle.

II. Wybory wydziałowe**– Wydział Lekarski w Zabrzu**

W wyborach wydziałowych biorą udział pracownicy Wydziału Lekarskiego w Zabrzu zatrudnieni w jednostkach wymienionych w pkt. I.

OKRĘG NR 4**I. Wybory ogólnouczelniane**

W wyborach ogólnouczelnianych biorą udział pracownicy Wydziału Lekarskiego w Katowicach zatrudnieni w:

- 1) jednostkach organizacyjnych zlokalizowanych w Katowicach, ul. Medyków 18,
- 2) jednostkach organizacyjnych Akademii działających na bazie:
  - a) Samodzielnego Publicznego Centralnego Szpitala Klinicznego w Katowicach, ul. Medyków 14,
  - b) Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 6 – Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka i Matki w Katowicach, ul. Medyków 16;
- 3) jednostkach organizacyjnych Akademii, działających na bazie: Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 1 w Tychach, ul. Edukacji 102,
- 4) jednostkach administracji centralnej zlokalizowanych w Katowicach, ul. Medyków 18,
- 5) Centralnej Zwierzętami Doświadczalnej w Katowicach, ul. Medyków 4 oraz studenci Wydziału Lekarskiego w Katowicach.

II. Wybory wydziałowe**– Wydział Lekarski w Katowicach**

W wyborach wydziałowych biorą udział pracownicy Wydziału Lekarskiego w Katowicach zatrudnieni w:

- 1) jednostkach organizacyjnych zlokalizowanych w Katowicach, ul. Medyków 18,
- 2) jednostkach organizacyjnych Akademii działających na bazie:
  - a) Samodzielnego Publicznego Centralnego Szpitala Klinicznego w Katowicach, ul. Medyków 14,
  - b) Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 6 – Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka i Matki w Katowicach, ul. Medyków 16,
- 3) jednostkach organizacyjnych Akademii, działających na bazie Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 1 w Tychach, ul. Edukacji 102, oraz studenci Wydziału Lekarskiego w Katowicach.

OKRĘG NR 5**I. Wybory ogólnouczelniane**

W wyborach ogólnouczelnianych biorą udział pracownicy Wydziału Lekarskiego w Katowicach zatrudnieni w:

- 1) jednostkach organizacyjnych Akademii działających na bazie:
  - a) Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego im. A. Mielęckiego w Katowicach, ul. Francuska 20/24 i ul. Reymonta 8,
  - b) Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 5 w Katowicach, ul. Ceglana 35,
  - c) Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. św. Barbary w Sosnowcu, pl. Medyków 1 (za wyjątkiem pracowników zatrudnionych w Katedrze i Oddziale Klinicznym Ortopedii, Katedry i Oddziału Klinicznego Chorób Wewnętrznych oraz Katedry i Oddziału Klinicznego Chorób Oczu);
- 2) Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie, ul. Zjednoczenia 10,
- 3) Zakładzie Medycyny Rodzinnej w Katowicach, ul. Francuska 20/24, oraz nauczyciele akademicy zatrudnieni w Bibliotece Głównej.

II. Wybory wydziałowe**– Wydział Lekarski w Katowicach**

W wyborach wydziałowych biorą udział pracownicy zatrudnieni w Wydziale Lekarskim w Katowicach w jednostkach wymienionych w pkt. I.

OKRĘG NR 6**I. Wybory ogólnouczelniane**

W wyborach ogólnouczelnianych biorą udział pracownicy Wydziału Lekarskiego w Katowicach zatrudnieni w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 7, Górnośląskie Centrum Medyczne w Katowicach, ul. Ziołowa 45/47.

II. Wybory wydziałowe**– Wydział Lekarski w Katowicach**

W wyborach wydziałowych biorą udział pracownicy Wydziału Lekarskiego w Katowicach zatrudnieni w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 7, Górnośląskie Centrum Medyczne w Katowicach, ul. Ziołowa 45/47.

OKRĘG NR 7**I. Wybory ogólnouczelniane**

W wyborach ogólnouczelnianych biorą udział pracownicy zatrudnieni na Wydziale Farmaceutycznym w Sosnowcu: ul. Ostrogórska 30, ul. Jagiellońska 4, ul. Kasztanowa 3, ul. Narcyzów 1, ul. Niepodległości 5a, w jednostkach administracji centralnej w Sosnowcu oraz w:

- 1) Katedrze i Oddziale Klinicznym Chorób Wewnętrznych w Sosnowcu, pl. Medyków 1,
- 2) Katedrze i Oddziale Klinicznym Chorób Oczu w Sosnowcu, pl. Medyków 1,
- 3) Katedrze i Zakładzie Immunologii i Serologii w Katowicach, ul. Raciborska 15,
- 4) Katedrze i Zakładzie Higieny, Bioanalizy i Badania Środowiska w Katowicach, ul. Medyków 4.

II. Wybory wydziałowe**– Wydział Farmaceutyczny**

W wyborach wydziałowych biorą udział pracownicy zatrudnieni w jednostkach podporządkowanych Dziekanowi Wydziału Farmaceutycznego w Sosnowcu oraz studenci Wydziału Farmaceutycznego.

OKRĘG NR 8**I. Wybory ogólnouczelniane**

W wyborach ogólnouczelnianych biorą udział pracownicy Wydziału Opieki i Oświaty Zdrowotnej.

II. Wybory wydziałowe**– Wydział Opieki i Oświaty Zdrowotnej**

W wyborach wydziałowych biorą udział pracownicy Wydziału Opieki i Oświaty Zdrowotnej.

OKRĘG NR 9**I. Wybory ogólnouczelniane**

W wyborach ogólnouczelnianych biorą udział pracownicy Wydziału Zdrowia Publicznego.

II. Wybory wydziałowe**– Wydział Zdrowia Publicznego**

W wyborach wydziałowych biorą udział pracownicy Wydziału Zdrowia Publicznego.

OKRĘG NR 10**I. Wybory ogólnouczelniane**

W wyborach ogólnouczelnianych biorą udział pracownicy zatrudnieni w Rektacie przy ul. Warszawskiej 14 oraz Poniatowskiego 15.

ANEKS

do Regulaminu Ogólnouczelnianych Wyborów w Śląskiej Akademii Medycznej dotyczący wyboru elektorów do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego

Działając na podstawie art. 37 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. nr 65, poz. 385 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, uchwała się

Regulamin wyborczy**do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego****na IX kadencję rozpoczynającą się 1 stycznia 2006 r.****§1**

Wybory elektorów przeprowadza Uczelniana Komisja Wyborcza powołana do dokonania wyborów jednoosobowych organów uczelni.

§2

Liczbę elektorów ustala się wg stanu na dzień przeprowadzenia wyborów w proporcji:

- 1) jeden elektor na każdą pełną liczbę pięćdziesięciu nauczycieli akademickich zatrudnionych w danej uczelni w pełnym wymiarze czasu pracy posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego – w naszej uczelni są to 4 miejsca mandatowe,
- 2) jeden elektor na każdą pełną liczbę stu pięćdziesięciu pozostałych nauczycieli akademickich zatrudnionych w danej uczelni w pełnym wymiarze czasu pracy – w naszej uczelni jest to 6 miejsc mandatowych.

§3

1. Czynne i bierne prawo wyborcze przysługuje nauczycielom akademickim zatrudnionym w uczelniach w pełnym wymiarze czasu pracy.
2. W wyborach elektorów, o których mowa w §2 pkt 1, czynne i bierne prawo wyborcze mają nauczyciele akademicy posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego.
3. W wyborach elektorów, o których mowa w §2 pkt 2, czynne i bierne prawo wyborcze mają nauczyciele aka-

demiccy posiadający stopień naukowy doktora.

4. Bierne prawo wyborcze do Rady Głównej nie przysługuje osobom pełniącym funkcje rektorów, prorektorów, dziekanów i prodziekanów oraz członkom Państwowej Komisji Akredytacyjnej w kadencji 2005–2008.

§4

Wybory elektorów powinny być przeprowadzone w uczelniach lub w okręgach wyborczych do dnia 30 czerwca 2005 r.

§5

Do dnia 31 lipca 2005 r. należy przekazać Centralnej Komisji Wyborczej Rady Głównej, zwanej dalej „Centralną Komisją Wyborczą”, listę elektorów wybranych w uczelni wraz z protokołem zebrania wyborczego.

§6

Wybrani elektorzy są zobowiązani do uczestnictwa w ogólnopolskim zebraniu wyborczym elektorów, które odbędzie się 24 listopada 2005 r. o godz. 11:00 lub o godz. 14:00, na którym spośród siebie dokonają wyboru członków Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.

§7

Ogólnopolskie zebrania wyborcze elektorów z grup uczelni medycznych i wychowania fizycznego dokonają wyboru członków Rady Głównej w grupie:

- 1) nauczyciele akademicy z tytułem profesora lub stopniem doktora habilitowanego – 2,
- 2) pozostali nauczyciele akademicy ze stopniem doktora – 1.

Z OBRAD SENATU

15 grudnia 2004

- Nadano tytuł doktora honoris causa Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach prof. dr. **Richardowi M. Kostrzewie** z East Tennessee State University, College of Medicine, Johnson City, USA (uchwała nr 20/2004).
- Zaopiniowano pozytywnie wniosek dziekana Wydziału Lekarskiego w Katowicach o mianowanie na stałe prof. dr. hab. **Andrzeja Franka** na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Katedrze i Zakładzie Biofizyki Lekarskiej Wydziału Lekarskiego w Katowicach (uchwała nr 21/2004).
- Zaopiniowano pozytywnie powołanie na funkcję kierownika z dniem 16 grudnia 2004:
  - dr. hab. n. med. **Jerzego Arendta** prof. nadzw. ŚAM w Katedrze i Oddziale Klinicznym Chirurgii Ogólnej i Gastroenterologicznej Wydziału Lekarskiego w Zabrze (uchwała nr 22/2004);
  - prof. dr. hab. **Tadeusza Cieślaka** w I Katedrze i Klinice Chirurgii Szcękowo-Twarzowej Wydziału Lekarskiego w Zabrze (uchwała nr 23/2004);
  - prof. dr. hab. **Krystyny Żwirskiej-Korcza**li w Katedrze i Zakładzie Fizjologii Wydziału Lekarskiego w Zabrze (uchwała nr 24/2004);
  - dr. hab. n. med. **Konstantego Ślusarczyka** prof. nadzw. ŚAM w Katedrze i Zakładzie Anatomii Opisowej i Topograficznej Wydziału Lekarskiego w Zabrze (uchwała nr 25/2004);
  - dr. hab. n. med. **Jacka Durmały** w Klinice Rehabilitacji Katedry Rehabilitacji Wydziału Opieki i Oświaty Zdrowotnej (uchwała nr 27/2004).
- Zaopiniowano pozytywnie powołanie na funkcję kierownika z dniem 1 stycznia 2005:
  - prof. dr. hab. **Marii Wardas** w Katedrze i Zakładzie Żywienia i Żywności

Wydziału Farmaceutycznego (uchwała nr 26/2004);

- dr. hab. n. med. **Jerzego Gieleckiego** prof. nadzw. ŚAM w Katedrze i Zakładzie Anatomii Prawidłowej Wydziału Lekarskiego w Katowicach (uchwała nr 34/2004).

- Powołano Uczelnianą Komisję Wyborczą (uchwała nr 28/2004; skład komisji na str. 1 – przyp. red.).
- Dokonano zmian w uchwale nr 81/2004 określającej kryteria przyjęć na I rok studiów w roku akademickim 2005/2006:

1. W §7 dodaje się pkt. 7 i 8 o treści:

7) *na uzupełniające studia magisterskie na kierunku analityka medyczna* – uzyskania odpowiedniej liczby punktów z egzaminu testowego z zakresu przedmiotów kierunkowych (zawodowych) oraz średniej ocen z przebiegu studiów zawodowych;

8) *na uzupełniające studia magisterskie na kierunku kosmetologia* – uzyskania odpowiedniej liczby punktów z egzaminu testowego z zakresu przedmiotów kierunkowych (zawodowych) oraz średniej ocen z przebiegu studiów zawodowych.

2. W §8 pkt. 2 i 4 otrzymują brzmienie:

2) *na uzupełniające studia magisterskie dzienne na kierunku pielęgniarstwo* – uzyskania odpowiedniej liczby punktów z egzaminu testowego z zakresu pielęgniarstwa oraz średniej ocen z przebiegu studiów zawodowych;

4) *na uzupełniające studia magisterskie dzienne na kierunku położnictwo* – uzyskania odpowiedniej liczby punktów z egzaminu testowego z zakresu położnictwa oraz średniej ocen z przebiegu studiów zawodowych.

3. W §8 dodaje się pkt. 7 o treści:

7) *na uzupełniające (pomostowe) studia zawodowe do licencjatu – zaoczne na kierunku pielęgniarstwo* – uzyskania odpowiedniej liczby punktów na pod-

stawie rozmowy kwalifikacyjnej. Rozmowa kwalifikacyjna obejmuje wiadomości z zakresu średniej szkoły medycznej.

4. W §12 dodaje się pkt. 3 o treści:

3. Przyjęcia na I rok uzupełniających studiów zawodowych do licencjatu czterosemestralnych jest:

- posiadanie świadectwa dojrzałości oraz dyplomu ukończenia 5-letniego liceum medycznego, kształcącego w zawodzie pielęgniarstwa (dla absolwentów, którzy rozpoczęli naukę w roku szkolnym 1980/1981 i powyżej);
- uzyskanie odpowiedniej liczby punktów w rozmowie kwalifikacyjnej przeprowadzonej przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną Wydziału Opieki i Oświaty Zdrowotnej;
- złożenie zobowiązania o opłacaniu studiów przez cały ich okres.

5. Pozostałe postanowienia uchwały Senatu nr 81/2004 z 26 maja 2004 roku pozostają bez zmian (uchwała nr 29/2004).

- Podjęto uchwałę w sprawie sytuacji SP Szpitali Klinicznych Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach i szpitali klinicznych Akademii Medycznych w Polsce (uchwała nr 30/2004; pełny tekst na str. 13 – przyp. red.).
- Wyrażono podziękowanie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych Senatu Rzeczypospolitej Polskiej za wniesienie do projektu uchwały Senatu Rzeczypospolitej Polskiej poprawki dotyczącej umieszczenia inwestycji Akademickiego Centrum Medycznego w Zabrze w załączniku nr 6 do projektu ustawy budżetowej na 2005 rok (uchwała nr 31/2004).
- Zaopiniowano pozytywnie ustanowienie hipoteki na nieruchomości objętej księgą wieczystą KW nr 11809 prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Zabrze, położonej w Zabrze przy ul. Kaszub-

Uchwały Senatu ŚAM w pełnym brzmieniu zamieszczone są na stronie internetowej Akademii pod adresem:

http://www.slam.katowice.pl/bip/bip_2004.html

skiej na rzecz banku, w którym nabyta zostanie gwarancja bankowa na zabezpieczenie zwolnienia środków finansowych wniesionych przez Konsorcjum firm VINCI Construction Grands Projekt S.A.S oraz Warbud S.A. Polska do montażu finansowego realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego Akademickiego Centrum Medycznego zdeponowanych na rachunku zastrzeżonym (uchwała nr 32/2004).

- Po zapoznaniu się z decyzją Ministra Zdrowia z dnia 30 września 2004 r. w sprawie zatwierdzenia wartości kosztorysowej zadania inwestycyjnego realizowanego przez Śląską Akademię Medyczną w Katowicach pod nazwą „*Obiekt Wydziału Farmaceutycznego w Sosnowcu*” obejmującego zakup nieruchomości, roboty budowlano-montażowe, modernizację zwalnianych pomieszczeń wydziału:

1. wyrażono zgodę na zakup nieruchomości będącej przedmiotem zadania inwestycyjnego, zlokalizowanej w Sosnowcu przy ul. Jedności 2.
2. zaopiniowano pozytywnie ustanowienie na nieruchomości, o której mowa w pkt. 1 hipoteki na rzecz sprzedającego dla zabezpieczenia spłaty zobowiązań związanych z zakupem nieruchomości (uchwała nr 33/2004).

26 stycznia 2005

- Zaopiniowano pozytywnie wniosek Dziekana Wydziału Lekarskiego w Katowicach o mianowanie na tym wydziale z dniem 1 lutego 2005:

– dr hab. n. med. **Zofii Olszowy** na stanowisko profesora nadzwyczajnego na stałe w Katedrze i Zakładzie Medycyny Sądowej (uchwała nr 35/2005);

– dr hab. n. med. **Gayane Martirosian** na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Katedrze i Zakładzie Mikrobiologii Lekarskiej (uchwała nr 36/2005);

– dr. hab. n. med. **Ryszarda Wiaderkiewicza** na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Katedrze i Zakładzie Histologii i Embriologii (uchwała nr 37/2005).

- Zaopiniowano pozytywnie powołanie na funkcję kierownika z dniem 1 lutego 2005:

– dr. hab. n. med. **Jacka Kasperskiego** w Katedrze i Zakładzie Protetyki Sto-

matologicznej Wydziału Lekarskiego w Zabrze (uchwała nr 38/2005);

- dr n. med. **Małgorzaty Dalewskiej** w Studium Wychowania Fizycznego Wydziału Farmaceutycznego (uchwała nr 39/2005).

- Zmieniono uchwałę nr 59/2004 Senatu Śląskiej Akademii Medycznej z dnia 25 lutego 2004 roku określającą utworzenie na Wydziale Lekarskim w Katowicach 2-letniego kierunku kształcenia przedmedycznego przygotowującego do 4-letnich studiów lekarskich prowadzonych w języku angielskim w następujący sposób:

Utworzono na Wydziale Lekarskim w Katowicach 2-letni kierunek kształcenia przedmedycznego dla obcokrajowców, przygotowujący do 4-letnich studiów lekarskich (uchwała nr 40/2005).

- Dokonano następujących zmian w Statucie Śląskiej Akademii Medycznej:

1. §34 otrzymuje brzmienie:

„Organami wyborczymi są:

- 1) Uczelniane Kolegium Elektorów,
- 2) Rada Wydziału.”

2. §35 otrzymuje brzmienie:

„1. W Akademii przeprowadzane są wybory:

- 1) ogólnouczelniane,
- 2) wydziałowe.

2. Ogólnouczelnianymi wyborami są wybory:

- 1) przedstawicieli pracowników nie będących nauczycielami akademickimi do Uczelnianego Kolegium Elektorów,
- 2) przedstawicieli pracowników nie będących nauczycielami akademickimi do Senatu,
- 3) elektorów do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.

3. W wyborach ogólnouczelnianych wyborcy głosują na listy kandydatów z całej Akademii.

4. Wydziałowymi wyborami są wybory:

- 1) przedstawicieli profesorów i doktorów habilitowanych do Senatu,
- 2) przedstawicieli nauczycieli akademickich nie będących profesorami i doktorami habilitowanymi do Senatu,
- 3) przedstawicieli nauczycieli akademickich nie będących profesorami i doktorami habilitowanymi do Rady Wydziału,

4) przedstawicieli pracowników nie będących nauczycielami akademickimi do Rady Wydziału.

5. Wybory o których mowa w ust. 4, przeprowadza Wydziałowa Komisja Wyborcza.

6. Wybory przedstawicieli studentów do Senatu, Rady Wydziału z grona studentów wydziału przeprowadza Samorząd Studencki.

7. Wybory do Uczelnianego Kolegium Elektorów przedstawicieli nauczycieli akademickich nie będących profesorami i doktorami habilitowanymi na wydziałach przeprowadza Uczelniana Komisja Wyborcza.

8. Wybory do Uczelnianego Kolegium Elektorów z grona studentów przeprowadza Samorząd Studencki.

9. W wyborach wydziałowych wyborcy głosują na listy kandydatów z wydziałów.

10. Uczelniane Kolegium Elektorów dokonuje wyboru rektora i prorektorów.

11. Rada Wydziału dokonuje wyboru dziekana i prodziekanów.

12. Pierwszego dziekana oraz prodziekana nowo utworzonych wydziałów wybiera Rada Wydziału.”

3. W §36 skreśla się ust. 3 i 4, a ust. 5, 6 i 7 zmieniają numerację na 3, 4 i 5.

4. W §36 dopisuje się ust. 6 o brzmieniu:

„6. Postanowienia ust. 3–5 stosuje się odpowiednio w przypadku zaistnienia vacatu na funkcji organów jednoosobowych, prorektora, prodziekana lub konieczności uzupełnienia składu osobowego organów kolegialnych.”

5. §38 otrzymuje brzmienie:

„Rektor, prorektorzy, dziekan, prodziekan mogą być wybrani na te same funkcje nie więcej niż na dwie następujące po sobie kadencje, jeżeli okres ich sprawowania nie był krótszy niż określony w ust. 1 §36.”

6. W §39 ust. 2, 4 i 4a otrzymują brzmienie:

2. Wybory przeprowadza Uczelniana Komisja Wyborcza powołana przez Senat wg zasad określonych w §41 ust.1.”

4. Wybory wydziałowe przeprowadza Wydziałowa Komisja Wyborcza powołana przez Radę Wydziału wg zasad określonych w §41 ust. 2.

4a. Wybory, o których mowa w ust. 3a przeprowadza Uczelniana Komisja

Z OBRAD SENATU

Wyborcza powołana przez Senat wg zasad określonych w §41.

7. W §40 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) postanowienie pkt 3 nie dotyczy wyborów do Uczelnianego Kolegium Elektorów,”

8. W §43 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

1. Senat liczy 46 osób.

2. W skład Senatu wchodzi:

- 1) rektor jako przewodniczący,
- 2) pięciu prorektorów,
- 3) pięciu dziekanów,
- 4) 16 przedstawicieli nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowisku profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego albo posiadających stopień doktora habilitowanego, w tym:
  - a) 5 z Wydziału Lekarskiego w Zabrze,
  - b) 5 z Wydziału Lekarskiego w Katowicach,
  - c) 3 z Wydziału Farmaceutycznego,
  - d) 2 z Wydziału Opieki i Oświaty Zdrowotnej,
  - e) 1 z Wydziału Zdrowia Publicznego,
- 5) 10 przedstawicieli nauczycieli akademickich nie będących profesorami i doktorami habilitowanymi, w tym:
  - a) 3 z Wydziału Lekarskiego w Zabrze,
  - b) 3 z Wydziału Lekarskiego w Katowicach,
  - c) 2 z Wydziału Farmaceutycznego,
  - d) 1 z Wydziału Opieki i Oświaty Zdrowotnej,
  - e) 1 z Wydziału Zdrowia Publicznego,
- 6) 5 przedstawicieli studentów – po jednym z każdego Wydziału,
- 7) 2 przedstawicieli pracowników nie będących nauczycielami akademickimi,
- 8) dyrektor Biblioteki Głównej,
- 9) dyrektor Akademii.”

9. W §43 skreśla się ust. 2a.

10. W §47 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W skład Uczelnianego Kolegium Elektorów wchodzi:

- 1) wszyscy nauczyciele akademicy zatrudnieni na stanowisku profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego oraz inni nauczyciele akademicy posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego zatrudnieni w Akademii w pełnym wymiarze czasu pracy, grupa ta stanowi 60% składu Uczelnianego Kolegium Elektorów,

2) pozostali nauczyciele akademicy zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy w Akademii, wybrani na wydziałach przez nauczycieli akademickich posiadających czynne prawo wyborcze (§40 pkt. 6), grupa ta stanowi 25% składu Uczelnianego Kolegium Elektorów,

3) studenci wybrani w wyborach wydziałowych przez studentów Akademii, posiadających czynne prawo wyborcze (§40 pkt. 6) w trybie §35 ust. 6, grupa ta stanowi 10% składu Uczelnianego Kolegium Elektorów,

4) pracownicy nie będący nauczycielami akademickimi zatrudnionymi w pełnym wymiarze czasu pracy w Akademii, wybrani przez wszystkich pracowników nie będących nauczycielami akademickimi posiadającymi czynne prawo wyborcze (§40 pkt.6), grupa ta stanowi 5% składu Uczelnianego Kolegium Elektorów.

5) Do Uczelnianego Kolegium Elektorów wybierane są osoby z największą liczbą głosów przy minimum 50%+1 ważny głos.”

11. W §48 ust. 1, 2 i 4 otrzymuje brzmienie:

„1. Uczelniane Kolegium Elektorów na pierwszym posiedzeniu wybiera spośród swego grona przewodniczącego Kolegium.

2. Kadencja Uczelnianego Kolegium Elektorów trwa 3 lata i rozpoczyna się dnia 1 maja ostatniego roku trwania kadencji organów jednoosobowych Akademii.

4. W razie konieczności zwołania Uczelnianego Kolegium Elektorów, przewodniczący Uczelnianej Komisji Wyborczej na wniosek przewodniczącego Uczelnianego Kolegium Elektorów może zarządzić wybory uzupełniające wg zasad zawartych w §§40,42.”

12. W §49 pkt. 3 i 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„3) nauczyciele akademicy zatrudnieni na stanowisku profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego oraz inni nauczyciele akademicy posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego zatrudnieni w wydziale, grupa ta stanowi 60% składu Rady Wydziału,

4) przedstawiciele pozostałych nauczycieli akademickich zatrudnionych na wydziale w pełnym wymiarze czasu pracy, wybrani przez wszystkich nauczycieli akademickich wydziału, posiadających czynne prawo wyborcze (§40 pkt. 6), grupa ta stanowi 25% składu Rady Wydziału,”

13. W §51 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wyboru dziekana dokonuje Rada Wydziału.”

14. W §51 skreśla się ust. 2 i 2a.

15. W §52 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prodziekana wybiera Rada Wydziału spośród kandydatów przedstawionych przez dziekana-elekta na posiedzeniu zwołanym nie później niż 14 dni od daty wyboru dziekana.”

16. Zobowiązuje kierownika Gabinetu Urzędu Rektora oraz radcę prawnego do opracowania jednolitego tekstu Statutu, zwłaszcza załącznika nr 1 do Statutu, uwzględniającego zmiany zawarte w pkt.pkt. 1–15 (uchwała nr 41/2005).

- Wyrażono zgodę na przekształcenie Katedry i Zakładu Biologii Molekularnej i Genetyki Medycznej Wydziału Farmaceutycznego w:

Katedrę Biologii Molekularnej i Genetyki Medycznej z:

– Zakładem Biologii Molekularnej
– Zakładem Genetyki Medycznej

(uchwała nr 42/2005).

- Wyrażono zgodę na utworzenie na Wydziale Farmaceutycznym nowej jednostki organizacyjnej pod nazwą **Zakład Chemii Białek i Enzymologii** (uchwała nr 43/2005).

2 marca 2005

- Nadano tytuł doktora honoris causa Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach prof. **Aleksandrowi Davisonowi** byłemu kierownikowi Kliniki

Nefrologii w Leeds – Anglia (uchwała nr 44/2005).

- Zaopiniowano pozytywnie wniosek dziekana Wydziału Lekarskiego w Zabrzu o mianowanie dr. hab. n. med. **Konstantego Ślusarczyka** na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Katedrze i Zakładzie Anatomii Opisowej i Topograficznej Wydziału Lekarskiego w Zabrzu (uchwała nr 45/2005).
- Nie wyrażono zgody na zmiany §47 Statutu Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach (uchwała nr 46/2005).
- Dokonano następującej zmiany w Statucie Śląskiej Akademii Medycznej:

1. W §53 skreśla się w całości pkt. 4 o brzmieniu:

- „4) kierownika katedry, kliniki, zakładu i: funkcji kierowniczej w administracji Akademii albo obowiązków dyrektora szpitala klinicznego lub równorzędnych szpitali” (uchwała nr 47/2005).
- Uchwalono „Regulamin Ogólnouczelnianych Wyborów Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach” oraz „Kalendarz Wyborczy”, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały (uchwała nr 48/2005) (pełne teksty na str. 1–9 – przyp. red.).
- Wyrażono zgodę na przyjęcie przez Śląską Akademię Medyczną od Prezy-

denta Miasta Zabrze w drodze darowizny prawa własności nieruchomości zabudowanej budynkami kompleksu szpitalnego położonej w Zabrzu przy ul. Jerzego Wyciska 2–4 i Wolności 452–454 w celu prowadzenia na nieruchomości klinik Samodzielnego Szpitala Klinicznego nr 1 im. profesora Stanisława Szyszko z siedzibą w Zabrzu przy ul. 3 Maja 13/15 (uchwała nr 49/2005).

- Wyrażono zgodę na przystąpienie Śląskiej Akademii Medycznej do Spółki pod Firmą Sosnowiecki Park Naukowo-Technologiczny (uchwała nr 50/2005).

STANOWISKO W SPRAWIE

SYTUACJI SP SZPITALI KLINICZNYCH ŚLĄSKIEJ AKADEMII MEDYCZNEJ W KATOWICACH

I SZPITALI KLINICZNYCH AKADEMII MEDYCZNYCH W POLSCE

Uchwała nr 30/2004 Senatu ŚAM z dnia 15 grudnia 2004 roku

Senat Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach popiera Uchwałę Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie z dnia 24 listopada 2004 w sprawie sytuacji szpitali klinicznych Collegium Medicum UJ i szpitali klinicznych Akademii Medycznych w Polsce.

Uważamy, że zagrożona została realizacja zadań statutowych dostępności i poziomu udzielanych świadczeń zdrowotnych a także prawidłowej i racjonalnej gospodarki mieniem i finansami szpitali klinicznych, również Śląskiej Akademii Medycznej.

Powyższe stanowisko Senatu Śląskiej Akademii Medycznej związane jest z zaniedbaniami w polskiej służbie zdrowia, a szczególnie z dramatycznym położeniem, w którym znalazły się szpitale kliniczne. Szpitale te, na których ciąży obowiązek szkolenia lekarzy na wszystkich poziomach specjalizacji, prowadzenie badań naukowych oraz leczenie chorych na najwyższym poziomie znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji.

Politykę organów państwowych w okresie ostatnich lat w zakresie funkcjonowania służby zdrowia oceniamy jako jednoznacznie niekorzystną dla szpitali klinicznych. Wiele aspektów tej

polityki spowodowało głęboką zapaść finansową szpitali klinicznych, zagrażając ich podstawowej funkcji i utrzymaniu na należytym poziomie świadczeń zdrowotnych.

Zgodnie z uchwałą Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 24 listopada 2004 roku „Nadszedł czas, aby zacząć głośno mówić o stanie zagrożenia dla dalszego funkcjonowania uniwersyteckiej służby zdrowia, o narzucaniu nierealnych limitów usług medycznych, a także o rażąco niskiej ich wycenie, która stawia lekarzy w sytuacjach dramatycznego wyboru moralnego i prawnego.”

Senat Śląskiej Akademii Medycznej podziela stwierdzenie, że lekarze coraz częściej zmuszeni są do dokonywania wyboru między zmniejszeniem cierpienia i ratowaniem życia pacjentów a dbałością o kondycję finansową placówki, w której pracują. Obecna sytuacja stwarza też coraz większe niebezpieczeństwo emigracji polskich kadr medycznych do pracy za granicą.

Senat Śląskiej Akademii Medycznej w poczuciu odpowiedzialności za chorych przebywających w śląskich szpitalach klinicznych oraz popierając inicjatywę Senatu UJ dotyczącą właściwego wykorzystania zarówno wysokich kwa-

lifikacji polskiej służby zdrowia, jak i wysoko specjalistycznej bazy klinicznej, zwraca się do Sejmu, Senatu i Rządu RP oraz do wszystkich sił politycznych i opinii publicznej z gorącym apelem o niezwłoczne przystąpienie do realizacji programu ratunkowego, uwzględniającego stan i perspektywy leczenia klinicznego oraz o zjednoczenie sił w celu opracowania rzetelnego planu finansowego i organizacyjnego, który w krótkim czasie pozwoli wprowadzić w sektorze klinicznym program naprawczy.

Jesteśmy gotowi włączyć się do prac nad reformą ochrony zdrowia, także w obliczu czekających nas trudności.

Zwracamy się do wszystkich, którym bliski jest los polskich szpitali klinicznych, o przedstawienie społeczeństwu prawdziwej informacji o sytuacji w służbie zdrowia i przedsięwzięciach, jakie władze państwowe muszą zrealizować.

Senat Śląskiej Akademii Medycznej wyraża nadzieję na podjęcie skutecznych działań zmierzających do natychmiastowego podjęcia prac mających na celu ratowanie polskiej służby zdrowia.

Rektor
Prof. zw. dr hab. Tadeusz Wilczok

WYDZIAŁ LEKARSKI
W ZABRZU

13 stycznia 2005

Kolokwium habilitacyjne

dr n. med. Tomasz SZCZEPAŃSKI: *Rearanżacje genów immunoglobulin i receptorów limfocytów T w ostrej białaczce limfoblastycznej z komórek prekursorowych limfocytów B u dzieci.*

Recenzenci:

prof. dr hab. Małgorzata Krajewska-Walasek (Inst. „Pomnik” – Centrum Zdrowia Dziecka Warszawa)

prof. dr hab. Jerzy Roman Kowalczyk (AM Lublin)

prof. dr hab. Tadeusz Wilczok

Doktoraty

Grzegorz BIELACZYK: *Funkcja ośrodkowego układu dopaminowego u szczurów narażonych na cynk w okresie rozwoju śródmacicznego i laktacji.*

Promotor:

prof. dr hab. Ryszard Brus

Recenzenci:

dr hab. Krystyna Kmieciak-Kołada,
prof. nadzw. ŚAM

dr hab. Gabriel Nowak (PAN Kraków)

Krzysztof BRULIŃSKI: *Wyniki odległego leczenia operacyjnego chorych na pierwotne gruczolakoraki i raki gruczołowo-plaskonabłonkowe płuca.*

Promotor:

dr hab. Jacek Gawrychowski

Recenzenci:

prof. dr hab. Jerzy Kołodziej (AM Wrocław)

prof. dr hab. Wojciech Rokicki

Beata KACZMAREK: *Wyniki operacyjnego leczenia dorosłych chorych z jednostronnym niedowładem mięśnia skośnego górnego.*

Promotor:

prof. dr hab. Stefan Pojda

Recenzenci:

prof. dr hab. Bronisława Koraszewska-Matuszewska

dr hab. Anna Kubatko-Zielińska (CM UJ Kraków)

Katarzyna KRYSIK: *Ocena parametrów stereometrycznych głowy nerwu wzrokowego konfokalnym skaningowym tomografem laserowym w zespole pseudoeksfoliacji.*

Promotor:

prof. dr hab. Wanda Romaniuk

Z RAD
WYDZIAŁÓW

Recenzenci:

dr hab. Barbara Mirkiewicz-Sieradzka (CM UJ Kraków)

prof. dr hab. Stefan Pojda

Sabina KSIĘŻAREK: *Atomizowany stop $AgSn_{18}Cu_{12}$ – amalgamat dentystryczny. Atestacja laboratoryjna i uzupełniająca badania kliniczne.*

Promotor:

prof. dr hab. Leszek Ilewicz

Recenzenci:

prof. dr hab. Danuta Bodzek

dr hab. Jadwiga Sadlak-Nowicka, prof. nadzw. AM w Gdańsku

Barbara TARNAWSKA: *Wpływ przeciążeń zębowych na wybrane elementy układu stomatognatycznego.*

Promotor:

dr hab. Stefan Baron, prof. nadzw. ŚAM

Recenzenci:

dr hab. Halina Panek (AM Wrocław)

prof. dr hab. Bronisław Kłaptocz

Ewa Izabela TOBOR: *Ocena jakości życia kobiet po amputacji gruczołu piersiowego. (rozprawa wyróżniona)*

Promotor:

dr hab. Violetta Skrzypulec, prof. nadzw. ŚAM

Recenzenci:

prof. dr hab. Grzegorz Jakiel (AM Lublin)

dr hab. Irena Krupka-Matuszczyk, prof. nadzw. ŚAM

Przemysław WILCZEWSKI: *Wartość diagnostyczna i rokownicza oznaczania miana troponiny T w surowicy krwi u chorych z podejrzeniem przewlekłego zapalenia mięśnia sercowego. (rozprawa wyróżniona)*

Promotor:

prof. dr hab. Jan Wodniecki

Recenzenci:

dr hab. Piotr Podolec (CM UJ Kraków)

dr hab. Zbigniew Kalarus

Justyna ŻUREK: *Badania ultradźwiękowe i pomiar gęstości mineralnej kości oraz wybrane wskaźniki laboratoryjne w grupie osób przewlekle stosujących acenocumarol.*

Promotor:

prof. dr hab. Wojciech Pluskiewicz

Recenzenci:

dr hab. Marek Bolanowski (AM Wrocław)

dr hab. Zbigniew Kalarus

3 lutego 2005

Kolokwium habilitacyjne

dr n. med. Jerzy JOCHEM: *Ośrodkowa regulacja krążenia we wstrząsie krwotocznym u szczura – rola układu histaminergicznego.*

Recenzenci:

prof. dr hab. Wiesława Fogel (UM Łódź)

prof. dr hab. Barbara Malinowska (AM Białystok)

prof. dr hab. Stanisław Konturek (CM UJ Kraków)

Doktoraty

Iwona KOSSOWSKA: *Wpływ kontralateralnej stymulacji na emisję otokustyczną wywołaną trzaskiem u dzieci zdrowych i dzieci z cukrzycą typu I. (rozprawa wyróżniona)*

Promotor:

prof. dr hab. Grzegorz Namysłowski

Recenzenci:

prof. dr hab. Wiesław Gołąbek (AM Lublin)

prof. dr hab. Jan Pilch

Magdalena PROSZEK: *Gojenie ran kostnych żuchwy królików wypełnionych kopolimerem P(LLA/GLA) wzmocnionym włóknami węglowymi. (rozprawa wyróżniona)*

Promotor:

prof. dr hab. Tadeusz Cieślik

Recenzenci:

prof. dr hab. Zbigniew Szczurek

dr hab. Piotr Arkuszewski, prof. nadzw. UM w Łodzi

Aleksander SIKORA: *Zakrzepica żyły udowej u chorych po całkowitej endoprotezoplastyce stawu biodrowego.*

Promotor:

dr hab. Damian Kusz, prof. nadzw. ŚAM

Recenzenci:

płk prof. dr hab. Krzysztof Kwiatkowski (Wojsk. Inst. Med. Warszawa)

prof. dr hab. Marek Motyka

Grzegorz SŁOMIAN: *Skuteczność leczenia uzupełniającego chorych na raka esicy.*

Promotor:

doc. dr hab. Leszek Miszczyk (Centrum Onkologii Gliwice)

Recenzenci:

prof. dr hab. Andrzej Lange (PAN Wrocław)

doc. dr hab. Rafał Tarnawski (Centrum Onkologii Gliwice)

Izabela SOWIŃSKA-KRZYŻANOWSKA: *Stężenie interleukin 2 i 10 w surowicy krwi u chorych na raka krtańni leczonych operacyjnie lub napromienianiem.*

Promotor:

prof. dr hab. Jan Pilch

Recenzenci:

dr hab. Barbara Zubelewicz-Szkodzińska, prof. nadzw. ŚAM

prof. dr hab. Jacek Składzień (CM UJ Kraków)

Malgorzata WOJTANOWSKA-

DILLING: *Prospektywne badania densytometryczne i ultradźwiękowe kośćca oraz radiologiczne żuchwy u kobiet bezzębnych.*

Promotor:

prof. dr hab. Wojciech Pluskiewicz

Recenzenci:

prof. dr hab. Jan Wnukiewicz (AM Wrocław)

dr hab. Damian Kusz, prof. nadzw. ŚAM

3 marca 2005

Doktoraty

Agnieszka CZARNIECKA: *Analiza wskazań do operacji niedoszczętnych w zróżnicowanych rakach tarczycy.* (rozprawa wyróżniona)

Promotor:

prof. dr hab. Barbara Jarząb (Inst. Onkologii Gliwice)

Recenzenci:

prof. dr hab. Lech Pomorski (UM Łódź)

prof. dr hab. Antoni Podwiński

Tomasz KACZOR: *Wyniki odległe leczenia operacyjnego chorych z przerzutami nowotworowymi do płuc.*

Promotor:

dr hab. Jacek Gawrychowski

Recenzenci:

dr hab. Tomasz Grodzki (PAM Szczecin)

prof. dr hab. Jolanta Dobosz

**WYDZIAŁ LEKARSKI
W KATOWICACH**

6 stycznia 2005

Doktoraty

Grażyna DEJA: *Ocena wybranych czynników ryzyka zachorowania na cukrzycę typu 1.* (rozprawa wyróżniona)

Promotor:

dr hab. Przemysław Jarosz-Chobot

Recenzenci:

prof. dr hab. Ewa Otto-Buczkowska

prof. dr hab. Jerzy Bodalski (AM Łódź)

Michał GRANICZKA: *Ekspresja genów telomerazy w wybranych stanach patologicznych endometrium.*

Promotor:

dr hab. Andrzej Witek

Recenzenci:

dr hab. Anita Olejek, prof. nadzw. ŚAM

prof. dr hab. Stefan Sajdak (AM Poznań)

Lucyna KOBIELSKA: *Porównanie badania mechanicznej i elektrycznej czynności serca płodu w prognozowaniu stanu klinicznego noworodka.* (rozprawa wyróżniona)

Promotor:

dr hab. Jerzy Sikora

Recenzenci:

prof. dr hab. Grzegorz Bręborowicz (AM Poznań)

dr hab. Lesław Szydłowski

prof. dr hab. Piotr Skałba

Magdalena KOPEĆ: *Stężenie leptyny i neuropeptydu Y w surowicy krwi chorych na reumatoidalne zapalenie stawów leczonych infliximabem – antagonistą TNF- α .* (rozprawa wyróżniona)

Promotor:

prof. dr hab. Eugeniusz Kucharz

Recenzenci:

prof. dr hab. Jacek Szechiński (AM Wrocław)

prof. dr hab. Andrzej Więcek

Tomasz LEBDA-WYBORNY: *Cyfrowa analiza obrazu stref gronka wątrobowego u szczurów narażonych na chlorek kadmu.* (rozprawa wyróżniona)

Promotor:

dr hab. Ryszard Wiaderkiewicz

Recenzenci:

dr hab. Zofia Olszowy, prof. nadzw. ŚAM

prof. dr hab. Barbara Zielińska-Psuja (AM Poznań)

Wojciech WIDUCHOWSKI: *Analiza uszkodzeń urazowych i schorzeń chrząstki stawowej w obrazie artroskopowym kolana z uwzględnieniem wyników leczenia.*

Promotor:

dr hab. Damian Kusz, prof. nadzw. ŚAM

Recenzenci:

prof. dr hab. Marek Synder (AM Łódź)

dr hab. Jan Baron

3 lutego 2005

Kolokwium habilitacyjne

dr n. med. Bogdan CHMIEL: *Odkształcalność erytrocytów w ostrym zapaleniu trzustki.*

Recenzenci:

prof. dr hab. Danuta Karcz (CM UJ Kraków)

prof. dr hab. Waldemar Olszewski (PAN Warszawa)

prof. dr hab. Antoni Hrycek

Doktoraty

Anna BEDNARSKA-CZERWIŃSKA: *Stan kliniczny i hormonalny u kobiet z idiopatycznym przedwczesnym wygasaniem czynności jajników.*

Promotor:

prof. dr hab. Piotr Skałba

Recenzenci:

dr hab. Grażyna Bednarek-Tupikowska (AM Wrocław)

dr hab. Jerzy Sikora

Zuzanna DOBROSZ: *Proces neowaskularyzacji jako jedna z potencjalnych przyczyn agresywnego przebiegu procesu nowotworowego w raku piersi u kobiet poniżej 35-go roku życia.* (rozprawa wyróżniona)

Promotor:

prof. dr hab. Marcin Kamiński

Recenzenci:

prof. dr hab. Bogdan Białas

prof. dr hab. Jan Stetkiewicz (Inst. Medycyny Pracy Łódź)

Ewa LANGE: *Analiza porównawcza technik operacyjnych, efektywności zabiegu i stabilności uzyskanego efektu refrakcyjnego w korekcji astygmatyzmu mieszanego metodą PRK.*

Promotor:

dr hab. Stanisława Gierek-Ciaciura

Recenzenci:

prof. dr hab. Andrzej Stankiewicz (Wojsk. Inst. Med. Warszawa)

dr hab. Marek Gerkowicz, prof. nadzw. AM w Lublinie

Teresa LEWIŃSKA: *Rozpowszechnienie niewydolności nerek w powiecie gorlickim.*

Promotor:

dr hab. Edward Franek

Recenzenci:

prof. dr hab. Bolesław Rutkowski (AM Gdańsk)

prof. dr hab. Jan E. Zejda

Krzysztof OCHALIK: *Efekty korekcji wysokiej krótkowzroczności przedniokomorowymi soczewkami fakijnymi.*

Promotor:

dr hab. Stanisława Gierek-Ciaciura

Recenzenci:

prof. dr hab. Andrzej Stankiewicz
(Wojsk. Inst. Med. Warszawa)

dr hab. Maria Formińska-Kapuścik

Grażyna POCHOPIEŃ-KENIG:

Stężenie wybranych białek ostrej fazy i interleukiny-6 w surowicy krwi chorych na toczeń rumieniowaty układowy leczonych chinagolidem.

Promotor:

prof. dr hab. Antoni Hrycek

Recenzenci:

prof. dr hab. Irena Zimmermann-Górska
(AM Poznań)

prof. dr hab. Eugeniusz Kucharz

Grażyna SZEREMETA-BAZYLEWICZ: *Analiza wzrostu włosów u szczu-*

Z RAD WYDZIAŁÓW

row podczas podawania wybranych leków.

Promotor:

dr hab. Ligia Brzezińska-Wcisło, prof. nadzw. ŚAM

Recenzenci:

prof. dr hab. Barbara Lecewicz-Toruń
(AM Lublin)

dr hab. Bogusław Okopień

WYDZIAŁ FARMACEUTYCZNY W SOSNOWCU

20 stycznia 2005

Doktorat

Zbigniew KWIATKOWSKI: *Wpływ stosowania selenu na rozwój zmian w eksperymentalnie wywołanej martwicy głowy kości udowej u szczurów.*

Promotor:

prof. dr hab. Waldemar Janiec

Recenzenci:

prof. dr hab. Ryszard Czarniecki (CM UJ
Kraków)

prof. dr hab. Henryk Trzeciak

24 lutego 2005

Doktorat

Elwira CHROBAK: *Przemiany sulfidów 4-podstawionych 3-chinolinylo- wych w kierunku pochodnych 4(1H)- i 2(1H)-chin.*

Promotor:

prof. dr hab. Andrzej Maślankiewicz

Recenzenci:

prof. dr hab. Roman Mazurkiewicz (Po-
lit. Śl. Gliwice)

prof. dr hab. Andrzej Rykowski (Akade-
mia Podlaska Siedlce)

dr hab. Dariusz Matosiuk (AM Lublin)

PRZEDSTAWICIELE ŚAM WE WŁADZACH EUROPEJSKICH I POLSKICH TOWARZYSTW NAUKOWYCH

Prezentację naukowców ŚAM zasiadających w gremiach europejskich oraz polskich towarzystw naukowych rozpoczynamy od przedstawienia osób pełniących funkcje prezesów zarządów głównych towarzystw:

dr hab. **Jan Baron** – Polskie Lekarskie Towarzystwo Radiologiczne

prof. dr hab. **Tadeusz Gaździk** – Polskie Towarzystwo Ortopedyczne i Traumatologiczne

dr hab. **Jerzy Kozielski**, prof. nadzw. ŚAM – Polskie Towarzystwo Ftizjo-
pneumonologiczne

prof. dr hab. **Eugeniusz Kucharz** – To-
warzystwo Internistów Polskich

prof. dr hab. **Ewa Malecka-Tendera** –
prezes elekt Polskiego Towarzystwa En-
dokrynologów Dziecięcych

prof. dr hab. **Andrzej Nowak** – prezy-
dent European Society of Gastrointestinal
Endoscopy (2002–2004)

dr hab. **Grzegorz Opala**, prof. nadzw.
ŚAM – prezes elekt Polskiego Towarzy-
stwa Neurologicznego

dr hab. **Rajmund Orlicki**, prof. nadzw.
ŚAM – Polskie Towarzystwo Inżynierii
Stomatologicznej

prof. dr hab. **Władysław Pierzchała** –
prezes elekt Polskiego Towarzystwa
Chorób Płuc

prof. dr hab. **Aleksander Sieroń** – Pol-
skie Towarzystwo Medycyny Fotody-
namicznej i Laserowej

prof. dr hab. **Michał Tendera** – prezy-
dent European Society of Cardiology
(2004–2006)

prof. dr hab. **Barbara Zahorska-Mar-
kiewicz** – Polskie Naukowe Towarzy-
stwo Otyłości i Przemiany Materii

W kolejnych numerach Biuletynu
zostaną zaprezentowani wiceprezesa
zarządów głównych, a także prezesa
odziałów regionalnych oraz grup i sekcji.

*Oprac. na podstawie materiałów
przekazanych przez dziekanaty ŚAM*

Specjalne nagrody Ministra Zdrowia

Wśród 28 nauczycieli akademickich z uczelni medycznych, którzy otrzymali nagrody Ministra Zdrowia (decyzją z dn. 22 grudnia 2004 r.) za najwyższą liczbę cytowań artykułów opublikowanych w czasopismach naukowych z listy filadelfijskiej, znalazło się 8 przedstawicieli naszej uczelni: prof. dr hab. **Maria Trusz-Gluza**, prof. dr hab. **Michał Tendera**, prof. dr hab. **Jan Wodniecki**, dr n. med. **Tomasz Francuz**, lek. **Agnieszka Drzewiecka-Gerber**, dr n. med. **Marcin Zychma**, dr n. med. **Wojciech Wojakowski** oraz lek. **Ewa Krzystanek**.

Medal im. Jędrzeja Śniadeckiego

Za inicjatywę i działalność na rzecz podniesienia poziomu gastroenterologii klinicznej w Polsce oraz w krajach Europy Wschodniej i Środkowej, Polska Akademia Nauk nadała prof. dr hab. **Andrzejowi Nowakowi** – kierownikowi Katedry i Kliniki Gastroenterologii ŚAM w Katowicach, prezydentowi Europejskiego Towarzystwa Endoskopii Przewodu Pokarmowego w kadencji 2002–2004 oraz członkowi Komitetu Edukacji Europejskiej Federacji Towarzystw Gastroenterologicznych – medal im. Jędrzeja Śniadeckiego (9 grudnia 2004 r.).

Nagrody jubileuszowe (styczeń-luty 2005)

45-lecie

Adam LESZCZYŃSKI

40-lecie

Dr n. przyr. Wiesław WESOŁOWSKI

35-lecie

Maria BRATEK

Teresa GAWLIKOWICZ

Irena KOŹMIŃSKA

Jadwiga POSTAWA

Jerzy TYSIĄC

30-lecie

Dr n.med. Irena DYNER-JAMA

Inż. Marek FRANCAK

Aniela GEDIGA

Mgr Danuta GOJNA-UCIŃSKA

Dr n. przyr. Małgorzata JUSZKO-
-PIEKUT

Wanda MALCZYK

Dr n. med. Marcin PIĘTA

Grażyna POPIOŁEK

Anna SIWEK

Dr hab. n. med. Stanisław SKRZELEW-
SKI

Jadwiga STAROŃ

Maria TRZECIOK

25-lecie

Mgr Maria GÓRALEWICZ

Jolanta ŁYSEK

Krzysztof PYTLIK

Mgr Marek STAWIŃSKI

Anna STERNIK

Danuta ŻYCKA

20-lecie

Jadwiga BAUREK

Ewa CHWALIŃSKA

Mgr Marzena KOWALSKA

Dr n. chem. Leszek KRZYŻANOWSKI

Dr n. med. Janina MROWIEC

Dr n. med. Grażyna SZIRER

Dr n. chem. Andrzej PLEWKA (od 20
XII 2004)

Zmiany na stanowiskach kierowniczych

Dr hab. Jerzy ARENDT, prof. nadzw.
ŚAM (od 16 XII 2004 do 15 XII 2009) –
kierownik Katedry i Oddziału Klinicz-
nego Chirurgii Ogólnej i Gastroentero-
logicznej

Prof. dr hab. Tadeusz CIEŚLIK (od 16
XII 2004 do 15 XII 2009) – kierownik
I Katedry i Kliniki Chirurgii Szczyko-
wo-Twarzowej

Dr hab. Jacek DURMAŁA (od 16 XII
2004 do 15 XII 2009) – kierownik Klini-
ki Rehabilitacji

Dr hab. Konstanty ŚLUSARCZYK,
prof. nadzw. ŚAM (od 16 XII 2004 do
15 XII 2009) – kierownik Katedry
i Zakładu Anatomii Opisowej i Topo-
graficznej

Prof. dr hab. Krystyna ŻWIRSKA-
-KORCZAŁA (od 16 XII 2004 do 15
XII 2009) – kierownik Katedry
i Zakładu Fizjologii

Dr hab. Jerzy GIELECKI, prof. nadzw.
ŚAM (od 1 I 2005 do 31 XII 2009) – kie-
rownik Katedry i Zakładu Anatomii Pra-
widłowej

Prof. dr hab. Maria WARDAS (od 1 I
2005 do 31 XII 2009) – kierownik Kate-
dry i Zakładu Żywności i Żywienia

Dr Małgorzata DALEWSKA (od 1 II
2005 do 31 I 2010) – kierownik Stu-
dium Wychowania Fizycznego

Dr hab. Jacek KASPERSKI (od 1 II
2005 do 31 I 2010) – kierownik Katedry
i Zakładu Protetyki Stomatologicznej

SPRAWY KADROWE

STANOWISKA I TYTUŁY

Stanowisko profesora nadzwyczajnego na stałe

Prof. dr hab. Andrzej FRANEK (od 16
XII 2004)

Stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas określony

Dr hab. Gayane MARTIROSIAN (od
1 II 2005 do 31 I 2010)

Dr hab. Ryszard WIADERKIEWICZ
(od 1 II 2005 do 31 I 2010)

Stanowisko profesora

nadzwyczajnego na czas nieokreślony

Dr hab. Zofia OLSZOWY, prof. nadzw.
ŚAM (od 1 II 2005)

Stopień naukowy doktora habilitowanego

Dr n. med. Mariusz GAŚSIOR (od 20 XII
2004)

Dr n. med. Ewa NOWALANY-KO-
ZIELSKA (od 20 XII 2004)

SPRAWOZDANIE Z EGZAMINU SPECJALIZACYJNEGO II ST. – JESIEŃ 2004

Specjalizacja	Liczba kandydatów	Zdalo egzamin testowy/test zalicz.*	Nie zdalo egzaminu testowego	Zrezygnowalo z egzaminu testowego	Zdalo egzamin ustny	Nie zdalo egzaminu ustnego/rezygnacja
Choroby wewnętrzne	15	2/-	4	9	1	1/-
Chirurgia ogólna	2	-/-	1	1	-	-/-
Położnictwo i ginekologia	1	-/-	-	1	-	-/-
Pediatrya	8	-/-	2	5	1	-/-
Neurologia	1	-/-	1	-	-	-/-
Okulistyka	2	1/-	1	-	1	-/-
Otolaryngologia	1	-/-	-	-	1	-/-
OGÓLEM	30	3/-	9	16	4	1/-

* – oznacza test zaliczony w minionej sesji

PREZENTACJE KLINIK I ZAKŁADÓW

KATEDRA PATOFIZJOLOGII I ENDOKRYNOLOGII W ZABRZU
ŚLĄSKIEJ AKADEMII MEDYCZNEJ W KATOWICACH

Początki Katedry Patofizjologii i Endokrynologii sięgają 1949 roku, kiedy to utworzono Zakład Patologii Ogólnej i Doświadczalnej, a kierownictwo powierzono dr. med. **Kazimierzowi Duxowi**. W 1956 roku na stanowisko kierownika powołano dr. med. **Bolesława Narbutta**, za którego kadencji została utworzona Katedra i Zakład Patofizjologii. Od 1976 roku jednostką kierowali doc. dr hab. n. med. **Franciszek Zych**, od 1984 roku doc. dr hab. **Barbara Buntner**, a od 1999 roku dr hab. **Beata Kos-Kudła**, prof. nadzw. ŚAM.

W 1987 roku I Katedra Patofizjologii została przeniesiona do budynku przy placu Traugutta 2 i tam jej siedziba mieści się do dzisiaj. W latach 1998–2000 nastąpiło wiele przekształceń organizacyjnych, zmieniała się również nazwa jednostki. W 1998 roku powstał Zakład Patofizjologii, w 1999 roku Zakład Patofizjologii i Endokrynologii Doświadczalnej, a potem Zakład Patofizjologii i Endokrynologii. W 2000 roku z Katedry Patofizjologii i Endokrynologii wyodrębnił się Zakład Patofizjologii i utworzono Klinikę Endokrynologii. Kierownikiem Katedry Patofizjologii i Endokrynologii oraz Kliniki Endokrynologii została dr hab. n. med. **Beata Kos-Kudła**, kierownikiem Zakładu Patofizjologii – dr hab. n. med. **Bogdan Marek**. Można powiedzieć, że w ostatnim czasie Katedra stała się kuźnią samodzielnych pracowników naukowych. W 1998 roku przeprowadzono rozprawę habilitacyjną dr **Beaty Kos-Kudły**, w 1999 roku rozprawy habilitacyjne: dr. **Bogdana Marka** oraz dr **Krystyny Żwirskiej-Korczały** (obecnie kierownik Katedry Fizjologii ŚAM w Zabrze Rokitnicy), w 2000 roku dr **Zofii Ostrowskiej** (obecnie kierownik Zakładu Biochemii Klinicznej).

Wielu pracowników Katedry zostało ordynatorami oddziałów: dr hab. n. med. **Bogdan Marek** – II Oddziału Chorób Wewnętrznych Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 3 w Rybniku, dr n. med. **Bartosz Książewski** – Oddziału Ginekologii i Położnictwa Szpitala

Miejskiego w Siemianowicach Śląskich, dr n. med. **Adam Paluch** – Oddziału Ginekologii i Położnictwa Szpitala Miejskiego w Cieszynie.

Zespół lekarski Katedry Patofizjolo-

ników wzrostowych w patogenezie i przebiegu różnych chorób, m.in. w astmie oskrzelowej, chorobach układu sercowo-naczyniowego, w otyłości, osteoporozie oraz w guzach neuroendokryn-

Zespół Katedry Patofizjologii i Endokrynologii w Zabrze

Od lewej stoją: Teresa Ogonowska – technik, Joanna Żebrowska – pielęgniarka, mgr Oliwia Małecka-Mikosz – technik, dr n. med. Dariusz Kajdaniuk – adiunkt, Irena Szczerbowska – st. technik, dr n. med. Joanna Głogowska-Szeląg – adiunkt, mgr Joanna Kajdaniuk (dzienne studium doktoranckie), lek. Małgorzata Borowska – etat rezydencki, lek. Anna Zemczak – etat rezydencki, dr n. med. Janusz Strzelczyk – asystent.

Od lewej siedzą: Krystyna Chmielarska – st. technik, dr n. med. Mariusz Nowak – adiunkt, dr n. med. Lucyna Siemińska – adiunkt, dr hab. n. med. Beata Kos-Kudła, prof. nadzw. ŚAM, dr hab. n. med. Bogdan Marek, dr n. med. Wanda Foltyn – adiunkt.

gii i Endokrynologii aktualnie stanowią: dr hab. n. med. **Beata Kos-Kudła**, prof. nadzw. ŚAM, dr hab. n. med. **Bogdan Marek**, adiunkci: dr n. med. **Joanna Głogowska-Szeląg**, dr n. med. **Dariusz Kajdaniuk**, dr n. med. **Mariusz Nowak**, dr n. med. **Lucyna Siemińska** (wymienieni powyżej są adiunktami Zakładu Patofizjologii), dr n. med. **Wanda Foltyn** (adiunkt Kliniki Endokrynologii), dr n. med. **Janusz Strzelczyk** (asystent Kliniki Endokrynologii).

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Problematyka naukowa Katedry Patofizjologii i Endokrynologii skupia się na szeroko pojętych zagadnieniach endokrynologii klinicznej i doświadczalnej.

Przedmiotem zainteresowań prof. **Beaty Kos-Kudły** jest czynność układu hormonalnego z uwzględnieniem roli czyn-

nych. Ważną część jej badań stanowi także ocena rytmów dobowych wydzielania hormonów w różnych stanach fizjologii i w zaburzeniach funkcji układu wydzielania wewnętrznego, jak i chorób innych narządów oraz wpływ zmian hormonalnych na organizm kobiety w okresie okołomenopauzalnym. Prof. **Beata Kos-Kudła** odbyła staże naukowo-szkoleniowe w Katedrze Endokrynologii, Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii Harvard Medical School w Bostonie oraz w Katedrze Onkologii Endokrynologicznej Uniwersytetu w Uppsali.

Dr hab. **Bogdan Marek** skoncentrował badania na związkach pomiędzy upośledzeniem czynności wątroby (przewlekłe zapalenia i marskość) a funkcjonowaniem układu wewnętrznego wydzielania. Dużą liczbę prac poświęcił zagadnieniom chronobiologii,

PREZENTACJE KLINIK I ZAKŁADÓW

ocenie czynności szyszynki w licznych jednostkach chorobowych, wpływowi melatoniny na szereg funkcji układu dokrewnego oraz zastosowaniu śliny jako materiału biologicznego do oznaczeń hormonalnych. Badał też znaczenie różnych czynników wzrostowych i cytokin w rozwoju włóknienia wątroby oraz nowotworów. Istotne dla działalności naukowej doc. **Marka** było przyznane dwukrotnie stypendium European Federation of Endocrine Societies w zakresie endokrynologii molekularnej w uniwersytetach w Münster i Mediolanie.

Powolne, kontrolowane uwalnianie steroidów płciowych z krzemionkowych sol-geli było tematem badawczym dr **Lucyny Siemińskiej**, która realizowała ten temat we współpracy z prof. **T.W. Zerda** z Uniwersytetu w Fort Worth w Dallas. Jednocześnie prowadziła badania we współpracy z II Katedrą i Kliniką Kardiologii w Zabrze na temat roli hormonów steroidowych i leptyny w patogenezie choroby niedokrwiennej serca. Obecnie tematem jej zainteresowań są adipocytokiny u chorych z różnymi zaburzeniami endokrynnymi.

Dr **Dariusz Kajdaniuk** prowadzi badania na temat znaczenia polipeptydowych czynników wzrostu i endogennych opioidów w patogenezie różnych stanów chorobowych. Szkolił się na Uniwersytecie w Cambridge i w Memorial Sloan-Kettering Cancer Center w Nowym Jorku oraz jako stypendysta European Federation of Endocrine Societies na kursach tego towarzystwa zorganizowanych w Münster i Mediolanie. Obecnie zajmuje się oceną ekspresji genów-kandydatów procesów angiogenezy, włóknienia, immunosupresji i nowotworzenia w chorobach tarczycy i wątroby.

Główną tematyką prac badawczych dr **Joanny Głogowskiej-Szeląg** jest osteoporoza u kobiet i mężczyzn oraz zmiany hormonalne u kobiet z reumatoidalnym zapaleniem stawów. Szczególną uwagę poświęca badaniom dotyczącym efektywności stosowania leków antyresorpcyjnych i raloksifenu u kobiet z osteoporozą pomenopauzalną

oraz znaczeniu polipeptydowych czynników wzrostu w chorobach metabolicznych tkanki kostnej. Szkoliła się w Limassol (Cypr) oraz w Madrycie.

Tematem zainteresowań dr **Mariusza Nowaka** jest okulistyka endokrynologiczna. Prowadzi badania nad czynnikami ryzyka zwyrodnienia siatkówek związanymi z wiekiem, nad znaczeniem różnych czynników wzrostowych w patogenezie retinopatii cukrzycowej, zajmuje się też długoterminowym uwalnianiem leków hormonalnych z kopolimerów biodegradowalnych. W związku z realizacją tego tematu był stypendystą Europejskiego Towarzystwa Okulistycznego w Oksfordzie.

Dr **Wanda Foltyn** skoncentrowała swoje badania na zagadnieniach immunologicznych u chorych z endokrynopatią, zwłaszcza u kobiet z androgenizacją i hiperprolaktynemią, jak również na problemie wpływu osi somatotropinowej na rozwój zmian nowotworowych w jelicie grubym. Przebywała na stażu w Klinice Endokrynologii w Tel Awiwie w 1998 roku.

Dr **Janusz Strzelczyk** zajmuje się aktywnością wolnych rodników i antyoksydantów u pacjentów z chorobami autoimmunologicznymi (choroba Gravesa-Basedowa), jak również u chorych z zespołami androgenizacji.

Prace laboratoryjne w Katedrze Patofizjologii i Endokrynologii nadzorują obecnie dr hab. **Bogdan Mazur** oraz dr **Danuta Niedziółka**.

W ostatnich latach badania naukowe Zakładu Patofizjologii i Kliniki Endokrynologii są częściowo prowadzone we współpracy z innymi jednostkami organizacyjnymi: z Zakładem Biochemii Klinicznej, Katedrą i Zakładem Biologii Molekularnej i Genetyki Medycznej w Sosnowcu, Katedrą i Kliniką Chorób Wewnętrznych i Medycyny Fizycznej, Katedrą i Kliniką Chorób Zakaźnych w Chorzowie, z II Katedrą i Kliniką Kardiologii w Zabrze, z Zakładem Patofizjologii Katedry Patofizjologii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Od 2003 roku zrealizowano w Katedrze 3 granty KBN.

Nie sposób zliczyć wszystkich opublikowanych prac naukowych profesora **Kazimierza Duxa** i Jego Następców. Licząc natomiast od roku 1980, zespół Katedry opublikował 185 prac pełnotekstowych w czasopismach polskich i zagranicznych oraz zaprezentował 376 doniesień zjazdowych w Polsce i za granicą.

Pracownicy Katedry są członkami wielu towarzystw naukowych w kraju i za granicą, m.in.: Polskiego Towarzystwa Endokrynologicznego (PTE), Polskiego Towarzystwa Menopauzy i Andropauzy (PTMA), Polskiego Towarzystwa Neuroendokrynologicznego (PTN), Polskiego Towarzystwa Reumatologicznego, Polskiego Towarzystwa Osteoartrologii, Polskiego Towarzystwa Balneologii, Bioklimatologii i Medycyny Fizycznej, Wielodyscyplinarnego Forum Osteoporozy (WFO), Międzynarodowego i Europejskiego Towarzystwa Endokrynologicznego (ISE, ES). Prof. **Beata Kos-Kudła** pełni obecnie funkcję członka Zarządu Głównego PTMA, wiceprezesa Oddziału Śląskiego PTE oraz członka Zarządu Oddziału Śląskiego WFO. Dr hab. n. med. **Bogdan Marek** jest natomiast członkiem Komisji Rewizyjnej PTN.

DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA

Już w latach pięćdziesiątych została utworzona Poradnia Endokrynologiczna przy PSK 1 w Zabrze oraz Wojewódzka Poradnia Endokrynologiczna w Zabrze. Obecnie wszyscy pracownicy Katedry kontynuują działalność w Przyklinicznej Poradni Endokrynologicznej i Poradni Leczenia Otyłości. Spoza zespołu Kliniki Endokrynologii w poradniach zatrudnieni są prof. dr hab. **Krystyna Żwirska-Korczała** oraz dr hab. **Bogdan Marek**.

Głównymi dziedzinami działalności leczniczej są diagnostyka i leczenie pacjentów z chorobami układu podwzgórzowo-przysadkowego, tarczycy, przytarczyc, nadnerczy, zaburzeniem funkcji gonad, z guzami neuroendokrynnymi, chorobami układu kostnego o podłożu

ciąg dalszy na str. 20

PREZENTACJE KLINIK I ZAKŁADÓW - dokończenie

endokrynologicznym, otyłością prostą i o podłożu hormonalnym oraz z przelomami hormonalnymi.

Klinika Endokrynologii posiada akredytację Ministerstwa Zdrowia do prowadzenia specjalizacji z endokrynologii oraz stażu kierunkowego z endokrynologii w ramach specjalizacji w chorobach wewnętrznych.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

W Katedrze prowadzone są zajęcia z patofizjologii dla studentów III roku Wydziału Lekarskiego, II i III roku Oddziału Stomatologii, słuchaczy studiów licencjackich z zakresu ratownictwa medycznego oraz z endokrynologii klinicznej dla studentów V roku Wydziału Lekarskiego. Jednocześnie od 1999 roku organizowane są wykłady z zakresu endokrynologii dla lekarzy różnych specjalności („Postępy w endokrynologii I–V”), a od 2002 roku szkolenia dla lekarzy rodzinnych organizowane przez Kolegium Lekarzy Rodzinnych.

SYMPOZJA NAUKOWE

Pracownicy Katedry uczestniczą w wielu krajowych i międzynarodowych sympozjach, prezentując wyniki prac w formie wykładów, referatów lub doniesień zjazdowych. Tylko w dwóch ostatnich latach brali czynny udział w następujących zjazdach zagranicznych: 37th Annual Meeting of the Euro-

pean Society for Clinical Investigation (Werona 2003), 6th European Congress of Endocrinology (Lyon 2003), The Endocrine Society's 85th Annual Meeting, ENDO (Filadelfia 2003), 38th Annual Meeting of the European Association for the Study of the Liver (Genewa 2003), 11th United European Gastroenterology Week (Madryt 2003), The Endocrine Society's 86th Annual Meeting, ENDO 2004 (Nowy Orlean 2004), 12th International Congress of Endocrinology (Lizbona 2004), 38th Annual Meeting of the European Society for Clinical Investigation (Utrecht 2004), 12th United European Gastroenterology Week (Praga 2004), 14th Biennial Conference of the Asian Pacific Association for the Study of the Liver (New Delhi 2004).

Zespół Katedry w ostatnim czasie zorganizował lub brał udział w organizacji następujących sympozjów naukowych: „Postępy w diagnostyce i leczeniu osteoporozy” (Katowice 2002), „Diagnosis and Treatment of Neuroendocrine Tumors” (Promnice 2003), Inauguracyjne Sympozjum Oddziału Śląskiego Polskiego Towarzystwa Tyreologicznego (Katowice 2003), „Guzy neuroendokrynne – postępy w diagnostyce i leczeniu” (Wisła 2003), „Chirurgiczne Leczenie Otyłości” (Wisła 2004).

Opracowali

Pracownicy Katedry Patofizjologii
i Endokrynologii

DZIEŃ BOŁOŃSKI W KATOWICACH

Z inicjatywy prof. dr. hab. **Andrzeja Więcka**, prorektora ds. integracji z Unią Europejską i współpracy z zagranicą, 18 marca 2005 r. w Katowicach Ligocie odbył się Dzień Boloński, poświęcony powstającemu w wyniku Procesu Bolońskiego Europejskiemu Obszarowi Szkolnictwa Wyższego. Prof. **Andrzej Więcek** jest w Polsce jedną z 11 osób wchodzących w skład Zespołu Promotorów Bolońskich działającego przy MENiS, którego celem jest propagowanie idei Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego i stwarzanie warunków do jej realizacji.

Na katowicki Dzień Boloński zaproszenia przyjęli i referaty przygotowali: dr hab. **Janusz Ryczkowski** z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (Proces Boloński a jakość kształcenia), prof. dr hab. **Marek Frankowicz** z Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek Zespołu Promotorów Bolońskich (Europejska Przestrzeń Szkolnictwa Wyższego, Proces Boloński), dr **Maria Misiewicz** z Uniwersytetu Wrocławskiego, członek Zespołu Promotorów Bolońskich (ECTS jako system transferu i akumulacji punktów – pakiet informacyjny ECTS) i dr **Tomasz Saryusz-Wolski** z Politechniki Łódzkiej – członek Zespołu Promotorów Bolońskich (ECTS jako metoda zarządzania elastycznym modelem studiowania). Słowo wstępne wygłosił oraz dyskusję prowadził prof. **A. Więcek**.

Przewodniczący Okręgowej Rady Lekarskiej w Katowicach **Maciej Hamankiewicz** skierował na ręce JM Rektora ŚAM, prof. zw. dr. hab. **Tadeusza Wilczoka**, list gratulacyjny, w którym czytamy:

Jego Magnificencjo,

W związku z przeprowadzonym po raz pierwszy w naszym kraju Lekarskim Egzaminem Państwowym chciałbym złożyć w imieniu Samorządu Lekarskiego serdeczne gratulacje za uzyskanie bardzo dobrych wyników egzaminu przez lekarzy stażystów – absolwentów Śląskiej Akademii Medycznej.

Wśród lekarzy stażystów zarejestrowanych w Śląskiej Izbie, większość ukończyła Śląską Akademię Medyczną. Nie ulega wątpliwości, że tak dobry wynik zdobyli oni dzięki przygotowaniu merytorycznemu na prowadzonej przez Jego Magnificencję Akademii. Chciałbym złożyć szczególne podziękowania wszystkim Pracownikom, dzięki którym poświęceniu te wyniki zostały uzyskane. Z pewnością, to dzięki ich pomocy absolwentka Śląskiej Akademii – **Elżbieta Meszyńska** zdobyła największą liczbę punktów spośród ponad dwóch tysięcy lekarzy zdających LEP.

Mam nadzieję, że wysiłek Akademii, jak również i nasz w trakcie stażu podyplomowego z zakresu orzecznictwa lekarskiego, bioetyki i prawa medycznego również w przyszłości przyniesie sukces naszemu regionowi.

Raz jeszcze na ręce Jego Magnificencji przekazuję wszystkim Pracownikom Akademii gratulacje i życzę dalszej wytrwałości w przygotowywaniu studentów do jednego z najważniejszych egzaminów w ich życiu.

Z wyrazami szacunku

Maciej Hamankiewicz
Przewodniczący
Okręgowej Izby Lekarskiej
w Katowicach

W NAWIĄZANIU DO LEKARSKIEGO EGZAMINU PAŃSTWOWEGO

W przeprowadzonym w listopadzie minionego roku pierwszym ogólnopolskim Lekarskim Egzaminie Państwowym najlepszy wynik w kraju – aż 182 punkty na 197 możliwych – uzyskała dr **Elżbieta Meszyńska**, absolwentka katowickiego Wydziału Lekarskiego Śląskiej Akademii Medycznej. Do egzaminu przystąpiło ponad 2,5 tys. lekarzy stażystów.

Liczyła Pani na taki sukces?

Nie spodziewałam się aż tak dobrego wyniku. Bardzo denerwowałam się perspektywą 200 pytań testowych z zakresu specjalności realizowanych w trakcie stażu. Natomiast już po wypełnieniu testu wiedziałam, że zdałam, choć liczba punktów jednak mnie zaskoczyła.

Dlaczego maksymalna liczba punktów była niższa od liczby pytań?

Ponieważ po licznych odwołaniach 3 spośród 200 pytań unieważniono z powodu ich niejednoznaczności. Tak więc maksymalnie można było zdobyć 197 punktów. Chciałabym także dodać, że taki sam jak ja wynik uzyskał absolwent Collegium Medicum UJ.

Jak przygotowywała się Pani do egzaminu?

Przygotowywaniu się do LEP-u towarzyszyła nieco deprymująca aura. W trakcie stażu parokrotnie otrzymywaliśmy sprzeczne informacje dotyczące przeprowadzenia egzaminu. Listę obowiązujących podręczników przedstawiono nam późno, na dodatek okazała się zbyt obszerna. Rzetelną naukę przedegzaminacyjną rozpoczęłam właściwie dopiero na dwa miesiące przed „datą zero”. Nie było to łatwe, zwłaszcza że moja półtoraroczna córeczka koniecznie całą moją uwagę chciała skupić na sobie. Na szczęście, mój mąż – absolwent Wydziału Elektroniki i Telekomunikacji Politechniki Śląskiej – miał dla niej zdecydowanie więcej czasu.

Czy uważa Pani LEP za obiektywne i wymierne kryterium wiedzy?

Mimo satysfakcjonującego mnie osobiście wyniku, muszę stwierdzić, że nadal nie jestem pozytywnie nastawiona do samej idei egzaminu i nie do końca rozumiem, czemu tak naprawdę ma on służyć.

Dwa miesiące intensywnej nauki przed samym egzaminem, a wcześniej dyplom z wyróżnieniem?

Dyplom z wyróżnieniem? Nie, widnieje na nim ocena dobra.

Gdzie znalazła Pani zatrudnienie po studiach?

W październiku 2003 rozpoczęłam staż podyplomowy w ZOZ MSWiA w Katowicach, co było pewnego rodzaju kontynuacją kształcenia w linii prostej, już tłumaczę, co to znaczy. Uczęszczałam do Szkoły Podstawowej im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach, na ul. Głowackiego, następnie do klasy z poszerzonym programem języka angielskiego dla zaawansowanych w Liceum im. Marii Konopnickiej, sąsiadującym z budynkiem szkoły podstawowej. Kolejnym etapem stała się Śląska Akademia Medyczna, której Rektorat położony był parę kroków wyżej, a zaraz za nim Szpital

MSWiA. Znajomi śmieją się, że moje życie „naukowe” toczy się na jednej ulicy.

Chyba jednak poza „jedną ulicę” wykroczy...

Na pewno. Kończę staż i niebawem wiele się zmieni. Jeszcze przed LEP-em starałam się o przyjęcie na studia doktoranckie przy naszym Wydziale Farmaceutycznym w Sosnowcu. Pracę na temat alergienności kurzu realizuję w Katedrze Toksykologii, pod okiem znakomitego nauczyciela, prof. dr. hab. n. przyr. **Jerzego Kwapulińskiego**. To plany naukowe. Nie mniej ważna jest codzienna praktyka zawodowa.

Jaka specjalność szczególnie Panią interesuje?

Moją największą pasją była – i sędzę, że już nią pozostanie – dermatologia. Doniesieniami z tego zakresu interesowałam się jeszcze w trakcie studiów, uczestniczyłam w zajęciach Koła Naukowego Dermatologii oraz Dermatologii przy katowickiej Katedrze i Klinice Dermatologii ŚAM. Jestem współautorem czterech prac naukowych prezentowanych na międzyuczelnianych konferencjach Studenckiego Towarzystwa Naukowego, a jedna z nich: *Częstość występowania zespołu znamion atypowych u dzieci w wieku pokwitania – badanie przesiewowe*, doznała się publikacji. Marzyłam o znalezieniu pracy z możliwością otwarcia specjalizacji z dermatologii i chyba się to spełniło, gdyż szykują się pewne zmiany w moim życiu zawodowym – od marca pracować będę na Oddziale Dermatologii Zespołu Szpitali Miejskich w Częstochowie.

Czyli warto marzyć...

Kto nie ma odwagi do marzeń, nie będzie miał siły do walki!

Na czym – z zawodowego punktu widzenia – szczególnie Pani zależy?

Na tym, żeby stale się rozwijać, nie stać w miejscu, żeby praca przynosiła konkretne korzyści pacjentom, dając przy okazji satysfakcję nam samym. „Gdy lubisz swoją pracę, nigdy nie będziesz musiał pracować” – uważam, że te słowa niezwykle trafnie ujmują tajemnicę sukcesu i zadowolenia z tego, co się robi. Autora powiedzenia, niestety, nie pamiętam.

Życzymy dalszych sukcesów i gratulujemy tego, co już udało się Pani osiągnąć. Dziękujemy też za rozmowę.

Rozmawiała Teresa Białek

INTERAKTYWNA KONFERENCJA

W dniach 2–4 grudnia 2004 roku odbyła się II Interaktywna Konferencja „Aktualne Problemy Perinatologii i Ginekologii”, nad którą patronat objęli JM Rektor Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach – prof. zw. dr hab. **Tadeusz Wilczok** oraz przewodniczący Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego – prof. zw. dr hab. n. med. **Marek Spaczyński**, pełniący jednocześnie funkcję przewodniczącego Komitetu Naukowego Konferencji. Przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego była dr hab. n. med. **Anita Olejek**, prof. nadzw. ŚAM.

Konferencja poświęcona była pamięci przedwcześnie zmarłego prof. dr hab. n. med. **Kazimierza Kamińskiego**, który podobną Konferencją w 2002 roku zapoczątkował ideę włączenia Śląskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego do działalności edukacyjnej. W Konferencji wzięło udział około 1300 lekarzy ginekologów, położników i neonatologów z całego kraju oraz goście z zagranicy. Obrady toczyły się w Wiśle w Hotelu Gołębiowski, zaś warsztaty kliniczne miały miejsce w Klinice Położnictwa i Ginekologii w Bytomiu.

W trakcie trwania Konferencji odbyło się posiedzenie Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego.

Imprezę rozpoczęły warsztaty kliniczne (2 grudnia 2004). Ich tematyka obejmowała zarówno zagadnienia perinatologii (zastosowanie ultrasonografii 2D i 3D w diagnostyce wczesnej ciąży i wad rozwojowych oraz w monitorowaniu przebiegu ciąży), jak i ginekologii (leczenie operacyjne zaburzeń statyki dna miednicy małej z zastosowaniem materiałów syntetycznych). Wykładowcami części perinatologicznej byli m.in. prof. dr hab. n. med. **Jacek Brązert**, dr hab. n. med. **Krzysztof Sodowski**, dr n. med. **Agata Włoch**, dr n. med. **Sławomir Jędrzejczak** i dr n. med. **Dariusz Borowski**. Uczestnicy warsztatów mogli uczest-

niczyć w operacjach przeprowadzanych przez prof. prof. **Jana Kotarskiego**, **Tomasza Rechbergera**, **Andrzeja Malinowskiego** oraz **Włodzimierza Baranowskiego**. Dodatkowo prowadzone były warsztaty urodynamiczne.

Obrady plenarne Konferencji swoją obecnością uświetnił JM Rektor ŚAM prof. zw. dr hab. **Tadeusz Wilczok**, wygłaszając inauguracyjny odczyt. Gości powitał prezes Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego prof. **Marek Spaczyński**. Grono zaproszonych wybitnych specjalistów przedstawiło najnowsze doniesienia z zakresu ginekologii i perinatologii. Sesje naukowe odbywały się jednocześnie na dwóch salach i obejmowały szereg zagadnień zarówno z położnictwa i perinatologii, jak i ginekologii i onkologii. W pierwszym dniu przedstawiony został fantom do nauki badania płodu i rozpoznawania wad rozwojowych oraz odbyła się sesja poświęcona komórkom macierzystym i ich zastosowaniu klinicznemu.

W kolejnych dniach w panelach dyskusyjnych omawiano zagadnienia współczesnej antykoncepcji, terapii hormonalnej oraz niepłodności. Tematyka obrad dotyczyła ponadto uroginekologii, mięśniaków macicy i cięcia cesarskiego. W zakresie perinatologii poruszano te-

maty dotyczące zaburzeń wzrostu wewnątrzmacicznego, porodu przedwczesnego, nadciśnienia w ciąży oraz problemów kardiologicznych u płodu. Omawiano metody współczesnej diagnostyki i terapii płodu oraz kontrowersje związane z terapią wewnątrzmaczną płodu. Wśród zagadnień onkologicznych dominowało zainteresowanie rakiem szyjki macicy i rakiem sutka.

W czasie konferencji odbyły się sesje plakatowe z zakresu onkologii ginekologicznej, perinatologii, uroginekologii i terapii hormonalnej, na których wygłoszono 110 badawczych i poglądowych prac naukowych. W każdej sesji nagrodzono najciekawsze doniesienie.

Dopełnieniem spotkań naukowych była część towarzyska Konferencji: goście bawili się na występach Kabaretu RAK oraz koncercie Katarzyny Skrzyneckiej.

Kolejna III Interaktywna Konferencja odbędzie się za 2 lata i prawdopodobnie stanie się równie ważnym miejscem wymiany najnowszych trendów oraz prezentacji postępów w zakresie ginekologii i perinatologii.

Zdjęcia z Konferencji można obejrzeć na stronie Kliniki Położnictwa i Ginekologii w Bytomiu pod adresem www.ginbytom.slam.katowice.pl

*W imieniu Komitetu Organizacyjnego
Dr hab. n. med. Anita Olejek, prof. nadzw. ŚAM
Dr n. med. Piotr Bodzek*

Uczestnicy Konferencji. Stoją od lewej: prof. dr hab. n. med. Adam Cekański, prof. dr hab. n. med. Jan Dudkiewicz, prof. dr hab. n. med. Piotr Skalba, prof. dr hab. n. med. Ryszard Poręba, dr hab. n. med. Violetta Skrzypulec, prof. nadzw. ŚAM, dr hab. n. med. Izabela Ulman-Włodarz, dr hab. n. med. Jerzy Sikora, dr hab. n. med. Andrzej Witek, dr hab. n. med. Krzysztof Sodowski, dr hab. n. med. Jacek Zamłyński, przemawia: dr hab. n. med. Anita Olejek, prof. nadzw. ŚAM, dr hab. n. med. Bogdan Michalski.

PROGRAM „MATKA I DZIECKO”

Do Beneficjentów Programu „Matka i Dziecko”

Uprzejmie informuję, że Śląska Akademia Medyczna kontynuuje akcję w postaci stypendiów magisterskich, stypendiów doktoranckich i stypendiów na wyjazdy szkoleniowo-specjalistyczne, krajowe lub zagraniczne, dla kadry medycznej naszego województwa zajmującej się dziedzinami związanymi z Polsko-Szwajcarskim Programem „Matka i Dziecko”, tzn. pediatrią, neonatologią, położnictwem i innymi dziedzinami specjalistycznymi dotyczącymi noworodków i dzieci.

Stypendia magisterskie przeznaczone są dla pielęgniarek, stypendia doktoranckie przeznaczone są dla lekarzy nie będących pracownikami Śląskiej Akademii Medycznej oraz pielęgniarek, a wyjazdy szkoleniowe zarówno dla lekarzy, jak i dla pielęgniarek, niezależnie od miejsca zatrudnienia.

Wnioski o przyznanie stypendiów proszę składać do Biura Analiz i Koordynacji Kształcenia Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, ul. Warszawska 14, pokój 104 (pani Ewa Lieber, tel. 208-35-07). **Termin składania podań upływa z dniem 31 marca 2005 roku.** O terminie posiedzenia komisji kandydaci zostaną powiadomieni.

Wniosek winien zawierać:

1. Dane osobowe kandydata.
2. Autoreferat uwzględniający dotychczasowy przebieg pracy zawodowej.
3. Dotychczasowy dorobek naukowy (dotyczy lekarzy ubiegających się o stypendia doktoranckie i szkoleniowe).
4. Proponowany ośrodek i plan szkolenia z określeniem charakteru dotychczasowych kontaktów jednostki macierzystej z proponowanym ośrodkiem (dotyczy stypendiów szkoleniowych).

5. Założenia pracy magisterskiej lub doktorskiej wraz z opinią promotora (dotyczy stypendiów magisterskich i doktoranckich).
6. Opinię wydaną przez kierownika placówki zatrudniającej kandydata.

Warunkiem przyznania stypendium wyjazdowego jest biegła znajomość języka kraju docelowego potwierdzona certyfikatem lub rozmową z Komisją w zadeklarowanym języku obcym. Wnioski rozpatrzy komisja rekrutacyjna powołana przez JM Rektora, która przedłoży następnie kandydatury do poszczególnych stypendiów do zatwierdzenia Komisji PMU Programu „Matka i Dziecko”.

*Przewodniczący Komisji Stypendialnej
Prorektor ds. Kształcenia Podyplomowego
Prof. dr hab. med. Antoni Dyduch*

Regulamin przyznawania stypendiów Programu „Matka i Dziecko”

W oparciu o decyzję Komisji PMU Programu „Matka i Dziecko” stworzono fundusz stypendialny i ustalono następujące zasady przyznawania stypendiów.

1. Fundusz obejmuje następujące rodzaje stypendiów:

1.1 Stypendia magisterskie i doktoranckie dla pielęgniarek. Wysokość stypendium magisterskiego stanowi kwota 1 500 zł, a doktoranckiego 3 000 zł.

1.2 Stypendia doktoranckie dla lekarzy w wysokości 3 000 zł rocznie przeznaczone są wyłącznie dla osób zatrudnionych poza Śląską Akademią Medyczną oraz nie będących słuchaczami Dziennego Studium Doktoranckiego.

1.3 Stypendia na wyjazdy szkoleniowo-specjalistyczne krajowe lub zagraniczne. Minimalny czas pracy kandydata nie może być krótszy niż 3 lata od momentu zakończenia stażu i otrzymania prawa wykonywania zawodu. 3-letni okres pracy zawodowej dotyczy również pielęgniarek

i innych pracowników medycznych z wyższym wykształceniem.

Kandydat może ubiegać się o wyjazd na stypendium trwające maksymalnie 3 miesiące, z możliwością jego podzielenia na 2 części (żadna nie może być krótsza niż miesiąc) odbywane w tym samym lub innym ośrodku. Przyznanie kandydatowi stypendium krótszego niż 3 miesiące uprawnia stypendystę do ponownego starania się o możliwość wyjazdu szkoleniowego, przy czym łączny czas przyznanych stypendiów nie może być dłuższy niż 3 miesiące. Kwota przyznana na wyjazd 3-miesięczny wynosi maksymalnie 12 000 zł, a przy szkoleniach trwających krócej ulega proporcjonalnemu pomniejszeniu.

1.4 Trzy jednomiesięczne stypendia dla lekarzy z krajów biorących udział w sympozach Programu „Matka i Dziecko” w wysokości pokrywającej koszty zakwaterowania w hotelu akademickim plus diety (tj. 1 600 zł na jedno stypendium). Nie dotyczy to lekarzy z krajów wchodzących w skład Unii Europejskiej.

2. Wymienione stypendia mogą być przyznawane jedynie kadrze medycznej zajmującej się dziedzinami związanymi z Programem „Matka i Dziecko”, tzn. pediatrią, neonatologią, położnictwem i innymi dziedzinami specjalistycznymi dotyczącymi noworodków i dzieci, niezależnie od tego czy osoba starająca się o stypendium pracuje w publicznych czy niepublicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej.
3. Fundusz na stypendia wyjazdowe nie obejmuje pokrycia kosztów udziału w sympozach, kongresach, konferencjach i kursach naukowych.
4. Po przyjeździe stypendysta zobowiązany jest do złożenia rozliczenia finansowego w Rektoracie Śląskiej Akademii Medycznej oraz dokładnego sprawozdania merytorycznego w Sekretariacie Komisji PMU. Sprawozdanie merytoryczne będzie publikowane w biuletynie PMU.
5. Osoby ubiegające się o przyznanie kolejnych transzy stypendium magisterskiego lub doktoranckiego winny

PROGRAM „MATKA I DZIECKO” - dokończenie

- złożyć podanie oraz krótkie sprawozdanie z dotychczasowej działalności objętej pomocą stypendialną co będzie podstawą do wypłacenia lekarzom kwoty 2 000 zł, a pielęgniarce 1 500 zł.
6. Informacje o ofercie stypendialnej zostaną zamieszczone m.in.: na stronach internetowych Izby Lekarskiej i Pie-

legniarskiej, Śląskiej Akademii Medycznej, a także w publikacjach Akademii, informacjach przekazywanych radom wydziałów i kierownikom katedr oraz beneficjentom Programu „Matka i Dziecko”.

7. Śląska Akademia Medyczna powołuje komisję rekrutacyjną, której zadaniem będzie typowanie kandydatów do określonych form pomocy stypendialnej. W skład komisji wchodzi także osoby wytypowane przez Komisję PMU. Pracami komisji kierować będzie prorektor ds. kształcenia podyplomowego Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach.
8. Wnioski o przyznanie stypendiów komisja będzie przedstawiać do ostatecznego zatwierdzenia Komisji PMU Programu „Matka i Dziecko”. Po akceptacji wniosków przez Komisję

- PMU, Śląska Akademia Medyczna zawiera umowę ze stypendystą oraz dokonuje wypłaty środków według ustalonego wcześniej harmonogramu.
9. Śląska Akademia Medyczna jest zobowiązana do czuwania nad prawidłowym wydatkowaniem środków. Instytucja ta ma prawo żądać od stypendystów wszelkich informacji dotyczących pracy naukowej bądź szkolenia, na które przeznaczone było stypendium.
10. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości Śląska Akademia Medyczna ma prawo wstrzymać wypłatę stypendium, a w uzasadnionych przypadkach żądać zwrotu już wypłaconej kwoty.
11. Śląska Akademia Medyczna jest zobowiązana do sporządzenia na dzień 31 grudnia roku rozliczeniowego raportu z wykorzystania przekazanych środków.

XIV DNI NEUROPSYCHO- FARMAKOLOGICZNE

Katedra Farmakologii Wydziału Lekarskiego w Zabrze ŚAM wspólnie z Instytutem Farmakologii PAN w Krakowie oraz Oddziałem Śląskim Polskiego Towarzystwa Farmakologicznego organizują Konferencję Naukową „XIV Dni Neuropsychofarmakologiczne”. Skierowana jest ona do osób zainteresowanych tematyką badań związanych z ośrodkowym układem nerwowym. Odbędzie się w dniach 23–25 maja 2005 roku w Hotelu Jawor w Ustroniu Jaszowcu.

Konferencja będzie mieć charakter sympozjum naukowego, w ramach którego przedstawione zostaną dwa referaty plenarne oraz 10-minutowe doniesienia z około 5-minutową dyskusją.

Ponadto w trakcie XIV Dni odbędzie się Okolicznościowe Sympozjum Naukowe poświęcone Panu prof. zw. dr. hab. n. med. dr. h.c. multi **Zbigniewowi S. Hermanowi**, kierownikowi Katedry i Zakładu Farmakologii Klinicznej Wydziału Lekarskiego w Katowicach, z okazji zbliżającego się 50-lecia pracy zawodowej.

W skład Komitetu Naukowego konferencji weszli prof. prof. **Edmund Przegaliński**, **Ryszard Brus**, **Richard M. Kostrzewa** i dr hab. **Ewa Obuchowicz**, a przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego został dr n. med. **Przemysław Nowak**.

W kwietniu 2005 roku dostępne będą program naukowy Konferencji oraz informacje o przebiegu obrad.

Adres organizatorów:

Katedra i Zakład Farmakologii ŚAM
ul. H. Jordana 38, 41-808 Zabrze
tel./fax: (32) 272-26-83
tel.: (32) 272-36-91

Oprac. na podstawie
dostarczonych materiałów

NOWOŚCI WYDAWNICZE

1. *Annales Academiae Medicae Silesiensis* 2004, vol. 58, nr 1, Katowice: ŚAM 2004.
2. *Annales Academiae Medicae Silesiensis* 2004, vol. 58, nr 2, Katowice: ŚAM 2004.
3. *Annales Academiae Medicae Silesiensis*, suppl. 87. Rozpr. habil. Danuta Wiechula: Ekotoksykologia osadów dennych zbiorników o różnej charakterystyce limnologicznej, Katowice: ŚAM 2005.
4. *Annales Academiae Medicae Silesiensis*, suppl. 88. Rozpr. habil. Eugeniusz Czecior: Wiązanie cystatyny przez komórki raka krtani i jej wykorzystanie w diagnostyce raka płaskonabłonkowego, Katowice: ŚAM 2005.
5. *Annales Academiae Medicae Silesiensis*, suppl. 89. Rozpr. habil. Ryszard Braczkowski: Hamowanie wzrostu ludzkiego mięsaka kostnego przez J-V-1-38-antagonistyczny analog hormonu uwalniającego hormon wzrostu; wpływ insulino-podobnych czynników wzrostu na rozwój tego nowotworu, Katowice: ŚAM 2005.
6. *Annales Academiae Medicae Silesiensis*, suppl. 90. Rozpr. habil. Jerzy Wojnar: Czynniki prognostyczne choroby przeszczep-przeciw-gospoda-

- rzowi i jej wpływ na odległe wyniki po allogenicznym przeszczepieniu szpiku, Katowice: ŚAM 2005.
7. *Eukrasia*, vol. 6: Poszerzenie Unii Europejskiej: polskie pielęgniarstwo w czasach zmian, Katowice: ŚAM 2004.
  8. *Eukrasia*, vol. 7: Położnictwo: profesja o wielu aspektach, Katowice: ŚAM 2005.
  9. *Wiadomości Lekarskie* 2004, tom 57, nr 11–12, Katowice: ŚAM 2005.
  10. *Wybrane zagadnienia z pediatrii*. Red. B. Koehler, E. Marszał, J. Świetliński, Katowice: ŚAM 2004 [dodruk].
  11. *Wybrane zagadnienia z psychologii klinicznej*. Red. I. Krupka-Matuszczyk, Katowice: ŚAM 2004.

ZMIANY W „ANNALES”

Począwszy od numeru 1 vol. 58 redaktorem naczelnym czasopisma „*Annales Academiae Medicae Silesiensis*” jest prof. dr hab. n. med. **Władysław Grzeszczak**, a przewodniczącym Rady Naukowej prof. dr hab. n. med. **Michał Tendera**. Siedziba redakcji mieści się w Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych, Diabetologii i Nefrologii w Zabrze ŚAM. Wydawcą jest obecnie Wydawnictwo *Via Medica* z Gdańska, które nadało czasopismu nową szatę graficzną.

PRO MEMORIA

Lech Marian DZIECIUCHOWICZ
(1923–2004)

Lekarz ginekolog, położnik, profesor nadzwyczajny doktor habilitowany nauk medycznych.

Urodził się 1 III 1923 w Grudziądzu w rodzinie inteligentkiej Mieczysława i Marii z Sobczyńskich. Szkołę powszechną ukończył w Gostyniu Wielkopolskim. W kwietniu 1940, wraz z rodziną, wywieziony został do Tarnowa, gdzie pracował jako urzędnik i kontynuował naukę z zakresu szkoły średniej na tajnych kompletach. W 1945 roku powrócił do Gostynia i uczęszczał do Państwowego Liceum Humanistycznego w Lesznie, gdzie w lipcu 1945 otrzymał świadectwo dojrzałości; w październiku tego roku rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim AM w Poznaniu. Jeszcze przed uzyskaniem dyplomu pracował jako młodszy asystent w I Klinice Położnictwa i Chorób Kobietych ŚAM w Zabrze, kierowanej przez profesora Wojciecha Starzewskiego. W okresie kwiecień 1952–sierpień 1953 odbywał służbę wojskową w Tarnowskich Górach jako lekarz jednostki wojskowej. Dyplom lekarza uzyskał 5 VIII 1953 w AM w Poznaniu. Dnia 1 XI 1953 podjął pracę w II Klinice Położnictwa i Chorób Kobietych ŚAM w Bytomiu, pod kierownictwem profesora Karola Ryglewicza. W 1960 roku uzyskał specjalizację II stopnia z zakresu ginekologii i położnictwa, a 29 VI tego roku uchwałą Rady Wydziału Lekarskiego ŚAM otrzymał stopień naukowy doktora medycyny, na podstawie dysertacji *Próba oceny stanu czynnościowego nerek w ciąży prawidłowej i w stanach późnych zatruc ciężowych* wykonanej pod kierunkiem profesora Bronisława Stę-

powskiego. Dnia 15 V 1971 został powołany na stanowisko ordynatora Oddziału Ginekologiczno-Położniczego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Tychach. Dnia 8 XII 1971 uchwałą Rady Wydziału Lekarskiego ŚAM otrzymał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie ginekologii i położnictwa na podstawie rozprawy *Próba oceny czynności estrogennej u kobiet w okresie po menopauzie*. Z dniem 1 VII 1973 został mianowany docentem ŚAM i powołany na stanowisko kierownika Oddziału Zespołu Nauczania Klinicznego ŚAM przy Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Tychach (1971–1979). Jako pierwszy w ŚAM i w województwie katowickim wprowadził do rutynowej pracy klinicznej kardiokografię i ultrasonografię. W latach 1975–1978 był prodziekanem Wydziału Pielęgniarskiego ŚAM w Katowicach, a w latach 1977–1982 specjalistą regionalnym w zakresie ginekologii i położnictwa dla regionu katowickiego, bielskiego i częstochowskiego. Kierował przez wiele lat najpierw I Kliniką Perinatologii i Położnictwa (1979–1983), a od 1983 roku III Katedrą i II Kliniką Położnictwa i Ginekologii w Katowicach (1983–1993). W 1986 r. otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego, a 1 I 1993 mianowany został na stałe na stanowisko profesora zwyczajnego w ŚAM.

Działalność naukowo-badawcza i kliniczna Profesora Dzieciuchowicza koncentrowała się na: badaniach czynności nerek u kobiet w ciąży prawidłowej i powikłanej gestozą EPH; badaniach nad niedokrwistością ciężarnych spowodowaną niedoborem żelaza; badaniach histoenzymatycznych łożyska ludzkiego w przebiegu ciąży fizjologicznej; pracach klinicznych i statystycznych dotyczących patologii ciąży, porodów powikłanych oraz umieralności matek, płodów i noworodków; badaniach histochemicznych komórek raka szyjki macicy; badaniach nad okresem pomenopauzalnym u kobiet. W pracy naukowej podejmował zawsze aktualną problematykę i stosował nowoczesną metodologię badań naukowych. W ostatnich latach pracy zawodowej koncentrował się na badaniach nad stężeniem niektórych

pierwiastków śladowych w ciąży fizjologicznej i powikłanej gestozą EPH oraz w przebiegu cyklu miesięczkowego; badaniach nad zachowaniem się rytmu dobowego wydzielania wybranych hormonów w ciąży niepowikłanej oraz powikłanej gestozą EPH oraz w okresie przed i po zabiegu operacyjnym; badaniach nad wpływem stresu porodowego i operacyjnego na stężenie wybranych hormonów; biohormonalnych i biofizycznych metodach monitorowania dobrostanu płodu – w tym dopplerowskim badaniem przepływu maciczno-łożyskowego; zakażeniach w położnictwie i ginekologii; badaniach ultrasonograficznych tylnego kąta cewkowo-pęcherzowego w nietrzymaniu moczu; diagnostyce ultrasonograficznej poronienia zagrażającego i niewydolności mięśniowo-szyjkowej w ciąży. W ośrodku kierowanym przez Profesora Dzieciuchowicza, jako jednym z pierwszych w Polsce, wprowadzono do diagnostyki perinatalnej i ginekologicznej metody dopplerowskie.

Autor 17 oraz współautor 108 artykułów, w tym sześciu opublikowanych w czasopiśmie zagranicznych. Brał udział w wielu kursach i szkoleniach, m.in.: w Instytucie Onkologii w Gliwicach, Zakładzie Histologii ŚAM, II Klinice Położnictwa i Ginekologii w Warszawie. Uczestniczył aktywnie we wszystkich zjazdach naukowych Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego (od 1954 r.), wygłosił i opublikował w pamiętnikach zjazdowych 31 referatów. Brał czynny udział w życiu i działalności Polskiego Towarzystwa Lekarskiego i Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego. Był członkiem Komisji Patofizjologii Płodu i Rozwoju Człowieka PAN (1982–1993) oraz komitetów redakcyjnych czasopism: „Ginekologia Polska”, „Ultrasonografia Polska”, „Kliniczna Perinatologia i Ginekologia”.

Prowadził wykłady dla lekarzy specjalizujących się w ginekologii i położnictwie, organizował dwa razy w roku kursy z postępów położnictwa i ginekologii, prowadził wykłady w ramach Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego oraz wykłady dla studentów V i VI roku medycyny. Pod kierunkiem Lecha Dzieciuchowicza wielu lekarzy uzy-

PRO MEMORIA

skoło specjalizację I i II stopnia. Był promotorem 19 przewodów doktorskich i opiekunem przewodu habilitacyjnego, a także autorem 18 recenzji dysertacji doktorskich. Zasięgą Profesora jest zorganizowanie Oddziału Ginekologiczno-Położniczego w Zespole Nauczania Klinicznego przy Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu w Tychach, III Katedry i II Kliniki Położniczo-Ginekologicznej w Katowicach

Jan Władysław SROCZYŃSKI (1921–2005)

Lekarz chorób wewnętrznych, profesor zwyczajny doktor habilitowany nauk medycznych, specjalista chorób zawodowych.

Urodził się 26 VII 1921 roku w Grzymiszewie, w województwie poznańskim, syn Antoniego, urzędnika państwowego, i Marianny z d. Głowińskiej. Świadectwo dojrzałości uzyskał w 1939 roku w Liceum Matematyczno-Fizycznym im. T. Kościuszki w Kaliszu. W latach 1940–1944, działając pod pseudonimem Głaz, był członkiem Związku Walki Zbrojnej, później Armii Krajowej w Górze Kalwarii k. Warszawy. Brał udział w powstaniu warszawskim. Studia medyczne rozpoczął na Wydziale Lekarskim tajnego Uniwersytetu Poznańskiego w Warszawie, które od 1945 roku kontynuował na Wydziale Lekarskim UJ, gdzie 28 IV 1949 uzyskał dyplom lekarza. Pracę zawodową rozpoczął jeszcze jako student (wolontariusz) w Szpitalu św. Łazarza w Krakowie. We wrześniu i październiku 1949 pracował jako młodszy asystent w III Klinice Chorób Wewnętrznych Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu.

oraz pracowni Kardiokograficznej i Ultrasonograficznej. Był współorganizatorem Instytutu Położnictwa i Ginekologii. Odznaczony m.in.: Krzyżem Kawalerskim OOP, odznaką „Za wzorową pracę w służbie zdrowia”, złotą odznaką „Zasłużonemu w rozwoju ŚAM”. Żonaty od 1949 roku z Marią Krodkiewską, ojciec Bogdana. Po przejściu na emeryturę we wrześniu 1993, pracował nadal w niepełnym wymiarze godzin do 2003

* * * * *

Następnie do października 1954 odbywał służbę wojskową, najpierw jako lekarz jednostki wojskowej w Zabrze (1950–1951), później – kierownik laboratorium w Szpitalu Wojskowym w Zabrzu (1952–1954). Stopień doktora medycyny uzyskał 20 I 1951 we Wrocławiu na podstawie dysertacji *Wskaźnik krwinek białych w gruźliczym zapaleniu opon mózgowych leczonych streptomycyną*. W listopadzie 1954 podjął pracę w II Klinice Chorób Wewnętrznych ŚAM w Zabrzu na stanowisku starszego asystenta, a później adiunkta. W 1953 roku uzyskał specjalizację I stopnia, a w 1956 – II stopnia z zakresu chorób wewnętrznych. Na podstawie rozprawy *Zasadochłonne nakrapiane krwinki czerwone a retikulocyty w doświadczałnej ołowicy* otrzymał w ŚAM 23 XI 1960 stopień doktora habilitowanego. Z dniem 17 I 1962 roku został powołany na stanowisko docenta etatowego przy II Katedrze Chorób Wewnętrznych ŚAM w Zabrzu. Zainteresowania naukowe Profesora Sroczyńskiego w tym okresie koncentrowały się na chorobach układu krwiotwórczego, układu krążenia, chorobach zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem toksykologii przemysłowej.

Celem pogłębienia wiedzy odbył w 1955 i w 1957 roku praktykę w Instytucie Hematologii w Warszawie, a w 1958 – w Instytucie Medycyny Pracy i Instytucie Hematologii w Pradze. W 1965 roku przebywał przez dwa miesiące w Instytucie Medycyny i Higieny Pracy w Paryżu oraz w Instytucie Hematologii, gdzie interesował się zagadnieniami hematologicznymi w zatruciach oraz działaniem promieniowania jonizującego. W 1968 roku ponownie przebywał

roku. Zmarł 29 XII 2004, pochowany na cmentarzu parafialnym przy kościele pw. NMP Wspomożenia Wiernych przy ulicy Korfantego w Katowicach Wełnowcu.

Oprac. na podstawie biogramu Lecha Mariana Dzieciuchowicza autorstwa A. Puzio, zamieszczonego w II tomie *Słownika medycyny i farmacji Górnego Śląska* (Katowice 1995).

miesiąc we Francji, gdzie zapoznał się z nowymi metodami badań i przedstawił własne prace na posiedzeniu Société de Médecine et d'Hygiène du Travail. W 1969 roku wyjechał na zlecenie MZiOS do Konga (obecnie Zair), gdzie dwa i pół roku kierował Katedrą i Kliniką Chorób Wewnętrznych Państwowego Uniwersytetu w Lumumbashi, po czym w związku z reorganizacją szkolnictwa wyższego w Zairze został przeniesiony na stanowisko kierownika Departamentu Medycznego Uniwersytetu Narodowego w Kinszasie. W Republice Zairu prowadził również kształcenie podyplomowe i kierował specjalizacją 8 lekarzy kongijskich. W klinice kierowanej przez Profesora Sroczyńskiego powstało 12 znaczących prac naukowych. Opracował i opublikował w języku francuskim 4 skrypty z zakresu chorób wewnętrznych dla afrykańskich studentów. W 1970 roku był współorganizatorem I Zjazdu Lekarzy Kongijskich w Lumumbashi.

W październiku 1972 powrócił do kraju na stanowisko docenta w Klinice Chorób Wewnętrznych i Zawodowych ŚAM w Zabrzu; od 1973 roku był kierownikiem tejże kliniki. W latach 1975–1981 był prodziekanem Wydziału Lekarskiego ŚAM w Zabrzu. W 1976 roku uzyskał specjalizację II stopnia w zakresie patologii zawodowej oraz tytuł profesora nadzwyczajnego, a 24 II 1982 – tytuł profesora zwyczajnego. W latach 1982–1984 był prorektorem ds. klinicznych ŚAM.

Poza pracą naukowo-badawczą, dydaktyczną i leczniczą w ŚAM pracował aktywnie w instytutach i organizacjach naukowych ogólnopolskich i światowych. Od 1966 roku był członkiem ko-

PRO MEMORIA

respondentem Société de Médecine et d'Hygiène du Travail we Francji, a od 1978 roku przewodniczącym Komisji Pulmonologicznej Komitetu Patofizjologii Klinicznej PAN. Był członkiem rad naukowych: Instytutu Hematologii w Warszawie oraz Instytutu Medycyny Pracy w Przemysle Węglowym i Hutniczym w Sosnowcu (1974–1984), konsultantem naukowym ds. medycyny pracy w Głównym Instytucie Górnictwa w Katowicach, członkiem zespołu redakcyjnego czasopisma „Problemy Medycyny Przemysłowej w Górnictwie”. Uczestniczył aktywnie w życiu naukowym i organizacyjnym: Polskiego Towarzystwa Lekarskiego (przewodniczący koła w Zabrze 1954–1962; członek Zarządu Wojewódzkiego w Katowicach 1964–1968; członek Głównej Komisji Rewizyjnej w 1974 r.), Polskiego Towarzystwa Medycyny Pracy, Polskiego Towarzystwa Hematologów i Transfuzjologów (członek Zarządu

Głównego od 1976 r.), Polskiego Towarzystwa Kardiologów, Towarzystwa Internistów Polskich (przewodniczący Zarządu Wojewódzkiego w Katowicach 1964–1968; członek Zarządu Głównego 1982–1990).

Przedmiotem zainteresowań naukowych Profesora Sroczyńskiego był wpływ zatrucia ołowiem i benzenem na układ krążenia i oddychania oraz metabolizm i układ hormonalny; wpływ drgań mechanicznych i hałasu oraz pola elektrycznego na metabolizm, układ immunologiczny, hormonalny, krążenia i nerwowy u narażonych pracowników; wpływ środowiska wielkoprzemysłowego na stan zdrowia populacji. Wyniki badań opublikował w 232 artykułach (w tym 46 samodzielnych i 186 współautorskich), z których 22 ukazały się w literaturze zagranicznej. Był członkiem PCK. Przez wiele lat radny Miejskiej Rady Narodowej w Zabrzu (1972–1987) i Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ka-

towicach (1987–1989), poseł na Sejm RP (1989–1991).

Odnaczony m.in.: Krzyżem Kawalerskim i Oficerskim OOP, Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Partyzanckim, Warszawskim Krzyżem Powstańczym, Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Od 1949 roku żonaty z Marią Potęgą (lekarz), dzieci: Ewa i Jacek. Z dniem 1 VIII 1991 przeszedł na emeryturę. Do grudnia 1993 pracował w niepełnym wymiarze godzin w Poradni Chorób Zawodowych Szpitala Klinicznego nr 1 w Zabrzu. Zmarł 22 I 2005, pochowany na cmentarzu parafialnym św. Anny w Zabrzu przy ulicy Czołgistów.

Oprac. na podstawie biogramu Jana Władysława Sroczyńskiego autorstwa A. Puzio, zamieszczonego w I tomie *Słownika medycyny i farmacji Górnego Śląska* (Katowice 1993).

* * * * *

Zbigniew Walenty KALINA
(1935–2005)

Lekarz chorób wewnętrznych, profesor doktor habilitowany nauk medycznych, kierownik Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych i Farmakologii Klinicznej w Katowicach Ligocie.

Urodził się 14 II 1935 w Klimontowie w pow. sandomierskim, syn Józefa i Marii z Brodzkich. Do szkoły podstawowej, następnie do Liceum Ogólnokształcącego uczęszczał w rodzinnej miejscowości. Po uzyskaniu świadectwa dojrzałości (1952) podjął studia medyczne w ŚAM. W czasie studiów brał udział w pracach Studenckiego Towarzystwa Naukowego działającego przy Zakładzie Higieny.

Tytuł i dyplom lekarza otrzymał 30 VIII 1959. Staże naukowe odbył w Klinice Gastroenterologii MSW w Warszawie (1962, kierownik – prof. Stefan Kubicki), Klinice Chorób Wewnętrznych Ministerstwa Zdrowia Czechosłowacji w Ołomuńcu (1969, kierownik – prof. Zdenek Kojecy), Triangle Park N. Carolina (1975, w ramach współpracy Polsko-Amerykańskiej EPA); Allgemeines Krankenhaus Rissen-Hamburg (1979, pobyt szkoleniowy w zakresie usg., kierownik – dr Geberhardt), Klinice Gastroenterologii Uniwersytetu w Erlangen (1979); pobyty związane z poznawaniem organizacji szpitali (Monachium, Hamburg, Erlangen, Paryż, Lyon, Marsylia, Sztokholm). Specjalistą I stopnia w zakresie chorób wewnętrznych został w 1963 roku, specjalistą II stopnia w tym samym zakresie w 1966 roku.

Stopień naukowy doktora nauk medycznych uzyskał w ŚAM 29 VI 1966 na podstawie napisanej pod kierunkiem profesora Józefa Japy dysertacji *Biopsja śluzówki jelita cienkiego u pacjentów po częściowym usunięciu żołądka*. Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie chorób wew-

nętrznych otrzymał na podstawie przedstawionego dorobku naukowego oraz rozprawy *Wpływ Tweenu 80 (środek powierzchniowo-czynny) na enzymy błony śluzowej jelita cienkiego i wskaźniki wchłaniania* (recenzenci: prof. Jan Hasiak, prof. Mieczysław Luciak, doc. Eugeniusz Butruk i doc. Marcin Kamiński). Kolokwium habilitacyjne odbyło się 22 VI 1978 na posiedzeniu Rady Wydziału Lekarskiego, zatwierdzenie przez CKK – 30 X 1978. Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego nauk medycznych uzyskał 16 X 1986.

Po ukończeniu studiów, 1 X 1959 został zatrudniony w ŚAM początkowo na stanowisku asystenta, następnie starszego asystenta (1962) w Zakładzie Higieny Ogólnej (kierownik prof. Brunon Nowakowski, później doc. Klaudiusz Ciubra), jednocześnie był wolontariuszem w I Klinice Chorób Wewnętrznych, którą kierował profesor J. Japa. W 1963 roku został przeniesiony do I Kliniki Chorób Wewnętrznych (od 1968 roku na stanowisku adiunkta); od 1 VI 1977 pracował w II Klinice Chorób Wewnętrznych (kierownik prof. Stanisław Kośmider). W 1979 roku został powołany na stanowisko docenta. Od października

PRO MEMORIA

1980 był kierownikiem II Kliniki Chorób Wewnętrznych, a 1 VI 1982 otrzymał nominację na kierownika II Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych w Katowicach Ligocie, od 1993 roku – na stanowisku profesora zwyczajnego. W wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego 1 XI 1998 został powołany na stanowisko kierownika Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych i Farmakologii Klinicznej w Katowicach Ligocie.

W uczelni pełnił następujące funkcje: w latach 1968–1974 był przedstawicielem pomocniczych pracowników nauki w Senacie; 1 V 1972 został mianowany pełnomocnikiem rektora ds. organizacji PSK w Katowicach Ligocie (w okresie 1 I 1974–31 IX 1980 był dyrektorem CSK w wymiarze 1/2 etatu), był przewodniczącym Rektorskiej Komisji ds. Aparatury (od 1988), przewodniczącym Senackiej Komisji ds. Lecznictwa (1988–1991), koordynatorem współpracy ŚAM z Uniwersytetem Śląskim (1995–1997, w związku z uruchomieniem trzyletnich studiów zawodowych o kierunku medycznym), członkiem Senackiej Komisji Budżetowej (od 1996), członkiem Senackiej Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich (od 1998).

Najważniejsze osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej Profesora Kaliny to wprowadzenie do badań klinicznych biopsji jelita cienkiego, badania kliniczne nad zespołem upośledzonego wchłaniania, standaryzacja badań sonograficznych w chorobach narządów jamy brzusznej, wprowadzenie do badań klinicznych badań sonograficznych i opracowanie własnej metody oznaczania podatności naczyń krwionośnych, badania kliniczne nad wpływem niektórych leków na naczynia krwionośne jamy brzusznej.

Był współorganizatorem wielu zjazdów, m.in.: Zjazdu Polskiego Towarzystwa Gastrologicznego – „Choroby pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych, choroby odbytu i odbytnicy” (Katowice 1975), Ogólnopolskiego Zjazdu Ultrasonograficznego – „Diagnostyka ultrasonograficzna ze szczególnym uwzględnieniem problemów spotykanych w pediatrii” (Katowice 1986), Zjazdu Towarzy-

stwa Internistów Polskich – „Postępy w leczeniu cukrzycy, choroby związane z niedoborami immunologicznymi. Nowoczesne metody obrazowania w diagnostyce chorób wewnętrznych” (Katowice 1989), Międzynarodowego Sympozjum – „Badania dopplerowskie naczyń” (Katowice 1991), Sympozjum Euroson – Europejska Szkoła Ultrasonografii (Katowice 1995), 3. Zjazdu Polskiego Towarzystwa Ultrasonograficznego (Cieszyn 1996), Sympozjum Satelitarne 13. Zjazdu Polskiego Towarzystwa Farmakologicznego (Katowice 1998). Był przewodniczącym sesji (poświęconej nadciśnieniu wrotnemu) Europejskiego Zjazdu Diagnostyki USG (Jerozolima 1990), przewodniczącym sesji Europejskiego Zjazdu Ultrasonografii Zabiegowej (Kopenhaga 1989) oraz przewodniczącym sesji „Ostre zapalenie trzustki” Zjazdu Polskiego Towarzystwa Gastroenterologicznego – Grupy Trzustkowej (Warszawa 1996).

Brał czynny udział w licznych kongresach i zjazdach – w ostatnich latach były to m.in.: Congress of the American Institute of Ultrasound in Medicine (Nowy Jork 1996), Congress of the World Federation for Ultrasound in Medicine and Biology (Buenos Aires, 1997), International Symposium Drug Targets in Heart and Brain Ischemia (Florencja 1997), 2. Congress of the European Association for Clinical (Berlin 1997), 11. International Symposium on Atherosclerosis (Paryż 1997), 4. Włocławskie Dni Ultrasonograficzne (Włocławek 1999), 1. Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Farmakologii Klinicznej i Terapii (Poznań 1999), 71. Congress of the European Atherosclerosis Society (Ateny 1999), Kongres Gastrologiczny (Rzym 1999), Sympozjum Polskiego Towarzystwa Ultrasonograficznego (Łódź 1999), Kongres RSNA – Zjazd Radiologów Ameryki Północnej, podczas którego na sesji dydaktycznej omówiono działalność Polsko-Amerykańskiej Szkoły USG w Katowicach (1999).

Profesor Kalina opublikował około 140 artykułów (w tym 12 w czasopiśmie zagranicznych), jest autorem podręczników: *Ultrasonografia w cho-*

robach wewnętrznych (Katowice 1996), *Podstawy badań sonograficznych w chorobach wewnętrznych* (Katowice 1994), autorem rozdziału w podręczniku *Choroby wewnętrzne*, red. A. Wojtczak (Warszawa 1995) oraz redaktorem tłumaczenia *Diagnostyki ultrasonograficznej*, red. P. E. S. Palmer (Warszawa 1995 i 2000). Prowadził wykłady z propedeutyki medycyny (III r. medycyny), zajęcia w poradni (VI r. medycyny); promotor 19 doktoratów, opiekun 4 habilitacji. Brał udział w szkoleniu podyplomowym: pod kierunkiem Profesora Kaliny specjalizację I stopnia z chorób wewnętrznych uzyskało 31 osób, specjalizację II stopnia – również 31 osób. Prowadził wykłady organizowane przez WODKM, w latach 1988–1994 wchodził w skład komisji egzaminacyjnych na I i II stopień specjalizacji, od 1995 roku był przewodniczącym komisji egzaminacyjnej na II stopień specjalizacji z chorób wewnętrznych. Od 1992 roku był wykładowcą w CMKP w Warszawie.

Członek założyciel Polskiego Towarzystwa Gastrologicznego (od 1976); współzałożyciel (1985) i przewodniczący (1990–1992) Polskiego Towarzystwa Ultrasonograficznego (od 1992 – członek Zarządu Głównego i przewodniczący Komitetu Stypendialnego, od 1994 – członek honorowy), współzałożyciel Sekcji Ultrasonograficznej przy Polskim Lekarskim Towarzystwie Radiologicznym (od 1986, przez 1 kadencję pełnił funkcję wice- i przewodniczącego sekcji). Od 1994 roku był zastępcą redaktora naczelnego czasopisma „Endoscopica Polona”, od 1998 roku – redaktorem naczelnym kwartalnika „Ultrasonografia”, od 1995 roku – członkiem komitetu redakcyjnego „Medycyna po Dyplomie”. Członek Krajowego Zespołu Specjalistycznego w dziedzinie radiologii, ultrasonografii i medycyny nuklearnej (1987–1991). W l. 1988–1991 pełnił funkcję przewodniczącego Komisji ds. Organizacji Ośrodków Diagnostycznych przy MZiOS, od 1994 roku był konsultantem Centralnego Ośrodka Techniki Medycznej w Warszawie, od 1997 roku – członkiem KBN 7 Sekcji Nauki Kliniczne Niezabiegowe. Był założycielem Educational Center of Ul-

PRO MEMORIA

trasonography afiliowanego przy Jefferson Ultrasound Institut Philadelphia (1996).

U honorowany m.in. Krzyżami Komandorskim i Oficerskim OOP, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, złotą odznaką „Zasłużony w rozwoju województwa

Józef Jerzy BIRKNER (1951–2005)

Lekarz ginekolog, położnik, doktor nauk medycznych.

Urodził się 28 października 1951 roku w Trachach, w powiecie gliwickim, w rodzinie Gwidona i Anny z d. Tworuszka. Tu ukończył szkołę podstawową, w Gliwicach uczęszczał do Liceum Ogólnokształcącego im. A. Struga, gdzie w 1969 roku uzyskał świadectwo dojrzałości. Następnie studiował medycynę w ŚAM. Tytuł i dyplom lekarza otrzymał 17 sierpnia 1976 roku. Ukończył także Międzyuczelniane Studium Doskonalenia Pedagogicznego przy Uniwersytecie Śląskim w Katowicach oraz studia podyplomowe w zakresie zarządzania w ochronie zdrowia organizowane przez Akademię Ekonomiczną w Katowicach (2002). Był specjalistą I stopnia (1980) i II stopnia (1984) w zakresie położnictwa i ginekologii. Odbył wiele szkoleń specjalistycznych, m.in. w zakresie cytodiagnostyki onkologicznej w ginekologii (1985, II Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa ŚAM w Zabrze), laparoskopii (I Katedra i Klinika Położnictwa i Ginekologii ŚAM w Bytomiu, 1997), eko-kardiografii płodowej i ultrasonografii dopplerowskiej (III Katedra i Klinika Położnictwa i Ginekologii ŚAM w Katowicach Ligocie) oraz położnictwa i no-

katowickiego”, odznaką „Za wzorową pracę w służbie zdrowia”, Odznaką Honorową PCK, Orderem Honorowym „Laur 50-lecia ŚAM”. Żonaty od 1962 roku z Alicją Janiną Wojnar, lekarzem stomatologiem (dr n. med.), córki Barbara i Maria są również lekarkami. Zmarł 27 stycznia 2005, został pocho-

* * * * *

woczesnej diagnostyki w perinatologii (II Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa ŚAM w Zabrze). W 1993 roku ukończył kurs z zakresu ultrasonografii ginekologicznej organizowany przez Fundację „Edukacja w Położnictwie i Ginekologii”.

W okresie październik 1969–maj 1970 pracował (w niepełnym wymiarze godzin) na etacie pomocy laboratoryjnej w Katedrze i Zakładzie Chemii Fizjologicznej, kierowanej przez prof. dr. Stanisława Józkiwicza (późniejszej Katedrze i Zakładzie Biochemii). Po uzyskaniu dyplomu lekarza, w październiku 1976 roku, ponownie podjął pracę w tej jednostce, początkowo na stanowisku stażysty, następnie asystenta (1977), st. asystenta (1979) i adiunkta (1985). Od września 1977 pracował dodatkowo w II Klinice Położnictwa i Ginekologii ŚAM w Zabrze (kierownik: doc. dr hab. Brunon Krupa), a od 1985 roku w Poradni „K” w Gliwicach Ostropie. Z dniem 1 października 1990 roku przeszedł do Szpitala Miejskiego nr 1 w Świętochłowicach, gdzie pełnił funkcję zastępcy ordynatora Oddziału Ginekologiczno-Położniczego. Od 2001 roku był ordynatorem Oddziału Położniczo-Ginekologicznego Szpitala Powiatowego w Pyskowicach. St. naukowy doktora nauk medycznych uzyskał 24 XI 1983 na Wydziale Lekarskim ŚAM w Zabrze na podstawie dysertacji *Wpływ pola elektrycznego o częstotliwości przemysłowej na zachowanie się składu chemicznego krwi oraz aktywności niektórych enzymów surowicy krwi u świnek morskich*, wykonanej pod kierunkiem doc. dr. hab. Józefa Stanoska.

Zainteresowania naukowe Doktora Birknera dotyczyły m.in. wpływu gazów spalinowych i pól magnetycznych na organizmy żywe, toksycznego działania niektórych pierwiastków śladowych

wany w Katowicach, na cmentarzu przy ul. Francuskiej.

Oprac. na podstawie biogramu Zbigniewa Walentego Kaliny autorstwa B. Gruszki, zamieszczonego w V tomie *Słownika medycyny i farmacji Górnego Śląska* (Katowice: 2003).

oraz wpływu zanieczyszczenia środowiska na czynności rozrodcze kobiety. Współautor kilkunastu artykułów zamieszczonych w polskich i zagranicznych czasopismach naukowych, m.in. w: „European Journal of Toxicology”, „Ginekologii Polskiej”, „Wiadomościach Lekarskich” oraz „Acta Medica Polona”. Był współautorem „Skryptu do ćwiczeń z biochemii” (red. J. Stanosek, Katowice 1981) oraz kilku doniesień zjazdowych prezentowanych podczas zjazdów naukowych Polskiego Towarzystwa Biochemicznego i Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego, np. na symposium „Powikłania okołoperacyjne w położnictwie i ginekologii” zorganizowanym przez Sekcję Ginekologii Operacyjnej Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego (Cieszyn 1998). Jako pracownik ŚAM prowadził ćwiczenia i seminaria z zakresu biochemii ze studentami II roku medycyny. Był członkiem Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego, a także wiceprezesem Stowarzyszenia „Pyskowskie Narodziny”. Laureat kilku nagród Rektora ŚAM za osiągnięcia w pracy naukowej (1987) i dydaktycznej (1981 i 1985). W wyniku szczególnej troski oraz działań Doktora Birknera na rzecz pacjentów Oddziału Położniczo-Ginekologicznego Szpitala Powiatowego w Pyskowicach otrzymał w 2003 roku tytuł „Szpitala przyjaznego dziecku” nadany przez WHO i UNICEF. Wieloletni działacz Koła Łowieckiego „Daniel” w Rudzińcu. Żonaty od 1978 roku z Ewą Niewiadomską (dr hab. n. med., kierownik Katedry i Zakładu Biochemii Ogólnej ŚAM w Zabrze), ojciec Beaty (lekarz) i Katarzyny (studentka medycyny). Zmarł 3 II 2005 roku, pochowany na cmentarzu przy kościele parafialnym w Sośnicowicach.

Paweł Bojko

KRONIKA

(grudzień 2004-marzec 2005)

- * 9 grudnia w Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze odbyła się uroczystość upamiętniająca 80. rocznicę urodzin oraz 50-lecie pracy zawodowej w Śląskiej Akademii Medycznej prof. dr. hab. **Zbigniewa Szczurka**.
- * 10 grudnia w sali sesyjnej Urzędu Miasta w Sosnowcu odbyła się pod patronatem rektora ŚAM, prof. dr. hab. **Tadeusza Wilczoka** konferencja pt. „Zawód położnej na ziemiach polskich w XIX i XX wieku” zorganizowana przez Katedrę i Zakład Historii Medycyny i Farmacji, kierowaną przez dr. hab. **Bożenę Urbanek**. Problematyka sesji dotyczyła m.in. procesu kształcenia i doskonalenia zawodowego położnych, ich statusu, a także organizacji skupiających osoby reprezentujące tę grupę zawodową.
- * 11 grudnia Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka i Matki ŚAM w Katowicach Ligocie odwiedziła słynna polska pływaczka, mistrzyni olimpijska **Otylia Jędrzejczak**.
- * 13 grudnia rektor ŚAM, prof. dr. hab. **Tadeusz Wilczok** wziął udział w spotkaniu Regionalnej Konferencji Rektorów Uczelni Akademickich, które odbyło się w Zespole Pałacowo-Parkowym w Młoszowej, należącym do Akademii Ekonomicznej w Katowicach. Podczas spotkania debatowano m.in. nad sposobami przeciwdziałania uzależnieniom wśród studentów.
- * 13 grudnia prof. dr. hab. **Michał Tendera**, kierownik III Katedry i Kliniki Kardiologii ŚAM w Katowicach Ochojcu został jednym z laureatów Filarów Raportu 2004 – nagród przyznawanych przez redakcję miesięcznika „Raport” w uznaniu wykraczających poza przeciętność osiągnięć w działalności naukowej, ekonomicznej i społecznej. Profesora nagrodzono w kategorii medycyna za wybitne osiągnięcia w leczeniu chorób serca.
- * 14 grudnia w rektoracie ŚAM odbyło się kolejne posiedzenie Komitetu Programu „Matka i Dziecko”.
- * 17 grudnia rektor ŚAM, prof. dr. hab. **Tadeusz Wilczok** uczestniczył w odbywającej się w Warszawie Konferencji Rektorów Uczelni Medycznych. Podczas konferencji podjęto uchwały dotyczące m.in. rozliczania kosztów związanych z prowadzeniem badań naukowych, udziału KRUM w opracowaniu założeń Narodowego Programu Rozwoju na lata 2007–2013 oraz przyjęto stanowisko w sprawie przygotowywanego przez rząd projektu ustawy o pomocy publicznej i restrukturyzacji publicznych zakładów opieki zdrowotnej.
- * 17 grudnia na Wydziale Lekarskim w Katowicach odbyła się uroczysta promocja doktorska. Dyplomy doktorskie wręczono 53 osobom. W uroczystości, której przewodniczył prorektor ds. integracji z Unią Europejską i współpracy z zagranicą, prof. dr. hab. **Andrzej Więcek**, uczestniczyli również dziekan Wydziału – prof. dr. hab. **Ewa Małecka-Tendera** oraz prodziekan – dr. hab. **Przemysław Jałowicki**, prof. nadzw. ŚAM.
- * 17 grudnia w auli Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 5 w Sosnowcu odbyły się promocja doktorska oraz dyplomatorium absolwentów Oddziału Medycyny Laboratoryjnej. Dyplomy doktorskie otrzymało 15 osób, a dyplomy magistra – 40 absolwentów. Podczas uroczystości, którą poprowadziła dziekan Wydziału, prof. dr. hab. **Krystyna Olczyk**, wykład pt. „Miażdżyca tętnic – stara choroba, nowe poglądy” wygłosił dr. hab. **Jan Gmiński**, prof. nadzw. ŚAM.
- * 18 grudnia rektor ŚAM, prof. dr. hab. **Tadeusz Wilczok** wziął udział w spotkaniu opłatkowym zorganizowanym przez arcybiskupa **Damiana Zimonia**.
- * 20 grudnia w rektoracie ŚAM odbyło się spotkanie opłatkowe rektora ŚAM, prof. dr. hab. **Tadeusza Wilczoka** z władzami ŚAM oraz kierownictwem szpitali klinicznych.
- * 21 grudnia prof. prof. **Krystyna Karczewska** i **Marian Zembala** otrzymali „Srebrne skrzydła” przyznane za promocję i rozslawianie Tarnowskich Gór.
- * 29 grudnia minister zdrowia przyznał nagrody 28 nauczycielom akademickim uczelni medycznych, którzy w 2003 roku uzyskali najwyższą liczbę cytowań swoich artykułów opublikowanych w czasopismach naukowych znajdujących się na liście filadelfijskiej. Wśród nagrodzonych byli również pracownicy Śląskiej Akademii Medycznej: prof. prof. **Maria Trusz-Gluza**, **Michał Tendera**, **Jan Wodniecki**, a także dr. dr. **Tomasz Francuz**, **Marcin Zychma**, **Wojciech Wojakowski** oraz lek. lek. **Agnieszka Drzewiecka-Gerber** i **Ewa Krzystanek**.
- * 6 stycznia w Sali Sejmu Śląskiego odbyło się spotkanie dotyczące problemu dzieci wykorzystywanych seksualnie, którego organizatorami byli wojewoda śląski **Lechosław Jarzębski** oraz dr. hab. **Violetta Skrzypulec**, prof. nadzw. ŚAM, kierownik Katedry Zdrowia Kobiety ŚAM w Katowicach Ligocie. Spotkanie, w którym uczestniczyli przedstawiciele Prokuratury, Policji, Urzędów Marszałkowskiego i Wojewódzkiego, Kuratorium Oświaty oraz lekarze naszego regionu, miało na celu rozwinięcie współpracy między wymienionymi instytucjami a przedstawicielami służby zdrowia w zakresie pomocy świadczonej dzieciom wykorzystywanym seksualnie.
- * 9 stycznia Chór Kameralny Śląskiej Akademii Medycznej otrzymał wyróżnienie na odbywającym się w Będzinie Ogólnopolskim Festiwalu Kołęd i Pastorałek. Głównym organizatorem Festiwalu było Duszpasterstwo Dzieci i Młodzieży Kurii Diecezjalnej w Sosnowcu oraz Urząd Miejski w Będzinie.
- * 12 stycznia w Domu Lekarza w Katowicach odbyła się sesja naukowa pt. „**Jan Mikulicz-Radecki** – pionier nowoczesnej chirurgii” (materiały z sesji – dodatek specjalny).
- * 12 stycznia Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka i Matki ŚAM w Katowicach Ligocie otrzymało w darze od jastrzębskiej Fundacji Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej aspirator ultradźwiękowy. Sprzęt o wartości ponad 250 tys. złotych będzie służył dzieciom podczas operacji guzów mózgu i chirurgicznego leczenia padaczki.
- * W dniach 13–16 stycznia prof. dr. hab. **Eugeniusz Kucharz** oraz dr **Anna Kotulska** wzięli udział w odbywającym się w Budapeszcie kursie Euler Scleroderma Trial and Research (EUSTAR) Europejskiej Grupy Badającej Twardzinę. W obradach obejmujących zajęcia praktyczne i dyskusje uczestniczyło ok. 50 naukowców. Wykłady dotyczące głównie zagadnień klinicznych wygłosili najbardziej znani badacze twardziny, m.in. **Dan Furst**, **Marco Matuci-Cerrini**, **Frank Wollheim** oraz **Andre Kahan**.
- * W dniach 17–18 stycznia w Górnośląskim Centrum Medycznym ŚAM w Katowicach Ochojcu odbyły się warsztaty kardiochirurgiczne, podczas których lekarze z II Katedry i Kliniki Kardiochirurgii, kierowanej przez prof. dr. hab. **Stanisława Wosia** zdemontowali zabieg wszczepienia bezstentowej zastawki pochodzenia zwierzęcego.

- rzęcego. W warsztatach uczestniczyło 40 lekarzy z całego świata.
- * 20 stycznia Centralny Szpital Kliniczny ŚAM w Katowicach Ligocie otrzymał przyznany przez krakowskie Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia certyfikat akredytacyjny, potwierdzający wysoką jakość usług medycznych.
  - * 22 stycznia rektor ŚAM, prof. dr hab. **Tadeusz Wilczok** uczestniczył w zorganizowanym przez dr. **Grzegorza Szpyrkę** – byłego wicemarszałka śląskiego – Podwieczorku Europejskim: Rozmowy o Śląsku w Europie. Uczestnicy konferencji odbywającej się w katowickim hotelu Monopol, zastanawiali się nad miejscem Śląska w Europie oraz szansami, jakie stwarza dla tego regionu Polski przystąpienie do Unii Europejskiej.
  - * 26 stycznia odbyło się w rektoracie kolejne posiedzenie senatu Śląskiej Akademii Medycznej.
  - * 3 lutego rektor ŚAM, prof. dr hab. **Tadeusz Wilczok** uczestniczył w zorganizowanej w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim przez prof. dr. hab. **Bogusława Maciejewskiego** – dyrektora Instytutu Onkologii w Gliwicach – konferencji na temat epidemiologicznych prognoz związanych z zachorowalnością na nowotwory. Konferencję zorganizowano w związku z przypadającym 4 lutego Międzynarodowym Dniem Walki z Rakiem.
  - * 4 lutego rektor ŚAM, prof. dr hab. **Tadeusz Wilczok** oraz prorektor ds. studiów i studentów, prof. dr hab. **Janusz Konecki** uczestniczyli w zorganizowanej w Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego Konferencji Rektorów Uczelni Medycznych. Podczas obrad omawiano m.in. sytuację finansową szpitali klinicznych, sprawy związane z rekrutacją na studia w 2005 roku oraz problemy medycyny paliatywnej.
  - * 5 lutego dr hab. **Violetta Skrzypulec**, prof. nadzw. ŚAM została uhonorowana (tytuł przyznawany od 1998 roku za promowanie miasta Mikołowa) tytułem Mikołowianina Roku 2004, w uznaniu osiągnięć zawodowych i naukowych, ze szczególnym uwzględnieniem sukcesów medialnych na łamach prasy ogólnopolskiej i w telewizji.
  - * 7 lutego w Katedrze i Klinice Położnictwa i Ginekologii ŚAM w Bytomiu przeprowadzono nowatorską operację usunięcia przepukliny oponowo-rdzeniowej u 7-miesięcznego płodu w łonie matki. Skomplikowaną operację wykonał zespół lekarzy pod przewodnictwem dr hab. **Anity Olejek**, prof. nadzw. ŚAM oraz prof. dr. hab. **Janusza Bohosiewicza**.
  - * 8 lutego rektor ŚAM, prof. dr hab. **Tadeusz Wilczok** wręczył nagrody ministra zdrowia za osiągnięcia w nauce ośmiorgu wyróżniającym się studentom: **Katarzynie Kapuścińskiej, Agnieszce Kostkiewicz, Marcinowi Kostkiewiczowi, Annie Krynickiej, Łukaszowi Liszce, Lechowi Rogulskiemu, Michałowi Mazurkowi** oraz **Natalii Słabiak**.
  - * 21 lutego w Katedrze i Klinice Chirurgii Dziecięcej ŚAM w Katowicach Ligocie, kierowanej przez prof. dr. hab. **Janusza Bohosiewicza** przeprowadzono nowoczesną operację skoliozy.
  - * 2 marca odbyło się w rektoracie posiedzenie senatu Śląskiej Akademii Medycznej, na którym m.in. zatwierdzono regulamin oraz kalendarz ogólnouczelnianych wyborów na kadencję 2005–2008.
  - * 12 marca odbyło się w Katowicach II Colloquium Rheumatologorum Silesiae, którego organizatorem była Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych i Reumatologii ŚAM w Katowicach Ochojcu, kierowana przez prof. dr. hab. **Eugeniusza Kucharza**. Gościem specjalnym konferencji, w której uczestniczyli m.in. dr hab. **Ligia Brzezińska-Wcisło**, prof. nadzw. ŚAM (kier. Katedry i Kliniki Dermatologii ŚAM w Katowicach) oraz dr hab. **Dariusz Ziara**, prof. nadzw. ŚAM (Katedra i Klinika Chorób Płuc i Gruźlicy ŚAM w Zabrze) był profesor **Hasan Yazici** – światowej sławy ekspert w dziedzinie leczenia choroby Behceta.
  - * W dniach 12–16 marca wyższe uczelnie Górnego Śląska uczestniczyły w obchodach związanych z peregrinacją ikony Matki Bożej „Sedes Sapientiae”. Ikona – dar Ojca Świętego Jana Pawła II dla środowisk uniwersyteckich całego świata z okazji Jubileuszu Nauczycieli Akademickich celebrowanego w ramach obchodów Wielkiego Jubileuszu Roku 2000 – przemierza ośrodki akademickie na całym świecie. Do tej pory odwiedziła Grecję, Rosję, Hiszpanię, Ukrainę, Peru, Chile, Ekwador, Słowację, Irlandię, Szkocję i Anglię. W Polsce ikona jest od grudnia 2004. Zanim znalazła się w Katowicach, była przyjmowana m.in. w Poznaniu, Toruniu, Gdańsku, Szczecinie, Wrocławiu, Opolu i Gliwicach. Główne spotkanie akademickie podczas katowickiej peregrinacji ikony odbyło się w Auli A Akademii Ekonomicznej.
  - * 16 marca zgodnie z kalendarzem wyborczym odbyły się w Śląskiej Akademii Medycznej wybory do: Uczelnianego Kolegium Elektorów, Senatu, rad wydziałów oraz na elektorów do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.
  - * 17 marca rektor ŚAM, prof. dr hab. **Tadeusz Wilczok** wziął udział w odbywającej się we Wrocławiu Konferencji Rektorów Uczelni Medycznych. Jednym z tematów omawianych podczas konferencji były problemy kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia podyplomowego.
  - * 17 marca w Centralnej Zwierzętarńi Doświadczalnej ŚAM w Katowicach Ligocie, lekarze z Katedry i Kliniki Chirurgii i Naczyń kierowanej przez prof. dr. hab. **Krzysztofa Ziaję** przeprowadzili pierwszy w Polsce przeszczep transgeniczny wątroby u świni. Przeprowadzona operacja to część projektu badawczego finansowanego przez Ministerstwo Nauki i Informatyzacji.
  - * 18 marca rektor ŚAM, prof. dr hab. **Tadeusz Wilczok** uczestniczył w zorganizowanej w Szczyrku Regionalnej Konferencji Rektorów Uczelni Akademickich, podczas której dyskutowano nad aktualnymi problemami szkolnictwa wyższego.
  - * 18 marca w Katowicach Ligocie z inicjatywy prof. dr. hab. **Andrzeja Więka**, prorektora ds. integracji z Unią Europejską i współpracy z zagranicą, odbył się Dzień Boloński, na którym omawiano możliwości i korzyści, jakie daje Europejski Obszar Szkolnictwa Wyższego (szersza informacja str. 20).
  - * 18 marca prof. dr. hab. **Andrzejowi Nowakowi**, kierownikowi Katedry i Kliniki Gastroenterologii ŚAM w Katowicach Ligocie, nadano tytuł doktora honoris causa Akademii Medycznej we Wrocławiu.
  - * 18 marca Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka i Matki ŚAM w Katowicach Ligocie otrzymało nowoczesny komputerowy system EEG. Sprzęt został pozyskany w drodze ogłoszonego przez Polskie Stowarzyszenie Ludzi Cierpiących na Padaczkę z siedzibą w Białymstoku, konkursu dotyczącego realizacji programu badawczego, którego celem jest zapewnienie opieki i leczenia osobom chorym na padaczkę. Program będzie realizowany w Katedrze i Klinice Pediatrii i Neurologii Wieku Rozwojowego, kierowanej przez prof. dr hab. **Elżbietę Marszał**.

PRZECZYTALIŚMY... (grudzień 2004-marzec 2005)

SPROSTOWANIE

Uprzejmie informujemy, iż w notatce dotyczącej najlepszych klinik, oddziałów i szpitali, zamieszczonej w „Biuletynie Informacyjnym ŚAM” nr 4/2004, w rubryce *Przeczytaliśmy...* (str. 21), zostało pominięte Górnośląskie Centrum Medyczne w Katowicach Ochojcu, które w rankingu przeprowadzonym przez redakcję tygodnika „Wprost” (nr 49, 5 grudnia 2004) wymienione jest na pierwszym miejscu w takich dziedzinach, jak: kardiologia, kardiologia inwazyjna, angioplastyka oraz elektrokardiologia.

Najwyższe lokaty szpitala są zasługą wchodzących w skład GCM następujących klinik/oddziałów:

- I Katedry i Kliniki Kardiologii (kier. prof. dr hab. n. med. **Maria Trusz-Gluza**),
- II Katedry i Kliniki Kardiologii (kier. prof. dr hab. n. med. **Zbigniew Gąsior**),
- III Katedry i Kliniki Kardiologii (kier. prof. dr hab. n. med. **Michał Tendra**),
- I Katedry i Kliniki Kardiologii (kier. prof. dr hab. n. med. **Andrzej Bochenek**),
- II Katedry i Kliniki Kardiologii (kier. prof. dr hab. n. med. **Stanisław Woś**),
- Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii z Nadzorem Kardiologicznym (kier. dr n. med. **Maria Gross**),
- Oddziału Ostrego Zespołu Wieńcowych (kier. dr hab. n. med. **Paweł Buszman**),
- Izby Przyjęć z Oddziałem Szybkiej Diagnostyki i Ratownictwa Kardiologicznego (kier. dr n. med. **Marek Piekarski**),
- Zakładu Kardiologii Inwazyjnej (kier. dr n. med. **Janusz Drzewiecki**),
- Kliniki Elektrokardiologii (kier. prof. dr hab. n. med. **Włodzimierz Kargul**).

Za podanie niepełnej informacji przepraszamy.

Redakcja „Biuletynu Informacyjnego ŚAM”

* W kolejnej części rankingu „Wprost” (nr 51, 19 grudnia 2004) za najlepszy w Polsce szpital okulistycki uznano Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 5 ŚAM w Katowicach (dyr. prof. dr hab. **Ariadna Gierek-Lapińska**), natomiast w dziedzinach psychiatrii i chirurgii bardzo wysoko jakość leczenia oceniono w Katedrze i Klinice Psychiatrii i Psychoterapii ŚAM w Katowicach Ochojcu (kier. dr hab. **Irena Krupka-Matuszczyk**, prof. nadzw. ŚAM), Samodzielnym Publicznym Centralnym Szpitalem Klinicznym ŚAM w Katowicach Ligocie (Katedra i Klinika Chirurgii Przewodu Pokarmowego – kier. prof. dr hab. **Paweł Lampe**), Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym św. Barbary w Sosnowcu (Katedra i Oddział Kliniczny Chirurgii Ogólnej i Koloproktologicznej – kier. prof. dr hab. **Jacek Starzewski**) oraz Szpitalu Specjalistycznym, Klinicznym Oddziale Chirurgii Ogólnej i Naczyń (kier. prof. dr hab. **Marian Pardela**) (zob. też: (ZW), *Dyplomy „Wprost” dla najlepszych szpitali*, „Wprost” nr 5, 6 lutego 2005).

* Dr hab. **Jerzy Kozielski**, prof. nadzw. ŚAM, kierownik Katedry i Kliniki Chorób Płuc i Gruźlicy ŚAM w Zabrze, ostrzegł przed zagrożeniem wynikającym ze stosowania w budownictwie wyrobów azbestowych („Dziennik Zachodni” nr 287, 8 grudnia 2004).

* Na łamach „Spraw Nauki” prof. **Wiesław Wiktor Jędrzejczak** wyraził zdziwienie, iż mimo niekwestionowanych sukcesów naukowych w leczeniu ostrych białaczek szpikowych i najwyższego uznania dla tych osiągnięć na światowych kongresach, prof. dr hab. **Jerzy Hołowiecki**, kierownik Katedry i Kliniki Hematologii i Transplantacji Szpiku, nie uzyskał z KBN dofinansowania najnowszego projektu dotyczącego leczenia tej choroby (*Polityka naukowa*, „Sprawy Nauki” nr 10, październik 2004, i polemiki: nr 12, grudzień 2004, nr 1, styczeń 2005).

* Na łamach „Dziennika Zachodniego” ukazała się rozmowa z prof. dr hab. **Krystyną Olczyk** – dziekanem Wydziału Farmaceutycznego i Oddziału Analizy Medycznej ŚAM w Sosnowcu, na temat zagrożenia dla zdrowia wynikającego z niewłaściwego stosowania parafarmaceutyków (**Agnieszka Zielińska**, *Parafarmaceutyki też mogą*

szkodzić, „Dziennik Zachodni” nr 290, 11–12 grudnia 2004).

* W Katedrze i Oddziale Klinicznym Chirurgii Ogólnej i Gastroenterologicznej ŚAM w Bytomiu, kierowanej przez dr. hab. **Jerzego Arendta**, prof. nadzw. ŚAM, będą prowadzone badania kliniczne nad nowym biologicznym opatrunkiem chirurgicznym „Chitofib”, opracowanym przez mgr. **Henryka Bursiga** z Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach. Opatrunek służący do opatrywania rozległych urazów narządów mięsnych składa się z chitozanu uzyskanego z pancerzy morskich skorupiaków i tzw. kleju tkankowego produkowanego z pochodnych osocza ludzkiej krwi. „Chitofib” został nagrodzony złotym medalem w kategorii „medycyna” podczas odbywających się w listopadzie ubiegłego roku w Brukseli 53. Targów Wynalazczości „Eureka” ((m), *Z morza i krwi*, „Życie Bytomskie” nr 50, 13 grudnia 2004).

* Prof. dr hab. **Barbara Zahorska-Markiewicz**, kierownik Katedry i Zakładu Patofizjologii ŚAM w Katowicach Ligocie doradzała czytelnikom „Służby Zdrowia” (nr 97/101, 16/30 grudnia 2004), jak skutecznie zmagać się z otyłością.

* Dr hab. **Anita Olejek**, prof. nadzw. ŚAM, kierownik Katedry i Kliniki Położnictwa i Ginekologii ŚAM w Bytomiu, wypowiedziała się na łamach miesięcznika „Raport” na temat przyczyn zachorowań na raka szyjki macicy (**Daniel Tresenberg**, *RAPPS wzywa was...*, „Raport” nr 12, grudzień 2004), natomiast w „Dzienniku Zachodnim” (nr 290, 11/12 grudnia 2004) przedstawiła możliwości diagnostyczne związane z zastosowaniem w ginekologii nowoczesnych ultrasonografów z trójwymiarowym obrazem.

* Na łamach „Apothecarius – Śląskiego Forum Farmaceutycznego” (nr 4, 2004) ukazał się artykuł prof. dr hab. **Dionizego Moski**, na temat działalności powstałego w lutym 1924 r. Ogólnego Związku Aptekarzy Województwa Śląskiego.

* Badania prowadzone w Śląskiej Akademii Medycznej dowiodły, że nadmiar fluoru działa szkodliwie nie tylko na zęby, ale także na ogólny stan zdrowia człowieka. Wyniki tych badań są zgodne z ustaleniami naukowców zachodnioeuropejskich, według których fluor może powodować m.in. problemy ze stawami, deformację krę-

- gosłupa, osteoporozę oraz – zwłaszcza u dzieci – chroniczne zmęczenie, obniżenie poziomu IQ oraz umiejętności uczenia się, a nawet letarg i depresję (**Krystyna Baka**, *Pasty do zębów z fluorem – niebezpieczny dodatek?*, „Wegetariański Świat” nr 12, grudzień 2004).
- * Na łamach „Dziennika Zachodniego” ukazał się artykuł prezentujący sylwetki prof. prof. **Ariadny** i **Tatiany Gierka** (**Agata Pustulka**, *Siostry Gierka*, „Dziennik Zachodni” nr 300, 23 grudnia 2004).
- * Według dr. n. med. **Marka Krzystanka**, asystenta Katedry i Kliniki Psychiatrii i Psychoterapii ŚAM w Katowicach Ochojcu, kierowanej przez dr hab. **Irenę Krupkę-Matuszczyk**, prof. nadzw. ŚAM, światłoterapia znakomicie sprawdza się w leczeniu stałej i okresowej depresji (**Grażyna Kurowska**, *Ośrodki odnowy biologicznej*, „Integracja Europejska” nr 1, styczeń 2005).
- * Na temat najskuteczniejszych metod diagnostycznych i leczniczych stosowanych w przypadku zawału serca wypowiadali się na łamach „Dziennika Zachodniego” prof. prof. **Lech Połoński** i **Zbigniew Gąsior** (**Jolanta Szymczyk**, *Zdążyć przed zawałem*, „Dziennik Zachodni” nr 4, 6 stycznia 2005; **Agata Pustulka**, *Zawał jak... na dłoni*, „Dziennik Zachodni” nr 5, 7 stycznia 2005).
- * Prof. dr hab. **Ariadna Gierek-Łapińska** zapoznała czytelników miesięcznika „Integracja Europejska” z nową metodą leczenia zwyrodnienia plamki związanej z wiekiem. Metoda ta, polegająca na leczeniu terapią fotodynamiczną z zastosowaniem Verteporfiny, pozwala nie tylko zatrzymać proces pogarszania widzenia, ale również – w niektórych przypadkach – osiągnąć poprawę ostrości wzroku (**Janusz Pilszak**, *W światowej czołówce*, „Integracja Europejska” nr 1, styczeń 2005).
- * Z dr hab. **Violettą Skrzypulec**, prof. nadzw. ŚAM, o wykorzystywaniu seksualnym dzieci rozmawiała red. **Małgorzata Goślińska** (*Liczy się intencja*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 5, 7 stycznia 2005; zob. też: taż, *Lekarze boją się molestowania*, tamże, nr 6, 8–9 stycznia 2005; **Agata Pustulka**, *Dramat czterech ścian*, „Dziennik Zachodni” nr 9, 12 stycznia 2005).
- * O nowych metodach diagnostycznych i leczniczych schorzeń mózgu z prof. dr. hab. **Henrykiem Majchrzakiem**, kierownikiem Katedry i Oddziału Klinicznego Neurochirurgii ŚAM w Sosnowcu, rozmawiał red. **Daniel Treisenberg** (*Sposób na guza*, „Raport” nr 1, styczeń 2005).
- * Profesor **Marek Radomski** z Instytutu Medycyny Molekularnej w Houston został dyrektorem ds. nauki w Śląskim Centrum Chorób Serca w Zabrzu, kierowanym przez prof. dr. hab. **Mariana Zembalę**. Pierwszy program badawczy prowadzony przez naukowca z Houston dotyczy skutków leczenia chorych z zawałem serca (**Judyta Watola**, *Uczony spełnia marzenie*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 5, 7 stycznia 2005).
- * W „Gazecie Wyborczej” (nr 295, 17 grudnia 2004) w 23. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego, ukazał się artykuł red. **Józefa Krzyka** pt. *A szpital płakał*, w którym prof. prof. **Marek Rudnicki** i **Grzegorz Opala** wspominali akcję ratunkową przeprowadzaną po pacyfikacji kopalni Wujek.
- * Zdaniem prof. dr. hab. **Mariana Zembali**, kierownika Katedry i Oddziału Klinicznego Kardiochirurgii i Transplantologii ŚAM w Zabrzu, zaniżona wycena małoinwazyjnych operacji wieńcowych dowodzi lekceważenia przez Narodowy Fundusz Zdrowia opinii środowiska medycznego oraz jest świadectwem powierzchowności w ocenie kosztów leczenia (**Marian Zembala**, *Fundusz nas lekceważy*, „Puls Medycyny” nr 26, 15 grudnia 2004/11 stycznia 2005).
- * Prof. dr hab. **Zbigniew Herman**, kierownik Katedry Farmakologii i Zakładu Farmakologii Klinicznej ŚAM w Katowicach Ligocie wypowiedział się na temat skuteczności leków homeopatycznych (**Izabela Zdolińska**, *Lek, którego nie ma?*, „Żyjmy Dłużej” nr 1, styczeń 2005).
- * O powrocie współczesnej medycyny do leków produkowanych na bazie surowców roślinnych i zwierzęcych traktuje artykuł autorstwa prof. dr. hab. **Artura Stojko**, kierownika Katedry i Zakładu Higieny, Bioanalizy i Badania Środowiska ŚAM w Sosnowcu (**Artur Stojko**, *Apiterapia – jej stan obecny i nadzieje na przyszłość*, „Leki Współczesnej Terapii w Polsce” nr 1, styczeń 2005).
- * Do końca lutego w Katedrze i Klinice Położnictwa i Ginekologii ŚAM w Bytomiu, kierowanej przez dr. hab. **Anitę Olejek**, prof. nadzw. ŚAM, był realizowany program profilaktycznych badań prenatalnych. Badania, mające na celu wyłonienie grupy kobiet z podwyższonym ryzykiem wystąpienia wady rozwojowej płodu, umożliwiają wykrycie wad chromosomalnych, takich jak zespół Downa ((**SB**), *Przyszłe matki mile widziane*, „Dziennik Zachodni” nr 8, 11 stycznia 2005).
- * W opublikowanym przez „Puls Medycyny” rankingu 100 najbardziej wpływowych osób w polskiej ochronie zdrowia znalazło się kilku pracowników Śląskiej Akademii Medycznej. Są to: prof. dr hab. **Marian Zembala** (34), prof. dr hab. **Michał Tendera** (45), prof. dr hab. **Ariadna Gierek-Łapińska** (50), prof. dr hab. **Andrzej Bochenek** (51), prof. dr hab. **Franciszek Kokot** (53) oraz prof. dr hab. **Barbara Błońska-Fajfrowska** (95) (*Sto najbardziej wpływowych osób w ochronie zdrowia w 2004 roku*, „Puls Medycyny” nr 1, 12/25 stycznia 2005, zob. też: (**MAM**), *Stu wpływowych*, „Dziennik Zachodni” nr 15, 19 stycznia 2005).
- * Artykuł pt. *Wybierz wygodną pozycję* („Dziennik Zachodni” nr 12, 15/16 stycznia 2005), autorstwa red. **Jolanty Szymczyk**, dotyczył nowych metod rodzenia stosowanych m.in. w Katedrze i Oddziale Klinicznym Ginekologii i Położnictwa ŚAM w Tychach, kierowanej przez prof. dr. hab. **Ryszarda Porębę**.
- * Wiele artykułów w prasie ogólnopolskiej dotyczyło udziału prof. dr. hab. **Zbigniewa Religi** w wyborach prezydenckich (**Joanna Cieśla**, *Kardioprezydent*, „Polityka” nr 2, 15 stycznia 2005; **Anna Kulik**, *Sto procent polityki*, „Dziennik Bałtycki” nr 29, 4 lutego 2005; **Tomasz Ogonowski**, *Przychodzi Polska do lekarza*, „Gazeta Pomorska” nr 34, 10 lutego 2005; **Małgorzata Subotić**, **Igor Janke**, *Nie dam się nikomu związać*, „Rzeczpospolita” nr 36, 12/13 lutego 2005; **Elżbieta Cichońska**, *Z chirurga prezydent?*, „Gazeta Wyborcza” nr 42, 19/20 lutego 2005; *Gdy politycy spadają do drugiej ligi*, „Gazeta Lekarska” nr 2, luty 2005).
- * Śląska Akademia Medyczna złożyła pozew przeciwko ministrowi zdrowia, w którym domaga się zwrotu 70 mln złotych zainwestowanych w budowę Akademickiego Centrum Medycznego (**Romana Gozdek**, *Oddajcie, co nasze!*, „Dziennik Zachodni” nr 13, 17 stycznia 2005; *Śląska AM chce dalej budować*, „Puls Medycyny” nr 2, 26 stycznia/1 lutego 2005).
- * Z **Bernadetą Kuraszewską** – dyrektorem Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka i Matki w Katowicach Ligocie oraz **Wojciechem Wróblem** – zastępcą dyrektora ds. lecznictwa Górno-

PRZECZYTALIŚMY... (grudzień 2004-marzec 2005)

- śląskiego Centrum Medycznego w Katowicach Ochojcu, na temat przyczyn i skutków wzrostu cen krwi oraz preparatów krwiopochodnych rozmawiała red. **Mariola Markłowska** (*Najcenniejszy lek coraz droższy*, „Dziennik Zachodni” nr 13, 17 stycznia 2005).
- * Dr hab. **Jerzy Krupiński**, prof. nadzw. ŚAM, kierownik Katedry i Zakładu Stomatologii Zachowawczej z Endodoncją ŚAM w Bytomiu wypowiedział się w „Gazecie Wyborczej” na temat przyczyn wyjazdów polskich dentystów do Wielkiej Brytanii (**Wojciech Pelowski**, *Dentyści jadą do Anglii*, „Gazeta Wyborcza” nr 15, 19 stycznia 2005).
  - * Prof. dr hab. **Marian Zembala**, dr hab. **Tomasz Kukulski** oraz dr **Roman Przybylski** otrzymali nagrodę Amerykańskiego Stowarzyszenia Kardio-Torakochirurgów, przyznaną za wkład w rozwój chirurgicznej metody rekonstrukcji serca (**Judyta Watola**, *Szybie serca na miarę*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 17, 21 stycznia 2005; *Docenili wkład*, „Puls Medycyny” nr 3, 2/15 lutego 2005).
  - * Porad medycznych w styczniowym wydaniu dodatku „Zdrowie i Uroda” czytelnikom „Gazety Wyborczej” (nr 18, 22 stycznia 2005) udzielali: prof. **Ariadna Gierek-Lapińska**, **Franciszek Kokot**, **Jan Duława**, **Władysław Pierzchała**, **Aleksander Sieroń** oraz dr hab. **Stefan Baron**, prof. nadzw. ŚAM.
  - * Dziekan zabrzańskiego Wydziału Lekarskiego ŚAM, prof. dr hab. **Lech Poloński** omówił na łamach „Pulsu Medycyny” działający od ponad roku w Śląskim Centrum Chorób Serca w Zabrze elektroniczny rejestr ostrych zespołów wieńcowych (OZW). Rejestr obejmujący 15 tysięcy pacjentów oraz wszystkie śląskie szpitale, pozwala ocenić jakość i skuteczność leczenia chorób sercowo-naczyniowych. Obecnie prowadzone są prace nad rozszerzeniem rejestru na cały kraj (**Anna Gwozdowska**, *Rejestr ostrych zespołów wieńcowych pomaga optymalizować leczenie*, „Puls Medycyny” nr 2, 26 stycznia/1 lutego 2005; zob. też **Judyta Watola**, *Śląski rejestr zawałów*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 25, 31 stycznia 2005).
  - * Na temat przyczyn nadpobudliwości u dzieci rozmawiała z dr **Małgorzatą Janas-Kozik**, adiunktem Katedry i Kliniki Pediatrii i Psychoterapii ŚAM w Katowicach Ochojcu red. **Anna Knapik-Beśka** (*Nadpobudliwość to choroba*, „Gazeta Częstochowska” nr 5, 3/9 lutego 2005).
  - * Nowe metody lecznicze skomplikowanych wad serca u dzieci stosowane w Katedrze i Klinice Kardiochirurgii Dziecięcej ŚAM w Katowicach Ligocie, przedstawiono na łamach „Przeglądu” (**Zbigniew Konarski**, *Próbują zbudować serce*, „Przegląd” nr 5, 6 lutego 2005).
  - * O wysokiej jakości kształcenia na kierowanym przez prof. dr hab. **Zbigniewa Gąsiora** Wydziale Opieki i Oświaty Zdrowotnej ŚAM w Katowicach Ligocie czytamy w artykule red. **Jolanty Szymczyk** (*Pora, by docenił je nasz rynek*, „Dziennik Zachodni” nr 32, 8 lutego 2005).
  - * Rozproszenie terytorialne katedr i klinik Śląskiej Akademii Medycznej, ważne miejsce Wydziału Farmaceutycznego i Oddziału Medycyny Laboratoryjnej w strukturze uczelni oraz plany rozwoju tego wydziału wpisane w życie naukowe Sosnowca były tematem rozmowy red. **Marii Leżuchy** z rektorem ŚAM, prof. dr hab. **Tadeuszem Wilczokiem** (*Universitas w Sosnowcu*, „Euroregiony Polska” nr 41, 10 lutego–10 marca 2005).
  - * O leczeniu polem magnetycznym z prorektorem ds. nauki ŚAM, prof. dr hab. **Aleksandrem Sieroniem**, rozmawiał na łamach tygodnika „Polityka” red. **Paweł Walewski** (*Terapia polem*, „Polityka” nr 6, 12 lutego 2005).
  - * Gośćmi organizowanych przez red. **Krystynę Bochenek** spotkań medycznych byli prof. prof. **Paweł Lampe**, **Jerzy Hołowiecki**, **Franciszek Kokot** oraz dr hab. **Violetta Skrzypulec**, prof. nadzw. ŚAM („Dziennik Zachodni” nr 42, 19–20 lutego 2005; tamże nr 54, 5–6 marca 2005; tamże nr 60, 12–13 marca 2005; tamże nr 66, 19–20 marca 2005).
  - * Na łamach „Służby Zdrowia” ukazał się artykuł red. **Marzeny Galagi**, w którym przedstawiono przyczyny powstania gigantycznego zadłużenia Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka i Matki ŚAM w Katowicach Ligocie oraz omówiono możliwości rozwiązania tego problemu (**Marzena Galaga**, *Z 40-milionowym garbem*, „Służba Zdrowia” nr 3, 21 lutego 2005).
  - * Dr **Zbigniew Nawrat**, adiunkt Katedry i Zakładu Mechanicznego Wspomagania Krążenia ŚAM w Zabrze przedstawił na łamach miesięcznika „Świat Techniki” prace nad biologiczną zastawką serca prowadzone w zabrzańskiej Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii (**Zbigniew Nawrat**, *Posłuszne bramy*, „Świat Techniki” nr 2, luty 2005).
  - * Na temat opartej na produktach naturalnych (nieprzetworzonych) diety Omega wypowiedziała się w „Dzienniku Zachodnim” (nr 42, 19–20 lutego 2005) prof. dr hab. **Barbara Zahorska-Markiewicz**.
  - * Prof. dr hab. **Władysław Nasilowski**, członek Komisji Bioetycznej ŚAM, negatywnie ustosunkował się na łamach „Dziennika Zachodniego” (nr 53, 4 marca 2005) do pomysłu otwarcia w Sieniawie Żarskiej zakładu preparowania włók.
  - * Na temat przyczyn nadwagi u dzieci wypowiedziała się w „Dzienniku Zachodnim” prof. dr hab. **Ewa Malecka-Tendera**, kierownik Katedry i Kliniki Pediatrii, Endokrynologii i Diabetologii ŚAM w Katowicach Ligocie (**Agata Markowicz**, *Aby z pulchnego Jasia nie wyrósł gruby Jan*, „Dziennik Zachodni” nr 54, 5/6 marca 2005).
  - * W rozmowie z red. **Marią Klimczyk** prof. dr hab. **Zbigniew Religa** wyznał, że miał w przeszłości problemy z nadużywaniem alkoholu, które udało mu się przezwyciężyć dzięki silnej woli, samoświadomości i umiejętności radzenia sobie ze stresem (*Bez znieczulenia*, „Dziennik Zachodni” nr 54, 5–6 marca 2005).
  - * Prorektor ds. nauki ŚAM, prof. dr hab. **Aleksander Sieroń** przedstawił na łamach „Dziennika Zachodniego” (nr 61, 14 marca 2005) działanie aparatu Onco Life wykorzystywanego w diagnostyce schorzeń nowotworowych. Aparat przez dwa miesiące był testowany w kierowanym przez Profesora Ośrodka Diagnostyki i Terapii Laserowej Nowotworów w Bytomiu.
  - * O zbliżających się wyborach uczelnianych w Śląskiej Akademii Medycznej oraz problemach, z którymi będzie musiał się zmierzyć przyszły rektor, traktują artykuły red. **Agaty Pustulki** (*Wielka rozgrywka*, „Dziennik Zachodni” nr 64, 17 marca 2005; *Sezon wyborczy już trwa*, tamże).

W KRĘGU ETYKI

Minister Nauki i Informatyzacji we współpracy z Zespołem do spraw Etyki w Nauce postanowił podjąć działania, których celem jest eliminowanie zjawisk patologicznych w życiu naukowym w Polsce i niedopuszczenie do obniżenia wiarygodności środowiska naukowego w społeczeństwie.

Pierwszym etapem tych prac jest publikacja przygotowana przez Zespół do spraw Etyki w Nauce zatytułowana:

Dobra praktyka badań naukowych – rekomendacje

Poniżej przytaczamy fragmenty opracowania. Pełny tekst *Rekomendacji* dostępny jest na stronie internetowej MNil

http://www.mnii.gov.pl/_gAllery/29/90/2990.pdf

Określenie dobrej praktyki badań naukowych (*good research practice*), a więc zdefiniowanie takich zasad rzetelnego postępowania, które są powszechnie zrozumiałe i możliwe do wprowadzenia w poszczególnych jednostkach, stanowi najważniejszy element odniesienia się do problemu nierzetelności naukowej. Wytyczne dla dobrej praktyki powinny zawierać uzgodnione i zaakceptowane przez środowisko precyzyjne definicje i jasne zasady oraz procedury postępowania w przypadku pojawienia się zarzutów nierzetelności naukowej.

Każdy pracownik naukowy od początku swojej kariery powinien wiedzieć, jakie konsekwencje przynosi naruszenie przyjętych zasad.

Podjętą pracę nad określeniem – do zastosowania w Polsce – zasad dobrej praktyki naukowej oraz właściwych procedur postępowania, należy uwzględnić prace prowadzone od wielu lat w innych krajach. W kontekście przystąpienia Polski do UE szczególną uwagę trzeba zwrócić na ustalenia i dokumenty organizacji europejskich [...].

Względy praktyczne (wzrost znaczenia finansowania ze źródeł UE) wymuszają unifikację podejścia. Nie ulega wątpliwości, że stosowanie w całej Europie jednakowych zasad stanie się w nieodległej przyszłości koniecznością. Co prawda, podejście do problemu w poszczególnych krajach europejskich jest podobne i w zasadzie zgodne z wcześniejszymi ustaleniami podjętymi w USA, to jednak uzgodnienie wspólnego tekstu natrafia na trudności. Pomimo to wydaje się, że w przypadku Polski należy raczej skoncentrować wysiłek na skorelowaniu naszych regulacji z tymi, które są wprowadzane w Europie (z uwzględnieniem odrębności prawnych), niż na tworzeniu systemu od podstaw. Odpowiedzialność za zapobieganie nierzetelności naukowej spoczywa na społeczności naukowej jako całości, a więc na uczestnikach procesu badawczego (są to studenci, doktoranci, pracownicy i kierownicy zespołów i instytucji badawczych), na instytucjach naukowych (uczelnie, instytuty, stowarzyszenia i organizacje naukowe) oraz na agendach rządowych i pozarządowych działających w obszarze nauki. W celu sprostania tej odpowiedzialności właściwe instytucje powinny zapewnić odpowiednią edukację swoich pracowników oraz stworzyć system sprzyjający przestrzeganiu zasad. [*Dobra praktyka badań naukowych. Rekomendacje, pkt 3: Zasady dobrej praktyki badań naukowych, str. 6*]

VADE MECUM

dokończenie ze str. 36

Wykorzystanie czasopism z bazy *ProQuest Medical Library*

W prenumerowanej przez Bibliotekę ŚAM od 2004 roku pełnotekstowej bazie *ProQuest Medical Library* dostępnych jest blisko 500 tytułów czasopism, wszystkie zostały ujęte w naszym *Katalogu Czasopism Elektronicznych*. Baza umożliwia zarówno dotarcie tylko do konkretnych tytułów czasopism, jak i wyszukiwanie tematyczne pozwalające uzyskać pełnotekstowy zestaw artykułów dotyczących określonego zagadnienia. W 2004 r. korzystano z bazy 19 900 razy, przy czym najpopularniejszymi czasopismami były:

Lancet	964
Digestive Diseases and Sciences	609
JAMA	563
The New England Journal of Medicine	431
American Journal of Epidemiology	366
Circulation	358
The American Journal of Psychiatry	358
Diabetes Care	343
Journal of Bone and Joint Surgery	297
Gut	275
Chest	273
Archives of Neurology	266
British Journal of Anaesthesia	263
American Family Physician	251
The Journal of Nutrition	248
Archives of Internal Medicine	242
British Medical Journal	233
Archives of Surgery	221
The Journal of Nuclear Medicine	221
The American Surgeon	219
Heart	211

Bazę *ProQuest Medical Library* zakupiono w zamian za prenumerowaną wcześniej *Ovid Biomedical Collection*, która oferowała zaledwie 60 tytułów w pełnym tekście. Nasza analiza potwierdza zasadność dokonanej zmiany, tym bardziej że wachlarz tematyczny *ProQuest* obejmuje także problematykę interesującą pracowników i studentów nowych wydziałów.

W uzupełnieniu kilka danych dotyczących korzystania z baz *Medline* oraz *Science Citation Index* w 2004 roku:

Medline – liczba założonych kont – 807, z zasobu bazy korzystano 1 283 286 razy;

Science Citation Index – 15 968 logowań, 92 069 wyszukiwań.

Kustosz mgr Anna Majewska-Piątkowska
Dział Informacji Naukowej Biblioteki Głównej ŚAM

VADE MECUM

Poradnik dla użytkowników naszej biblioteki

Krótka analiza statystyczna wykorzystania elektronicznych serwisów czasopism prenumerowanych w Bibliotece ŚAM w 2004 roku

W porównaniu z rokiem 2003 zainteresowanie użytkowników stroną domową Biblioteki ŚAM w roku 2004 zwiększyło się o 30%, osiągając liczbę 94 660 odwiedzin (2003 r. – 65 406 odwiedzin). Wiąże się to zarówno z udostępnianiem zbiorów (*Katalog ALEPH*) czy baz pełnotekstowych, jak i z szeroką ofertą w zakresie serwisów własnych Biblioteki, do których należą: *Bibliografia pracowników ŚAM*, *Bibliometria*, *Cytowania* oraz *Katalogi*, w tym bardzo często odwiedzany *Katalog Czasopism Elektronicznych*. W minionym roku korzystano z niego 88 737 razy, co oznacza prawie 200-procentowy wzrost w stosunku do roku 2003 (30 901 odwiedzin). W chwili obecnej w *Katalogu* zgromadzone są 2873 tytuły czasopism, wśród nich wszystkie zakupione przez Bibliotekę w ramach prenumeraty.

Prenumerata

W roku 2004 prenumerata czasopism w formie drukowanej obejmowała 176 tytułów, w tym 139 z dostępem elektronicznym, z którego korzystano 20 830 razy, przy ogólnej liczbie 9356 logowań. Najczęściej sięgano do następujących tytułów:

Circulation (Baltimore)	1339
Lancet	922
New England Journal of Medicine	807
JAMA	703
Blood	575
American Heart Journal	514
Gastroenterology	500
Nature	451
Journal of Clinical Endocrinology and Metabolism	429
American Journal of Human Genetics	384
Chest incl. Supplement	370
Anaesthesiology	355
Neurology	345
Science	341
Heart	338

Niektóre z wymienionych czasopism mają również dostęp bezpłatny (tzw. *free*), na ogół jednak z pewnymi ograniczeniami, przede wszystkim czasowymi, dotyczącymi roczników

bieżących (korzystanie z zasobów z lat wcześniejszych przeważnie nie jest ograniczane). Z naszej analizy wynika, że dzięki prenumeracie zachowujemy dostęp do najnowszych numerów czasopism.

Wykorzystanie czasopism z bazy *Blackwell*

Wydawcy coraz częściej proponują dostępy *on-line* poprzez tworzenie konsorcjów bibliotek. Koszty uczestnictwa w konsorcjum są, niestety, wysokie i zależą od liczby oferowanych przez wydawcę tytułów, wielkości prenumeraty drukowanej zamawianej przez uczelnię należąca do konsorcjum oraz liczby potencjalnych użytkowników dostępu *on-line* (studenci oraz pracownicy naukowcy uczelni).

Śląska Akademia Medyczna należy do konsorcjum wydawnictwa *Blackwell*. Prezentowany za jego pośrednictwem zbiór czasopism cieszy się wśród naszych czytelników dużą popularnością (dostęp przez IP). Ogółem skorzystano z 13 185 proponowanych przez tę platformę zeszytów (w 2003 r. 13 308). Najczęściej były to:

Kidney International	821
Journal of Cardiovascular Electrophysiology	440
British Journal of Haematology	384
Alimentary Pharmacology and Therapeutics	366
Journal of Neurochemistry	352
BJU International	350
Journal of Gastroenterology and Hepatology	326
Allergy	303
The American Journal of Gastroenterology	297
Anaesthesia	290
Journal of Investigative Dermatology	278
Pacing and Clinical Electrophysiology	268
Clinical Genetics	242
Clinical & Experimental Allergy	223
Clinical Endocrinology	205
British Journal of Dermatology	201
European Journal of Neuroscience	186

dokończenie na str. 35